

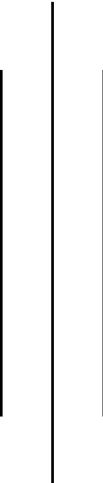
प्रमुख ६ फलफूल बालीको लाभ-लागत अध्ययन प्रतिवेदन

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय
कृषि विभाग

राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र
कीर्तिपुर, काठमाडौं
२०७८

प्रभुख ६ फलफूल बालीको लाभ-लागत अध्ययन प्रतिवेदन

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालय
कृषि विभाग

राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र

कीर्तिपुर, काठमाडौं

२०७८

प्रकाशक
राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र, कीर्तिपुर ।

प्रकाशन वर्ष

२०७८

संवाधिकार

प्रकाशकमा सुरक्षित ।

लेखकहरू

तारा शर्मा, शरद पाण्डे, याम कुमारी श्रेष्ठ, शान्ता कार्की

साहि उद्घरण

तारा शर्मा, शरद पाण्डे, याम कुमारी श्रेष्ठ, शान्ता कार्की (२०७८) प्रमुख ६ फलफूल बालीको लाभ-लागत अध्ययन प्रतिवेदन । राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र, कीर्तिपुर, काठमाडौं ।

मुद्रण

गुराशँ सर्भिस प्रा.लि.

मन्त्राव्य

राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र कीर्तिपुरको आ.व. २०७७/७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत प्रमुख ६ फलफूल बालीको लाभ-लागत अध्ययन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्यहरू जिल्ला अनुसार विभिन्न फलफूल बालीहरूको उत्पादन लागत विश्लेषण गर्ने, विभिन्न फलफूल बालीहरूको उत्पादन लागतका शिर्षक तथा कुल नापा सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन गर्ने र विभिन्न फलफूल बालीहरूको लाभ लागत अनुपातको एकिन गर्ने रहेका छन् ।

फलफूल खेती समग्र कृषि क्षेत्रको विकासका लागि अति महत्वपूर्ण भएतापनि व्यावसायिक हिसाबले तिब्रता पाउन सकेको छैन । यसका लागि आवश्यक व्यावसायिक योजना बनाउन र लगानीकर्तालाई भरपर्दो लागत विवरण उपलब्ध गराउन यहाँ समेटिएका लागत विवरण ज्यादै उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

यो सामाग्री तयार गर्न सक्रिय रूपमा संलग्न हुनु भएका बागवानी विकास अधिकृत श्री तारा शर्मा तथा कृषि प्रसार अधिकृत श्री शरद पाण्डे र यसको सम्पादनमा संलग्न हुनु भएका वरिष्ठ बागवानी विकास अधिकृत श्री याम कुमारी श्रेष्ठलाई विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।त्यसैगरी विवरण उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्णमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । तथ्याङ्क विश्लेषणमा सुझाव दिनुहुने राष्ट्रिय आलु तरकारी तथा मसलाबाली विकास केन्द्रमा कार्यरत बागवानी विकास अधिकृत श्री सन्दिप सुवेदीलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

साथै यो प्रतिवेदन तयारीमा प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्णमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

डा. शान्ता कार्णी

प्रमुख (रा.प.प्र.)

राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र, कीर्तिपुर

कृतज्ञता

लाभ लागत अध्ययन (विश्लेषण) गर्ने धेरै, विस्तृत विवरण र तथ्याङ्कहरू संकलन गर्नुपर्ने हुन्छ । यसका लागि धेरै जनशक्ति र समयको आवश्यकता पर्दछ । राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्रमा रहेको जनशक्ति अभाव र कोभिड महामारीका कारण सिर्जित विषम परिस्थितीका कारण तथ्याङ्क संकलनका लागि छनोट गरिएका सबै जिल्लाहरूमा केन्द्रबाट प्रत्यक्ष रूपमा पुगि सर्वेक्षण गर्न असमर्थ भएको हुदौँ यस कार्यका लागि संघ र प्रदेश अन्तर्गतका कृषि सम्बन्धि विभिन्न निकाय/कार्यालयहरूसँग समन्वय गरिएको थियो । यी मध्ये प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गतका परियोजना कार्यान्वयन इकाईहरू (गोरखा, नवलपरासी बर्देघाट सुस्ता पूर्व, नवलपरासी पश्चिम, गुल्मी, रुकुम पूर्व, चितवन, सोलुखुम्बु), नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् अन्तर्गत राष्ट्रिय सुन्तलाजात अनुसन्धान कार्यक्रम, पारिपाल्ले, धनकुटा र राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र अन्तर्गत शितोष्ण बागवानी विकास केन्द्र, मार्फा, मुस्ताङबाट सम्बन्धित बालीको तथ्याङ्क संकलनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनु भएकोमा हार्दिक आभार ज्ञापन गर्दछौं । त्यसैगरी किसानको घरदैलोमा पुगेर प्रश्नावली भरेर विवरण र वस्तुगत तथ्याङ्क संकलन गरी उपलब्ध गराउन संलग्न कर्मचारी साथीहरूमा विशेष कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं । अन्तमा आफूले गरेको फलफूल खेती सम्बन्धी यथार्थपरक विवरण, लागत र आमदानीको तथ्य दिएर सहयोग गर्नु भएका सम्पूर्ण कृषक मित्रहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौं र आगामी दिनहरूमा पनि यहाँहरू सम्पूर्णको निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गर्दछौं ।

विषय सूची

१. पृष्ठभूमि	१
२ उद्देश्यहरू	१
३ अध्ययन विधि	१
४. लाभ लागत विश्लेषणमा समावेश गरिएका पक्षहरू	३
५. फलफूल बाली अनुसार लाभ लागत विश्लेषण	६
५.१ स्याउ खेती	६
५.२ ओखर खेती	९
५.३ सुन्तला खेती	११
५.४ कागती खेती	१६
५.५ आँप खेती	२१
५.६ केरा खेती	२३
६. लाभ लागत विश्लेषणबाट प्राप्त सारांश	२६
७. निष्कर्ष	२८
अनुसूचीहरू	२९

प्रमुख ६ फलफूल बालीको लाभ-लागत अध्ययन प्रतिवेदन

१. पृष्ठभूमि

कृषि नेपालको अर्थतन्त्रको एक महत्वपूर्ण आधार हो । देशको कुल गार्हस्थ उत्पादन (GDP) मा कृषि क्षेत्रको योगदान करिब २७ प्रतिशत रहेको छ । करिब दुई तिहाई जनसंख्या रोजगारी र जिविकाको लागि यस क्षेत्रमा निर्भर रहेका छन् । त्यसैले कृषि क्षेत्रको विकास राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विकासका लागि महत्वपूर्ण छ । कृषि क्षेत्रमा पनि बागवानी उपक्षेत्र अग्रपंक्तिमा रहेको छ र बागवानी क्षेत्रमा फलफूलको स्थान महत्वपूर्ण देखिन्छ । खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, आर्थिक-सामाजिक सम्बृद्धि र वातावरणीय सुधारमा समेत फलफूल खेतीको महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ । फलफूलको आयात प्रतिस्थापन तथा निर्यात प्रवर्द्धन गरी देशमा रोजगारी वृद्धि तथा आर्थिक सम्बृद्धि ल्याउनका लागि व्यावसायिक फलफूल खेतीले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्दछ ।

राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र कीर्तिपुरको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को वार्षिक तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा फलफूल खेतीको कुल क्षेत्रफल १,७९,३१८ हेक्टर र उत्पादनशील क्षेत्रफल १,१९,०२५ हेक्टर रहेको छ भने कुल उत्पादन १२,४९,७६४ टन भई उत्पादकत्व १०.५० टन/हेक्टर रहेको छ ।

नेपालमा फलफूल खेतीको उत्पादन र उत्पादकत्व ज्यादै कम भएको पाइन्छ जसको एक प्रमुख कारण व्यावसायिक स्तरका बगैँचाहरू कम हुनु हो र हाल भईरहेको पराम्परागत फलफूल खेती प्रणालीको पनि उचित व्यवस्थापन नहुनु हो । व्यावसायिक फलफूल खेती गर्नका लागि आवश्यक जानकारीहरू जस्तै लागत अनुमान, व्यवसायबाट हुने लाभ आदिको पूर्व जानकारी हुनु अपरिहार्य देखिन्छ । यसका लागि राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र, कीर्तिपुर, काठमाण्डौको आ.व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत प्रमुख ६ फलफूल बालीको लाभ-लागत अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । यस बमोजिम आँप, केरा, सुन्तला, कागती, स्याउ र ओखर बालीको लाभ लागत अध्ययन गरिएको छ ।

२. उद्देश्यहरू

यस अध्ययनको मुख्य उद्देश्य नेपालमा भईरहेका प्रमुख फलफूल खेतीको उत्पादन लागत र लाभ लागत अनुपात बारे विस्तृत जानकारी प्रदान गर्ने रहेको छ भने अन्य उद्देश्यहरू निम्न अनुसार रहेका छन् ।

- प्रमुख ६ फलफूल बालीहरूको उत्पादन लागत विश्लेषण गर्ने ।
- प्रमुख ६ फलफूल बालीहरूको उत्पादन लागतका शिर्षक तथा कुल नाफा सम्बन्धी तथ्याङ्क निकाल्ने ।
- प्रमुख ६ फलफूल बालीहरूको लाभ लागत अनुपात, Payback Period (PBP) र Internal Rate of Return (IRR) को एकिन गर्ने ।

३. अध्ययन विधि

३.१ प्रमुख ६ फलफूल बाली छनोटका आधारहरू

नेपालमा खेती भईरहेका फलफूल बालीहरू मध्ये धेरै क्षेत्रफलमा खेती भईरहेको, बढी उत्पादन तथा खपत हुने र अर्थतन्त्रमा महत्वपूर्ण स्थान ओगटेका ६ फलफूल बालीहरूलाई यस केन्द्रबाट प्रमुख ६ फलफूल बाली भनी पहिचान भएको छ । यी बालीहरू वर्ष फलफूलमा आँप र केरा, सुन्तलाजात फलफूलमा कागती र सुन्तला, हिँडँदे फलफूलमा ओखर र स्याउ रहेका छन् । यसर्थ यस आ.व. मा लाभ-लागत अध्ययनको लागि यिनै ६ फलफूल बालीहरूलाई छनोट गरिएको छ ।

३.२ तथ्याङ्क संकलन

छनोट गरिएका ६ फलफूल बालीहरूको लाभ-लागत अध्ययनको विवरण संकलनको लागि निश्चित बुँदाहरू समेती प्रश्नावली (अनुसूची १) तयार गरिएको थियो । प्रत्येक फलफूल बालीको लागि कम्तिमा २ प्रदेश छनोट गर्ने र हरेक प्रदेशबाट कम्तिमा २ जिल्ला छनोट गरी प्रत्येक जिल्लाबाट हरेक फलफूल बालिको लागि ३० वटा अध्ययन प्रश्नावलीको

प्रयोग गरी व्यावसायिक रूपमा फलफूल खेतीमा संलग्न कृषकहरूसँग प्रत्यक्ष रूपमा अन्तर्वर्ता मार्फत जानकारी संकलन गर्ने तय गरिएकोमा कोरोना महामारीका कारण सिर्जित विषम परिस्थिति लगायत अन्य विविध कारणहरूले गर्दा छनोट गरिएका सबै जिल्लाहरूबाट तथ्याङ्क संकलन गर्न सकिएन। तसर्थ छनोट भएका जिल्लाहरूमा रहेका प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गतका परियोजना कार्यान्वयन इकाई, फार्म केन्द्र, कृषि ज्ञान केन्द्र, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् तथा स्थानीय निकायहरूसँगको सहकार्यमा तपसिलका जिल्लाहरूबाट मात्र तथ्याङ्क संकलन सम्भव भएको थियो।

तपसिल

क्र.सं.	फलफूल बालीको नाम	तथ्याङ्क संकलन गरिएको जिल्ला
१	स्याउ	मुस्ताङ
२	दाँते ओखर	रुकुम पूर्व
३	सुन्तला	सोलुखुम्बु, धनकुटा, गोरखा, गुल्मी
४	कागती	चितवन. नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)
५	आँप	नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम)
६	केरा	धादिङ, चितवन

३.३ तथ्याङ्क बिश्लेषण

प्रश्नावली मार्फत संकलित विवरणहरू मध्ये फलफूल खेतीको खर्च र आम्दानीसँग सम्बन्धित विवरणहरूलाई मात्र बिश्लेषण गरिएको छ। तथ्याङ्क बिश्लेषणका लागि खर्च र आम्दानीसँग सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू Microsoft Excel मा प्रविष्टि गरिएको थियो। तथ्याङ्क बिश्लेषणमा सहजताको लागि फलफूल खेतीमा आवश्यक पर्ने सामग्रीहरूको दर/रेट खेती गरिएको सम्पूर्ण अवधिभर समान राखिएको छ भने परिमाण आवश्यकता अनुसार घटबढ गरिएको छ। बगैंचा स्थापनाको पहिलो वर्ष, दोश्रो वर्ष र गत वर्षको खेती खर्च सर्वेक्षणबाट प्राप्त गरिएको थियो र उक्त तथ्याङ्कका आधारमा प्रत्येक वर्ष आवश्यक पर्ने खेती खर्चको अनुमानित हिसाब गरिएको छ। केराको लागि ५ वर्ष र बाँकी ५ फलफूल बालीको हकमा २५ वर्षको अवधिको लागि तथ्याङ्क बिश्लेषण गरिएको छ। बिश्लेषणको ऋममा उत्पादन लागत/खर्च (Total Cost of Production), Discount Factor, Discounted Cashflow, NPV, IRR सबै Microsoft Excel बाट नै हिसाब गरिएको छ। यसका साथै फार्म केन्द्रहरू लगायत अनुभव प्राप्त विज्ञहरूको सुभावलाई समेत सम्बन्धित बालीको लाभ लागत बिश्लेषणका ऋममा समेट्ने प्रयास गरिएको छ।

४. लाभ लागत विश्लेषणमा समावेश गरिएका पक्षहरू

४.१ उत्पादन लागत/खर्च (Total Cost of Production) :

फलफूल बालीको उत्पादनका लागि आवश्यक पर्ने चालु खर्च र स्थीर खर्चलाई जोडेर प्राप्त हुने खर्चलाई कुल उत्पादन लागत/खर्च भनिन्छ।

कुल उत्पादन लागत = कुल चालु खर्च + कुल स्थीर खर्च

तथ्याङ्क संकलनको ऋममा चालु खर्च र विविध खर्च अन्तर्गत समेटीएका खर्च शिर्षकहरूलाई जोडेर कुल चालु खर्च हिसाब गरिएको छ।

४.१.१ चालु खर्च (Variable Cost) :

खेती गर्ने ऋममा पटक पटक गर्नुपर्ने खर्च वा लगानी गरेपछि थोरै समयमा नै प्रयोग गरेर सकिने किसिमका सामग्रीहरूमा गरिएको खर्चलाई चालु खर्च भनिन्छ। जस्तै मल तथा बिरुवाको खरिद खर्च, विभिन्न काममा लाग्ने ज्यामी खर्च, किटनाशक तथा रोगनाशक विषादीको खर्च, विभिन्न कृषि औजार तथा उपकरणहरूको प्रयोग बापत लाग्ने भाडा वा मर्मत खर्च, चालु खर्चमा लाग्ने ब्याज आदि।

चालु खर्च अन्तर्गतका खर्चहरू

■ मानव श्रम (Human Labour) :

मानव श्रम फलफूल खेतीमा गरिने खर्चहरू मध्येको एक महत्वपूर्ण खर्च हो। यस अध्ययनका लागि एक व्यक्तिले ८

घण्टा सक्रीय रूपमा काम गरे वापत एक कार्य दिन मानिएको छ । ज्यालादारी कामदार (Hired Labour) का साथसाथै परिवारका सदस्यले गरेको काम (Family Labour) लाई पनि सक्रिय कार्य घण्टाको आधारमा पैसामा रूपान्तरण गरि मानव श्रम अन्तर्गत समावेश गरिएको छ । मानव श्रम अन्तर्गत बँगचुरा रेखाङ्कन, जमिन तयारी, खाडल खन्ने र पुर्ने, बिरुवा रोपण, छापो दिने, बाली संरक्षणका बिषादी प्रयोग गर्ने, काँटछाँट र तालीम, गोडमेल तथा सरसफाई, सिंचाई गर्ने, फल टिप्पे लगायतका कार्यहरू समेटिएको छ ।

■ बिरुवाको खर्च (Cost of seedlings/Saplings):

फलफूल खेतीमा प्रयोग गरिएका बिरुवाको किसिम र बिरुवा खरिद गर्ने श्रोतअनुसार बिरुवामा लाग्ने खर्च पनि फरक पर्ने गर्दछ । बिजु बिरुवाको तुलनामा कलमी बिरुवाको र सरकारी फार्म केन्द्रहरूको तुलनामा निजी नर्सरीहरूमा बिरुवाको मूल्य बढी हुने गर्दछ । तथाङ्क संकलनका ऋममा धेरैजसो कृषकहरूले बिजु बिरुवाको प्रयोग गरेको र निजी नर्सरीबाट बिरुवा खरिद गरेको बताएका थिए । हाल कुनै कुनै फलफूलमा विदेशबाट आयातित बिरुवाको प्रयोग पनि भएको पाईयो । लाभ लागत बिश्लेषणका लागि कृषिकहरूले प्रयोग गरेका कलमी वा बिजु बिरुवाको सरकारी मूल्यलाई आधार मानिएको छ ।

■ कम्पोष्ट मल, रासायनिक मल तथा बाली संरक्षणका लागि प्रयोग गरिने रसायनको खर्च :

नेपालमा कम्पोष्ट मलको निश्चित मूल्य नतोकिएको हुदौँ ठाउँ अनुसार मूल्यमा धेरै नै भिन्नता पाईएको तथा धेरैजसो कृषकहरूले आफ्नै गोठको मल प्रयोग गर्ने भएकाले कम्पोष्ट मलको खर्च हिसाब गर्न कठिन भएता पनि ठाउँ अनुसार प्रचलित दररेटका आधारमा प्रति डोको २५-३० केजी. र प्रति ट्रली ५०-६० डोकोको हिसाबले कम्पोष्ट मलको खर्च हिसाब गरिएको छ । रासायनिक मल तथा बिषादीको हकमा भने कृषकहरूको खरिद मूल्य र प्रचलित दर रेटलाई आधार मानेर हिसाब गरिएको छ ।

■ सिंचाई खर्च (Irrigation Cost):

सिंचाई खर्च अन्तर्गत सिंचाई गर्न आवश्यक पर्ने कामदार खर्च र सिंचाईका लागि आवश्यक औजार/उपकरण खर्च गरि दुई भागमा विभाजन गरिएको छ । सिंचाई गर्न लाग्ने कामदारलाई मानव श्रम खर्च अन्तर्गत समावेश गरिएको छ, भने सिंचाई खर्च अन्तर्गत पम्पसेट/पानी तान्ने मेसिन/इनार/पोखरी/कुलो निर्माण आदिलाई समावेश गरिएको छ ।

■ छापो खर्च (Cost of Mulching):

फलफूल खेतीमा छापोको प्रयोग गर्ने प्रचलन निकै कम भएको पाईयो । तथापि केही कृषकहरूबाट प्राप्त खर्चका आधारमा छापोको लागि प्रयोग गरिने सामाग्रीको खर्च निकालिएको छ भने छापो प्रयोग गर्नका लागि लाग्ने जनशक्तिको हिसाब मानव श्रम अन्तर्गत नै गरिएको छ ।

■ व्यवस्थापन खर्च (Management Cost) :

सामान्यतया फलफूल खेती व्यवस्थापनका लागि भनेर छुट्टै कामदार राख्ने प्रचलन नभएको र परिवारकै सदस्यहरूबाट व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने भएकाले पारिवारिक जनश्रमलाई समेत भैपरि तथा अन्य व्यवस्थापन शिर्षकमा समावेश गरिएको छ ।

■ विविध खर्च (Miscellaneous Cost):

चालु खर्च र स्थीर खर्च अन्तर्गत नसमेटिएका शिर्षकहरू जस्तै कृषि औजार/उपकरणहरू प्रयोगको भाडा, पानी/बिजुली शुल्क, उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, प्याकिङ, बजारिकरण आदि कार्यमा लाग्ने खर्च, व्यवस्थापन तथा भैपरि खर्च आदिलाई विविध खर्च शिर्षकमा राखिएको छ र यी खर्च शिर्षकहरू पनि चालु खर्च अन्तर्गत समावेश गरिएको छ ।

४.१.२. स्थीर खर्च (Fixed Cost)

एक पटक लगानी गरेपछि पटक पटक वा बर्षोसम्म प्रयोग गर्न सकिने किसीमका खर्चलाई स्थीर खर्च भनिन्छ । जस्तै

कृषि औजार वा उपकरणहरूको खरिद, जग्गा भाडा, कृषि औजार वा उपकरणहरूको हासकट्टी आदि ।

स्थीर खर्च अन्तर्गतका खर्च शिर्षकहरू

■ जग्गा भाडा (Land Rent) :

तथ्याङ्क संकलनका क्रममा जग्गा भाडामा लिएर खेती गर्ने कृषकहरूको संख्या अत्यन्त न्यून रहेको पाइएको थियो । तर पनि सम्बन्धित ठाउँहरूमा प्रचलित दररेटलाई आधार मानि कृषक स्वयमको जग्गाको पनि जग्गा भाडा खर्च समावेश गरिएको छ ।

■ कृषि औजार, उपकरण खरिद खर्च (Farm Tools and Equipments) :

फलफूल खेतीका लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न कृषि औजार तथा उपकरणहरू जस्तै कुटो, कोदालो, हसिंया, सिकेचर, आरी, फल टिप्पे कैंची, फल टिप्पे भन्याङ्क, प्लाष्टिक क्रेट, मिनीटिलर, सिंचाई पाइप, स्प्रेयर, पम्पसेट लगायतको खरिद मूल्य कृषकहरूबाट प्राप्त तथ्याङ्क र प्रचलित बजार मूल्यलाई आधार मानी हिसाब गरिएको छ ।

■ स्थायी संरचनाहरू (इनार/बोरिङ/प्लाष्टिक वा सिमेन्टको पोखरी/थोपा सिंचाई/कुलो) आदि निर्माण खर्च

एक हेक्टर जग्गामा गरिएको फलफूल खेतीलाई आधार मानेर लाभ-लागत विश्लेषण गर्दा इनार/बोरिङ/प्लाष्टिक वा सिमेन्टको पोखरी लगायतका स्थायी संरचनाहरूको मूल्य समेत हिसाब गर्दा खेती खर्च अत्याधिक हुने साथै यस्ता संरचनाहरूको प्रयोग अन्य कार्यहरूमा पनि हुने हुँदा यी संरचनाहरू सम्बन्धि तथ्याङ्क संकलन गरिएको भएता पनि यिनीहरूलाई खेती खर्चमा समावेश नगरी प्रयोग गरेको प्रचलित भाडादरलाई आवश्यकता अनुसार खेती खर्चमा समावेश गरिएको छ । फलफूल बर्गेचा भित्र कुलो निर्माण खर्चलाई भने खेती खर्चमा नै समावेश गरिएको छ ।

■ कृषि औजार तथा उपकरणहरूको हासकट्टी (Depreciation) :

औजार उपकरण अनुसार तिनीहरूको खने अवधि पनि फरक फरक हुने गर्दछ । त्यसैले औजार/उपकरणहरूको खने अवधि र कवाडी मूल्यलाई आधार मानेर हासकट्टी हिसाब गरिएको छ । यस विश्लेषणका लागि तपसिलमा उल्लेख गरेबमोजिम खने अवधि निकालिएको छ ।

तपसिल

क्र.सं.	कृषि औजार उपकरणहरूको नाम	खने अवधि (वर्ष)
१	पावर स्प्रेयर, आलमुनीयम भन्याङ्क	२५
२	फ्रुट स्प्रेयर, प्लाष्टिक क्रेट, कुटो कोदालो	१०
३	सिकेचर, प्रुनिङ-स	७
४	सिंचाई पाइप, फल टिप्पे उपकरण/भोला	५

$$\text{हासकट्टी} = \text{कृषि औजार/उपकरणहरूको खरिद मूल्य} - \text{कवाडी मूल्य}$$

खने अवधि

कवाडी मूल्य: कुनै पनि सामाग्रीहरू प्रयोग गरे पश्चात् मर्मत गरेर पनि नचल्ने अवस्थामा पुगेपछिको मूल्यलाई कवाडी मूल्य भनिन्छ । यस विश्लेषणका लागि खरिद मूल्यको ५% लाई कवाडी मूल्य मानिएको छ र प्रत्येक कृषि औजार/उपकरणहरूको खने अवधि सकिएको वर्षमा कवाडी मूल्यलाई आम्दानीमा हिसाब गरिएको छ । २५ वर्षमा खने अवधि नसकिएका कृषि औजार उपकरणहरूको हकमा भने जति वर्षसम्म प्रयोग गरिएको छ त्यति वर्षको हासकट्टीलाई उत्त भाडामीको खरिद मूल्यबाट घटाएर बाँकी रहेको मूल्यलाई (Book Value) २५ आँ वर्षको आम्दानीमा हिसाब गरिएको छ ।

४.१.३ कुल उत्पादन र कुल आम्दानी (Total Production and Total Benefit):

फलफूल बाली अनुसार उत्पादन र उत्पादकत्व पनि फरक पर्दछ । प्रत्येक फलफूल बालीको प्रति बोटबाट प्राप्त हुने

उत्पादनलाई प्रति हेक्टर भएका बिरुवा संख्याले गुणन गरी उत्पादन परिमाण निकालिएको छ ।

जम्मा उत्पादन = प्रतिबोट उत्पादन (के.जी.) x प्रति हेक्टर बिरुवा संख्या

यसरी प्राप्त हुने उत्पादन परिमाणलाई उत्पादन स्थलमा प्रति के.जी. बिक्री मूल्य (Farm Gate Price) ले गुणन गरी प्रति हेक्टरबाट प्राप्त हुने आम्दानीको हिसाब गरिएको छ ।

उत्पादनबाट हुने आम्दानी (रु.) = उत्पादन परिमाण (के.जी.) x बिक्री मूल्य (रु./के.जी.)

फलफूल उत्पादनबाट प्राप्त हुने आम्दानीमा उक्त फलफूल फार्ममा रहेका कृषि औजार तथा उपकरणहरूको Book Value/कवाडी मूल्यलाई समेत जोडी कुल आम्दानी (रु./हे.) हिसाब गरिएको छ ।

कुल आम्दानी (रु./हे.) = उत्पादनबाट हुने आम्दानी (रु./हे.) + Book Value of Fixed farm Assets (Rs)

४.१.४ कुल नाफा (Gross Profit):

कुनै वर्षको कुल नाफा भन्नाले उक्त वर्षको कुल आम्दानीबाट कुल/जम्मा खर्च घटाउँदा बाँकी हुन आउने रकमलाई जनाउद छ । फलफूल बालीमा कलमी बिरुवाको हकमा साधारणतया ३ वर्ष र बिजु बिरुवाको हकमा ५-७ वर्षपछि मात्र व्यावसायिक रूपमा उत्पादन दिन सुरु हुने हुदौं उक्त अवधिपछि मात्र नाफा प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

४.१.५ लाभ लागत अनुपात (Benefit Cost Ratio):

सामान्य अर्थमा कुनैपनि व्यवसायबाट प्राप्त हुने कुल आम्दानी (Total Benefit) र उक्त व्यवसायमा गरिने कुल लगानी (Total cost) को अनुपात नै लाभ लागत अनुपात (BCR) हो । लाभ लागत अनुपात १ भन्दा बढी भएपछि मात्र व्यवसाय नाफामुलक छ भन्ने बुझिन्छ । यस अध्ययनमा समय अनुसार पैसाको मूल्य पनि परिवर्तन (Time Value of Money) हुन्छ भन्ने मान्यतालाई अनुसरण गर्दै Discounting Method बाट लाभ लागत अनुपात हिसाब गरिएको छ । Discounting Method मा भविष्यमा प्राप्त हुने आम्दानी वा भविष्यमा गरिने लगानीलाई हालको मूल्य (Present Value) मा रूपान्तरण गरेर बिश्लेषण गरिन्छ । तसर्थ निम्न लिखित सुत्रमार्फत Discounted Benefit Cost Ratio हिसाब गरिएको छ ।

Discounted Benefit

$$\text{Benefit Cost Ratio} = \frac{\text{Discounted Benefit}}{\text{Discounted Cost}}$$

जहाँ, Discounted Benefit भन्नाले फलफूल खेतीबाट भविष्यमा प्राप्त हुने आम्दानीको हालको मूल्यलाई बुझिन्छ र Discounted Cost भन्नाले फलफूल खेतीमा भविष्यमा गरिने लगानीको हालको मूल्यलाई बुझिन्छ ।

प्रत्येक वर्षको Discounted Benefit लाई सोही वर्षको Discounted Cost ले भाग गरि उक्त वर्षको लाभ लागत अनुपात हिसाब गरिएको छ भने २५ वर्षसम्मको Discounted Benefit को योगफललाई २५ वर्षसम्मको Discounted Cost को योगफलले भाग गरि समग्रमा लाभ लागत अनुपात निकालिएको छ । केराको हकमा भने सोही तरिकाबाट ५ वर्षसम्मको लागि मात्रै लाभ लागत अनुपात निकालिएको छ ।

Discounted Cost र Discounted Benefit को हिसाबका लागि $\% \text{ Discount Rate (DR)}$ लाई आधार मानी सो को आधारमा Discount Factor (DF) निकालिएको छ । Discount Factor ले भविष्यमा लगानी गरिने रकमलाई अहिलेको मूल्यमा रूपान्तरण गर्दछ ।

$$\text{Discount Factor (DF)} = \frac{1}{(1+r)^t}$$

जहाँ,

r = Discount rate

t = time period

यस अध्ययनमा Discount Rate भन्नाले बैंकको प्रचलित ब्याज दरलाई लिइएको छ भने ' t ' ले जुन वर्षको खर्च वा

आम्दानीको अहिलेको मूल्य (Present Value) निकालिदैछ सोही वर्षलाई जनाउँदैछ ।

प्रत्येक वर्षको कुल खर्च र कुल आम्दानीलाई Discount Factor ले छुट्टाउँदै गुणन गरि Discounted Cost र Discounted Benefit हिसाब गरिएको छ ।

Discounted Cost = Discount Factor x Total Cost of Production of the Respective year

Discounted Benefit = Discount Factor x Total Benefit of the Respective year

४.१.६ Internal Rate of Return

The internal rate of return (IRR) is a metric used in financial analysis to estimate the profitability of potential investments. IRR is a discount rate that makes the net present value (NPV) of all cash flows equal to zero in a discounted cash flow analysis. The internal rate of return (IRR) is the annual rate of growth that an investment is expected to generate. IRR is calculated using the same concept as net present value (NPV), except it sets the NPV equal to zero. IRR is ideal for analyzing capital budgeting projects to understand and compare potential rates of annual return over time.

Here, IRR is calculated directly from excel with the following formula;

IRR= IRR(NPV of First year : NPV of Last year, 8%)

४.१.७ Net present value (NPV)

Net present value (NPV) is the difference between the present value of cash inflows and the present value of cash outflows over a period of time. NPV is used in capital budgeting and investment planning to analyze the profitability of a projected investment or project. NPV is the result of calculations used to find today's value of a future stream of payments. If the NPV of a project or investment is positive, it means that the discounted present value of all future cash flows related to that project or investment will be positive, and therefore attractive. To calculate NPV, we need to estimate future cash flows for each period and determine the correct discount rate.

Discounted Benefit/Benefit बाट Discounted Cost घटाएर Annual Net Cash Flow हिसाब गरिएको छ । फलफूल व्यवसाय संचालन गरिएको सम्पूर्ण वर्षको Annual Net Cash Flow लाई जोडेर NPV हिसाब गरिएको छ जसले फलफूल खेतीबाट भविष्यमा प्राप्त हुने नाफा/नोक्सानको अहिलेको मूल्यलाई देखाउँदछ ।

NPV = \sum (Discounted Benefit –Discounted Cost) or \sum Annual Net Cash Flow

४.१.८ Pay Back Period:

Pay Back Period (PBP) भन्नाले कुनैपनि व्यवसायबाट प्राप्त हुने आम्दानीले उत्तर व्यवसायमा गरिएको लगानी उठाउन लाग्ने समयलाई जनाउँदछ । सामान्यतया कुनै पनि व्यवसायको सुरुवातमा गरिएको लगानीलाई बार्षिक आम्दानीले भाग गरेर PBP हिसाब गर्ने गरिन्छ तर फलफूल खेतीमा प्रत्येक वर्षको खर्च र आम्दानी फरक फरक हुने भएकाले निम्न बमोजिमको सुत्रको प्रयोग गरि PBP हिसाब गरिएको छ ।

$$PBP = A + \frac{B}{C}$$

where,

A = Last period number with a –ve Cumulative cashflow

B = Absolute value of cumulative net cashflow at the end of period 'A'.

C = Net annual cashflow of the period following period 'A'.

PBP जति कम भयो व्यवसायले त्यति नै छिटो लगानी उठाउन सक्छ तसर्थ व्यवसाय छनोट गर्दा PBP कम आएको व्यवसाय छनोट गर्नु राम्रो मानिन्छ ।

५. फलफूल बाली अनुसार लाभ लागत विश्लेषण

५.१ स्याउ खेती

५.१.१ पृष्ठभूमि

हिउँदे फलफूलहरू मध्ये स्याउ नेपालको एक मुख्य फलफूल हो । हाल नेपालमा मुख्यतया मनाङ, मुस्ताङ, रुकुम पूर्व, रोल्पा, कालिकोट, जुम्ला, हुम्ला, डोल्पा, मुगु, बझाङ, बाजुरा, बैतडी लगायतका जिल्लाहरूमा स्याउ खेती भईरहेको छ । कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयको आ.व. २०७६/७७ को तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा स्याउ खेतीको अवस्था तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

नेपालमा आ.व. २०७६/७७ मा स्याउ खेतीको तथ्याङ्क

प्रदेश	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादनशिल क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे. टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन./हेक्टर)
प्रदेश नं. १	३८५	२७९	१८८६	६.७७
प्रदेश नं. २	०	०	०	०
बागमती प्रदेश	१८१	११	६२५	६.८४
गण्डकी प्रदेश	१२३९	५९३	६७९२	११.४५
लुम्बिनी प्रदेश	१०४५	६३४	३३९३	५.३५
कर्णाली प्रदेश	११६२	३३१९	२९१८६	८.७९
सुदुरपश्चिम प्रदेश	८९९	५९८	३३२२	६.७७
जम्मा	१२९९०	५५१४	४५२०५	८.२०

स्रोत : Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2076/77

५.१.२ स्याउ खेती सम्बन्धी संक्षिप्त प्राविधिक जानकारी

क) जातहरू :

- बढी चिसो चाहिने : गोल्डेन डेलिसियस, रेड डेलिसियस, रोयल डेलिसियस, रिचा रेड डेलिसियस, जोनाथान, मेकण्टस, ग्रानी स्मिथ, फुजी, भान्स डेलिसियस, रेड गोल्ड, रेड चीफ, रेड स्पर, वेल स्पर आदी ।
- मध्यम चिसो चाहिने : क्रिस्पिन, रेड जुन, कक्स ओरेन्ज पिपिन, किङ्ग अफ पिपिन आदी ।
- कम चिसो चाहिने : अन्ना, भेरिड, ट्रिपिकल ब्यूटी आदी ।

ख) लगाउने उपयुक्त उचाई: समुन्द्री सतहबाट

- कम चिसो चाहिने जातहरू : १२००-१५०० मिटर
- मध्यम चिसो चाहिने जातहरू : १५००-२००० मिटर
- बढी चिसो चाहिने जातहरू : २०००-३००० मिटर

ग) जमिनको मोहडा: १५००-२००० मि. सम्म उत्तर पूर्वी मोहडा र सो भन्दा बढी उचाईमा दक्षिण पश्चिम मोहडा

घ) तापक्रम: उपयुक्त तापक्रम २१-२४ डिग्री सेन्टिग्रेड (वार्षिक औसत)

ड) वर्षा: २००-२५० मि.मि. वर्षा (वार्षिक औसत)

च) माटो: पि.एच. मान ५.५-६.५, पानी नजम्ने र निकासको व्यवस्था भएको, खुकुलो, प्रशस्त प्राङ्गारिक पदार्थ भएको, दोमट वा बलौटे दोमट माटो हुनुपर्दछ ।

छ) सापेक्षित आद्रता: ७०-८० प्रतिशत (वार्षिक औसत)

ज) बिरुवा रोप्ने समय: पौष/माघ महिनामा

झ) बिरुवा रोप्ने दुरी: १० X १० मिटर (लाइन देखि लाइन X बोट देखि बोटको दुरी)

ञ) प्रति हेक्टर बिरुवा संख्या: ३००

५.१.३ मुस्ताड जिलामा स्पाउ खेतीको लाभ लागत विश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण/बर्ष	इकाई	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२	वर्ष १३
१	उत्पादन (प्रति बोट)	के.जी.													
२	उत्पादन (१ हे.)	के.जी.													
३	Book Value of Fixed assets	रु.													
४	जम्मा आदानी	रु.	४७७१७५	८८८३४४	१९२१४४	२१७५६७	२४६३०८	३११२६०	४२७२६०	४२९७७६	४२५६७६	३०६७२६	३०६७२६	३०६७२६	३०६०००
५	जम्मा खर्च रु.	रु.	०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.७५७	०.६३५	०.६३७	०.६३०	०.५८०	०.५५०	०.५००	०.४८९	०.४८९	०.४८९
६	Discount Factor		०.९११९	०.८६४७५	०.८१५३०	०.७८५३०	०.७८५३०	०.७८५३०	०.७८५३०	०.७८५३०	०.७८५३०	०.७८५३०	०.७८५३०	०.७८५३०	०.७८५३०
७	Discounted Cost	रु.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	Discounted Benefit	रु.	-४३७१९९	-१६१४७५	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०	-१५२५३०
९	Net Cashflow/NPV	रु.	-४३७१९९	-५१९८६७४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४	-४५१८०४
१०	Cumulative cashflow	रु.	०.००	०.००	०.१४	०.४३	१.०२	२.०१	३.१५	४.११	५.२२	६.३०	७.४०	८.४०	९.४०
११	Benefit Cost Ratio	%	१६.०६%												
१२	Internal Rate of Return	%													
१३	Payback Period	Yr	१.५४												

क्र. सं.	विवरण/बर्ष	इकाई	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५	जम्मा
१	उत्पादन (प्रति बोट)	के.जी.	६०	६०	६५	७५	७५	७५	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०
२	उत्पादन (१ हे.)	के.जी.													
३	Book Value of Fixed assets	रु.	३००	३००	३८५०	४२०००	४२०००	४२०००	४२०००	४२०००	४२०००	४२०००	४२०००	४२०००	४२०००
४	जम्मा आदानी	रु.	१२६३०००	१२६३०००	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०	१५७७५०
५	जम्मा खर्च रु.	रु.	३१३२०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१	३७६८०१
६	Discount Factor		०.३१५	०.२९२	०.२७०	०.२५०	०.२३२	०.२१५	०.१९९	०.१८९	०.१८४	०.१८०	०.१७६	०.१७२	०.१६८
७	Discounted Cost	रु.	११३८७०	११९८३७	१६७०३	२०२८०	२६७६८	३०१७३	३४८८४	४३५२४	५४६३७	६००५२	६७७९९	७४०२०३७	८२७००६७
८	Discounted Benefit	रु.	४३०००२	४९७२०५	४८५५९	४८५५९	४८५५९	४८५५९	४८५५९	४८५५९	४८५५९	४८५५९	४८५५९	४८५५९	४८५५९
९	Net Cashflow/NPV	रु.	२९६१३३	३५०१२२	३३८१७	३९३६६२	४२६६९४	४८५४०४	५४५४०४	६०५४०४	६८५४०४	७६५४०४	८३९४९१२	९०५३०९१२	९८५३०९१२
१०	Cumulative cashflow	रु.	१५९८८४१	१८१६७७	२२४६२९९	२५८५२७०	२८९१९३२	३४७४४१४	३७३४१९४	४२८०४१४	४८७११९४	५४७१३४१४	५८७११९४	६२७११९४	६८७११९४
११	Benefit Cost Ratio	%	३.११	३.१८	४.१७	४.११	४.११	४.११	४.११	४.११	४.११	४.११	४.११	४.११	४.११

नोट : स्थाउको विक्री मूल्य रु. ७०/के.जी. राखिएको ।

५.२ ओखर खेती

५.२.१ पृष्ठभूमि

नेपालको कर्णाली क्षेत्रको उच्च पहाडी क्षेत्रहरूमा रैथाने जातका कम कडापन देखि हाडे ओखरहरू परापूर्व कालदेखि पाइने गरेको छ । नेपालमा विगत केही वर्षयता ओखर खेती प्रति कृषकहरूको आकर्षण बढ़दै गएकाले विदेशबाट समेत विरुवा ल्याएर व्यावसायिक रूपमा ओखर खेती गरेको पाईन्छ । हाल नेपालमा मुख्यतया जुम्ला, बैतडी, कालिकोट, हुम्ला, डोल्पा, रुकुम आदि जिल्लाहरूमा ओखर खेती भईरहेको पाइन्छ । कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयको आ. व. २०७६/७७ को तथ्याङ्क अनुसार हाल ओखर खेतीको अवस्था तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

नेपालमा आ. व. २०७६/७७ मा दाँते ओखर उत्पादनको तथ्याङ्क

प्रदेश	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादनशिल क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे. टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन./हे.)
प्रदेश नं. १	३०९	१६१	८८९	५.५२
प्रदेश नं. २	०	०	०	०
बागमती प्रदेश	१२८	६१	२७०	४.४१
गण्डकी प्रदेश	२२३	९१	४५१	४.९८
लुम्बिनी प्रदेश	७९२	४७३	१५८४	३.३५
कर्णाली प्रदेश	२२५०	८०६	३४३३	४.२६
सुदूरपश्चिम प्रदेश	१६६७	५९३	३४२३	५.८
जम्मा	१२९१०	५५१४	४५२०५	४.२०

स्रोत: Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2076/77

५.२.२ ओखर खेती सम्बन्धी संक्षिप्त प्राविधिक जानकारी

- क) जातहरू: स्थानीय थिनसेल, हार्टले, पायने, च्यान्डलर आदि ।
- ख) लगाउने उपयुक्त उचाई : समुन्द्री सतहबाट १२००-२५०० मिटर
- ग) तापक्रम: ३-३८ डिग्री सेन्टिग्रेड (वार्षिक औसत)
- घ) जमिनको मोहडा : सिंचाई सुविधा उपलब्ध भएको ठाउँमा दक्षिण वा दक्षिण पूर्वी मोहडा र सिंचाई सुविधा नभएको ठाउँमा उत्तर पूर्व मोहडा भएको पारिलो जग्गा ।
- ड) वर्षा: ७५०-१००० मि.मि. वर्षा (वार्षिक औसत)
- च) माटो: ५.५-७ पि.एच. मान भएको, पानी नजम्ने र निकासको राम्रो व्यवस्था भएको, खुकुलो, प्रशस्त प्राङ्गारिक पदार्थ भएको र कम्तिमा २ मिटर गहिराईसम्म तुलो र कडा चट्टान नभएको, दोमट (Silt Loam) वा चिम्ट्याईलो दोमट (Clay Loam) माटो हुनुपर्दछ ।
- छ) सापेक्षित आद्रतात: ७०-८० प्रतिशत (वार्षिक औसत)
- ज) बिरुवा रोप्ने समय: पौष/माघ महिनामा
- झ) बिरुवा रोप्ने दुरी: १० X १० मिटर (लाइन देखि लाइन X बोट देखि बोटको दुरी)
- ञ) प्रति हेक्टर बिरुवा संख्या : १००

५.२.३ रुक्म पर्वमा ओखर खेतीको लाभ लागत विश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क्रम.	विवरण/बर्ष	इकाई	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२	वर्ष १३
१	उत्तादन (प्रति बोट)	के.जी.													
२	उत्तादन (१ हे.)	के.जी.													
३	Book Value	रु.													
४	जम्मा अन्दानी	रु.	०	०	०	०	०	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००
५	जम्मा खर्च	रु.	३६७७५५	१४५२९५	१४९८८९	१६२२९३	१६०९३७	२३९३२२	२१६४५८	१९९९५६	१९०९५६	२१२३६१	२५३११	२२४३६१	२००००००
६	Discount Factor		०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.७३५	०.६८१	०.६३०	०.५८३	०.५०	०.४२९	०.३९७	०.३६८	०.३३६	०.३०८
७	Discounted Cost	रु.	३४०५१४	१२४५६७	११८९३९	११९२९०	१०९५३१	१३६४०५	१३९६४२	१०५०३०	१५५२६	१८६३६४	१९६३६१	१९८३६७	२१४१७
८	Discounted Benefit	रु.													
९	Net Cashflow/NPV	रु.	-३४०५१४	-१२४५६७	-११८९३९	-११९२९०	-१०९५३१	-१३४६९३	-२२९४४	४०८७७४	४४२७४५	७४२५४२	७०४४१५	६५२८९९	२०००४००
१०	Cumulative cashflow	रु.	-३४०५१४	-४५०५६७	-५८४०२०	-७०३३१०	-८१२८४१	-११४७७३४	-११७०६७६	-७५४३०३	-३४९५८०	१०८५७०७	१०८०१११	१०८०१११	२३९३११
११	Benefit Cost Ratio		०.००	०.००	०.००	०.००	०.०१	०.०४	०.०८	०.०१	०.०५	०.१४	०.२६	०.५४	०.९१
१२	Internal Rate of Return	%	११.४६%												
१३	Payback period (.)	Yr	१.५४												

क्रम.	विवरण/बर्ष	इकाई	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५	जम्मा
१	उत्तादन (प्रति बोट)	के.जी.	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०
२	उत्तादन (१ हे.)	के.जी.	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३	Book Value	रु.													
४	जम्मा अन्दानी	रु.	२०००००००	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०	२००२४५०
५	जम्मा खर्च	रु.	२१८८११	२३७६३६	२५८६८६	२६१६८६	२६४६८६	२६७६८६	२६१६८६	२६४६८६	२६७६८६	२६१६८६	२६४६८६	२६७६८६	२६७६८६
६	Discount Factor		०.३४	०.३२	०.२९	०.२७	०.२५	०.२३	०.२१	०.१९	०.१८	०.१७	०.१६	०.१५	०.१४६
७	Discounted Cost	रु.	७४९१३	८८५१३	९०५१२	९०५१२	९०५१२	९४४३८	५४४३८	५६४४५	५६४४५	५९४४२४	३९४००	३६५८२	३३७७९
८	Discounted Benefit	रु.	६८०९२२	८५४४८५	८४०९८८	८५०४८८	८५३४८८	८५३४८८	८५३४८८	८५३४८८	८५३४८८	८५३४८८	८५३४८८	८५३४८८	८५३४८८
९	Net Cashflow/NPV	रु.	६०६५९६	५५५५७२	५०९९६८	४४३२८८	४४३२८८	४०१०४४	३४१३५४	३४१३५४	३०१५४०	३०१५४०	२७८९५०	२६६७७८	२६६४३९
१०	Cumulative cashflow	रु.	२११११७	३५५५४२९	४०५५७९७	४५२७६६९	५३७७९९५१	५४५१४४०	५४५१४४०	५१०००८९३	५४२२३५२	५४२२३५२	५००२५६३	४७८४३६	४७८४३६
११	Benefit Cost Ratio		१.१६	१.४२	१.०८	१.६५	१.५२	१.५२	१.५२	१.५२	१.५२	१.५२	१.५२	१.५२	१.५२

नोट : ओखरको बिक्री मूल्य रु. ४००/के.जी. राखिएको छ ।

५.३ सुन्तला खेती

५.३.१ पृष्ठभूमि

सुन्तला नेपालको मध्यपहाडी क्षेत्रमा खेती गरिने प्रमुख फलफूल बाली हो । ताप्लेजुङ्ग, पाँचथर, खोटाङ्ग, भोजपुर, सोलुखुम्बु, धनकुटा, दोलखा, रामेछाप, सिम्चुली, काभ्रेपलान्चोक, गोरखा, तनहुँ, स्याङ्जा, कास्की, पर्वत, गुल्मी अर्घाखाँची दैलेख, जाजरकोट सल्यान, अछाम, डोटी, बैतडी, डडेलधुरा, कैलाली लगायतका जिल्लाहरूमा व्यावसायिक रूपमा सुन्तला खेती भइरहेको छ । कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयको आ.व. २०७६/७७ को तथ्याङ्क अनुसार हाल नेपालमा सुन्तला खेतीको अवस्था तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

नेपालमा आ.व. २०७६/७७ मा सुन्तला उत्पादनको तथ्याङ्क

प्रदेश	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादनशिल क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (टन.)	उत्पादकत्व (टन./हेक्टर)
प्रदेश नं. १	५९९६	३६०३	३९३६९	१०.९३
प्रदेश नं. २				
बागमती प्रदेश	४३४८	२४७८	२३१३०	९.३४
गण्डकी प्रदेश	७७१५	३५३४	३९२२६	११.१०
लुम्बिनी प्रदेश	३०८९	१७९१	२०५०७	११.४५
कर्णाली प्रदेश	३६१७	२११८	२३२४०	१०.१७
सुदूरपश्चिम प्रदेश	१७४६	१०२७	१०७०८	१०.४३
जम्मा	२६५९१	१४५५१	१५६१८०	१०.७३

स्रोत : Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2076/77

५.३.२ सुन्तला खेती सम्बन्धी संक्षिप्त प्राविधिक जानकारी

- क) जातहरू: धनकुटा स्थानीय, खोकु, ओकित्सुवासे, मियागावा वासे, मरकट, योशिदा पोडकान, ओता पोडकान आदी ।
- ख) लगाउने उपयुक्त उचाई: १०००- १३०० मिटर
- ग) तापक्रम: उपयुक्त तापक्रम १८-२८ डिग्री सेन्टिग्रेड (वार्षिक औसत)
- घ) जमिनको मोहडा: दक्षिण मोहडा तर सिंचाई सुविधा नभएका ठाउँमा उत्तर पूर्वी मोहडा
- ड) वर्षा : वार्षिक औसत १२५० - १८०० मि.मि. वर्षा
- च) माटो : माटोको पि.एच. ५.५-६.५ भएको खुकुलो, प्रशस्त प्राङ्गारिक पदार्थ र कम्तिमा ३० से.मी. सम्म माथिल्लो सतहमा माटो भएको मलिलो र पानी नजम्ने दुमट माटो हुनुपर्दछ ।
- छ) सापेक्षित आद्रता : ७०-८० प्रतिशत भएको औषत सापेक्षिक आद्रता
- ज) बिरुवा रोप्ने समय : असार देखि श्रावणसम्म
- झ) बिरुवा रोप्ने दुरी : ६x५ मिटर (लाइन देखि लाइन र बोट देखि बोट) वा ६x६ मिटर (लाइन देखि लाइन x बोट देखि बोट)
- ञ) प्रति हेक्टर बिरुवा संख्या : ३००

५.३.३ लाभ लागत विश्लेषण

५.३.३.१ सुनला बालीको औसत लाभ लागत विश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क्र.सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२	वर्ष १३
१	कुल खर्च जम्मा क्र.	३३३२८०	१२६७२	१३०७४३	१४०३१३	१४०४४३	१४०४४५	१४०४४५	१४०४४५	१४०४४५	१४०४४५	१४०४४५	१४०४४५	१४०४४५
२	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	०	०	१७	२८	४२	४७	४७	४७	४७	४७	४७	४७	३७
३	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	०	०	५०२५	८४०	१२६००	१३१५०	१३१५०	१४६२५	१४६२५	१४६२५	१४६२५	१४६२५	१०२५
४	Book Value of Fixed assets (Rs.)	०	०	०	२००	०	५५०	०	०	०	२००	०	०	०
५	कुल आमदारी	०	०	३८८५०	५३२२००	७९९९२५	८८३००	८८३००	९२६२५०	९२६२५०	९२६२५०	९२६२५०	९२६२५०	६९६५०
६	Discount Factor	०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.६३५	०.६३१	०.६३०	०.५८३	०.५४०	०.५०	०.४६३	०.४२९	०.३९७	०.३६८
७	Discounted Cost (Rs.)	२१०,०७४	१०५,६३५	१३१,१७२	१६६,१००	१६६,१०४	११५,१७६	११५,१७८	१०७,२१	८५,०१७	८५,०१९	८५,०१९	८५,०१९	८५,०१९
८	Discounted Benefit (Rs.)	०	०	२५२,७९६	३११,१८३	४४३,०५४	५४३,०५४	५१५,६१४	५१५,६१८	५००,४२४	४६३,३५६	४२९,०३३	३९५,०३२	२५६,९१४
९	Net Cash Flow/NPV (Rs.)	-२९०,००४	-१०८,६३५	१२१,६२४	२१५,०८३	४४७,५६०	४४७,५६०	४४७,५६०	४४७,५६०	४०३,२०३	३७८,३३९	३५०,३१४	३०५,४६४	१८५,३५०
१०	Cumulative Cash Flow (Rs.)	-२९०,००४	-३१८,७०९	-२७७,०८५	१७,९९८	४६५,५५८	४६५,५५८	४६५,५५८	४६५,५५८	१,५७०,७३७	१,५७०,७३८	१,५७०,७३८	१,५७०,७३८	१,५७०,७३८
११	Benefit Cost Ratio (BCR)	०.००	१.९३	१.०७	१.६१	१.६१	१.६१	१.६१	१.६१	१.६१	१.६१	१.६१	१.६१	१.६१
१२	Internal Rate of Return (%)	५६.००%												
१३	Payback Period (Yrs.)	३.९६												

क्र.सं.	विवरण	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५	कुल जम्मा
१	कुल खर्च जम्मा क्र.	१६९१४१	१६४१४१	२०४१४१	१६९१४१	१६९१४१	१६९१४१	१६९१४१	१६९१४१	१६९१४१	१६९१४१	१६९१४१	१६९१४१	१६९१४१
२	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	३६	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३०	३०
३	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	१०८०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०	१०५०
४	Book Value of Fixed assets	०	७५०	०	०	०	०	२००	०	०	०	५५०	०	२३००
५	कुल आमदारी	६८२१२५	६६४१२५	६६४१२५	६६४१२५	६६४१२५	६६४१२५	६६४१२५	६६४१२५	६६४१२५	६०३३७	५६५६००	५६०९००	४८१५५०
६	Discount Factor	०.३४०	०.३१५	०.२९२	०.२७०	०.२५०	०.२३८	०.२१५	०.१९९	०.१८	०.१५८	०.१५८	०.१५८	
७	Discounted Cost (Rs.)	६२,९६६	५९,८५५	४५,८२३	४४,३३२	४४,३३१	३६,३७९	३६,३७९	३६,३७९	३६,३७९	३६,३७९	३६,३७९	३६,३७९	१९८५०३
८	Discounted Benefit (Rs.)	२३२,२३७	१९५,०३४	१९३,८५२	१७९,४९२	१६६,८१७	१४४,२२३	१३३,५४०	११९,१८१	११९,१८१	११९,१८१	११९,१८१	११९,१८१	११९,१८१
९	Net Cash Flow/NPV (Rs.)	१६९,२६९	१६९,४९१	१३३,५६०	१३३,५६०	१२१,८१५	१०४,८४४	१७,०७८	८७,०७८	८७,०७८	८७,०७८	८७,०७८	८७,०७८	४२६९५२४
१०	Cumulative Cash Flow (Rs.)	३,१६९,६१५	३,४६५,१०७४	३,५१९,१०३	३,५१९,१०३	३,७२०,४७७	३,७२०,४७७	४,००३,५३७	४,००३,५३७	४,००३,५३७	४,००३,५३७	४,००३,५३७	४,००३,५३७	४,२६९५२४
११	Benefit Cost Ratio (BCR)	३.६९	४.०१	३.२४	३.११	३.११	३.११	३.११	३.११	३.११	३.११	३.११	३.११	३.१५

नोट : सुनलाको प्रति के.जी. बित्री मूल्य रु. ६३ – राखिएको छ।

५.३.२ सर्वेक्षण गणितिका जिल्लाहरमा सुन्तला बालीको लाभ लागत विश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क. सोलुघुम्बू

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२	वर्ष १३
१	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	०	०	१६	२८	३९	४२	४२	४२	४२	४२	४२	४२	३९
२	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	०	०	४,८००	८,८००	११,७००	१२,६००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	११,७००
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	०	२००	०	३२५०	०	०	०	२००	०	०	०
४	कुल आमदानी(रु.)	०	०	२८८,०००	५०८,०००	७०४,०००	७४६,०००	७५६,०००	८५०,०००	८५०,०००	८५०,०००	८५०,०००	८५०,०००	८०२,०००
५	कुल खर्च जम्मा रु.	२५५,४७०	१३०,४७०	१३३,०३६	१६८,०३६	१८३,०७५	१८३,६२७	१८७,२५६	१८८,१२०	१९४,१२०	१९४,१२०	१९४,१२०	१९४,१२०	१९४,१२०
६	Discount Factor	०.९२६	०.८५७	०.७५४	०.६३५	०.६८१	०.६३०	०.५८३	०.५०	०.५०	०.४६३	०.४२९	०.३९७	०.३६८
७	Discounted Cost (Rs)	२५५,०६५	१११,८३७	१३३,३९२	१८०,३३२	१९७,७५०	१९८,००३	१९८,१४०	१९९,१४०	२०१,१०३	२०१,१०३	२०१,१०३	२०१,१०३	२०१,१०३
८	Discounted Benefit (Rs)	०	०	२२८,६२४	३७०,४५५	४७७,७५१	४७८,८०८	४८९,१११	४८७,६१८	४८९,११८	४९५,२०२	४९५,२०२	४९७,३९५	४९७,३९५
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	-२५५,०६५	-१११,८३७	१५,२३७	२७२,११२	३८०,०७९	३८५,४०५	३८४,१७९	३८४,१४३	३९८,०९८	३९८,०९८	३९८,०९८	३९८,०९८	३९८,०९८
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	-२५५,०६५	-३५५,१०८	-३५५,१०८	-२७१,६७७	४४७,१०८	३८०,४५५	३८८,८५५	३८८,८५५	३८८,८५५	३८८,८५५	३८८,८५५	३८८,८५५	३८८,८५५
११	Benefit Cost Ratio (BCR)	०.००	०.००	१.७१	३.७७	४.८१	४.८०४	४.८५५	४.८०	४.८५५	४.८५५	४.८५५	३.७१	३.६६
१२	Internal Rate of Return	४९.६४%												
१३	Payback Period (Yrs)	४.००												

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५	जम्मा
१	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	३९	३५	३५	३५	३५	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	२८
२	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	११,७००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	८,७००
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	५२५०	०	०	०	२००	०	०	०	३२५०	०	३२५०	२३००
४	कुल आमदानी (रु.)	१००३,०००	१००७,२५०	१२०९,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०	१७४,१२०
५	कुल खर्च जम्मा रु.	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०	१८९,१२०
६	Discount Factor	०.३१५	०.२९२	०.२९२	०.२९०	०.२९०	०.२९०	०.२९०	०.२९०	०.२९०	०.२९०	०.२९०	०.२९०	०.१५६
७	Discounted Cost (Rs)	५४,३८८	५४,३८८	४७,०४०	४७,०४०	४७,०४०	४७,०४०	४७,०४०	४७,०४०	४७,०४०	४७,०४०	४७,०४०	४७,०४०	२७,०४०
८	Discounted Benefit (Rs)	२३९,३००	१७०,२६९	१५७,४५७	१२५,१२५	१२५,१२५	१२५,१२५	१२५,१२५	१२५,१२५	१२५,१२५	१२५,१२५	१२५,१२५	१२५,१२५	५८,३९१
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	१७४,६१६	१६६,४७०	१२३,२३२	११२,२१०	१०७,७५१	१०७,७५१	१०७,७५१	१०७,७५१	१०७,७५१	१०७,७५१	१०७,७५१	१०७,७५१	८८,०५५
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	३४२२२८८	३३१०५५२	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७	३४०७४४७
११	Benefit Cost Ratio (BCR)	३.७१	४.०३	३.६२	३.४७	३.०१	३.१०	३.१०	३.१०	३.१०	३.१०	३.१०	३.०१	३.०१

नोट : प्रति के.जी. बिक्री मूल्य रु. ६०। राशिएको छ ।

ख. धनकटा

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१	उत्पादन (केंजी/ बोट)	०	०	१५	२४	४३	४६	५०	५०	५०	५०	३२	३५
२	उत्पादन (केंजी/ हेवटर)	०	०	४,५००	७,२००	१२,१००	१४,४००	१५,०००	१५,०००	१५,०००	१५,०००	१५,०००	१५,०००
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	०	०	२०००	०	३२५०	०	०	२०००	०	०
४	कुल आमदारी (रु.)	०	०	८९९,०००	४४६,४००	८०९,५००	८३९,८०५	८१२,८००	८१६,८५०	८१३,०००	८१३,०००	८१५,२००	८१९,०००
५	कुल खर्च जम्मा रु.	२६५,४७०	१५२,६८०	१६४,९८७	१३०,४०५	१३९,८८८	१३९,९९८	१६०,२०४	१७०,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१७४,२३९	१७६,२३९
६	Discount Factor	०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.७३५	०.६८१	०.६३०	०.५८३	०.५४०	०.५००	०.४६३	०.४२१	०.३९७
७	Discounted Cost (Rs)	२४४,०२८	१०८,६०८	१३०,९७२	१५५,८५२	१५५,२०५	११५,३९५	१३३,४७७	१६५,८६७	१८५,८६३	१९१,८६३	१७७,६३९	१७७,६३९
८	Discounted Benefit (Rs)	०	०	२२१,४७७	३२८,११७	५४४,३३०	५६२,६१५	५२०,९४०	५०२,४५०	४६५,२३२	४३०,७७०	२५५,२७१	२३९,३७१
९	Net Cash Flow /NPV (Rs)	-२४६,०२८	-१०८,६०८	१०,५०७	२३२,२६६	४४६,१२५	४४७,२२०	४२७,४६३	४०५,६९३	३८०,५७०	३५२,३८०	१६६,२१६	१६६,२१६
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	-२४६,०२८	-३५४,६४४	-२६४,११८	२६४,१२८	४७१,८६३	८६४,८८३	१,२११,९४४	१,६१७,९५८	२,०७५,१८८	२,४३०,५०८	२,५१९३८९५	२,७००,११२
११	Benefit Cost Ratio	०.००	०.००	१.६१	३.४२	५.७२	७.८८	५.५७	५.१९	५.५०	५.५०	३.३७	३.४४
१२	Internal Rate of Return (%)	५३.२९%											
१३	Payback Period (Yr)	४.०७											
क्र. सं.	विवरण	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
१	उत्पादन (केंजी/ बोट)	३५५	३५५	३५५	३५५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	३३५	२९	२९
२	उत्पादन (केंजी/ हेवटर)	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,९००	१०,९००	१०,९००	१०,९००	१०,९००	८७००	८७००
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	५२५०	०	०	०	०	२०००	०	०	३२५०	०	२३००
४	कुल आमदारी (रु.)	८५१,०००	६५६,२५०	६५१,०००	६५१,०००	६५१,०००	६१३,८००	६१५,८००	५७६,६००	५७६,६००	५४२,६५०	५४१७००	
५	कुल खर्च जम्मा रु.	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९	१६६,२३९
६	Discount Factor	०.३४०	०.३१५	०.२९२	०.२९०	०.२५०	०.२३२	०.२१५	०.१९९	०.१८४	०.१७०	०.१५८	०.१४६
७	Discounted Cost (Rs)	६२,७२६	५३,३५१	५०,६१५	४४,७४०	४४,२०४	३९,२१५	३६,३१०	३६,२८७	३६,१६६	३२,२३०	२९,४३३	१६७६३११
८	Discounted Benefit (Rs)	२११,६४०	२०५,२२२	१९०,०२१	१७५,९४५	१६२,९१२	१४२,२२५	१३१,६९०	११४,६४५	१०६,०६०	१११,८६५	१२५,०६३	१४१२६१२
९	Net Cash Flow /NPV (Rs)	१५८,११४	१५९,८५१	१३०,४०४	१३०,४०४	११८,७०८	१०३,०१०	९५,२५८	३३,०११	३३,०११	५५,६३०	५१,८६०	४१३४४७
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	३,०८८,८१४	३,३७०,६८५	३,३७०,८१४	३,३७०,८१४	३,६२०,००४	३,६१९,३९४	३,६१९,४२४	३,६१९,४४२	३,६१९,४४२	४,०२७,०५१	४,०२७,०५१	४,०२७,०५१
११	Benefit Cost Ratio (BCR)	३.५३	३.८५	३.९८	३.८२	३.६५	३.६३	३.६३	३.६३	३.६३	३.८८	३.८८	३.८८

नोट : प्रति केंजी बिक्री मूल्य रु. ६२ - राखिएको छ ।

ग. गोरखा

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२		
१	उत्पादन (के.जी./घोट)	०	०	१६	२८	४३	४८	४८	४८	४८	५०	५०	३२		
२	उत्पादन (के.जी./ हेक्टर)	०	०	४,५००	८,५००	१२,५००	१४,५००	१४,५००	१४,५००	१५,०००	१५,०००	१५,०००	३२		
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	०	०	२०००	०	३५०	०	०	२०००	०	०		
४	कुल आवधनी (रु)	०	०	३९६,८००	५५४,८००	८५३,८००	९५३,८५०	९५०,८००	९५३,८५०	९५०,०००	९९०,०००	९९२,०००	६३३,६००		
५	कुल खर्च जमा रु.	२६६,७५०	१२५,८९०	१६३,६६७	१२९,०८५	१३८,५८८	१४९,७५८	१५८,८८८	१५८,८८८	१७७,९९९	१६७,९९९	१६७,९९९	१३५,३१९		
६	Discount Factor	०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.७३५	०.६८१	०.६३०	०.५८३	०.५८३	०.५०	०.४६३	०.४२९	०.३९७		
७	Discounted Cost (Rs)	२४६,९९१	१०७,३४७	१२९,९२४	१४१,८८८	१४१,८०१	१४१,८०१	१४१,८४९	१४१,८४९	१४१,९२४	१४१,९२४	१४१,९७९	६६,६२२		
८	Discounted Benefit (Rs)	०	०	२५१,४८६	४०७,५०१	५७९,४८९	५७९,४९३	५५४,४४९	५५४,४४९	५३४,४६६	४९५,२४६	४५५,७४०	२५५,६११		
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	-२४६,९९१	-१०७,३४७	१२९,५६२	३७२,६९१	४८५,१४१	४८५,१४१	४८५,१४१	४८५,१४१	४८५,२४२	४८५,२४२	४८०,४२३	१८९,९९०		
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	-२४६,९९१	-३५४,३३८	-२३३,७७६	७७,८४३	५६४,९८४	१,०४९,२३४	१,०४९,२३४	१,०४९,२३४	१,०४९,१७६	१,३६९,१७६	२,७४९,१८४	३,१०४,३५८		
११	Benefit/Cost Ratio	०.००	०.००	१.९४	४.२९	६.१४	४.२३	५.१५	५.१५	५.१०	५.१०	२.९६	३.६१		
१२	Internal Rate of Return (%)	५६.१३%	३.८												
१३	Payback Period (Yr)														
क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५	जमा
१	उत्पादन (के.जी./घोट)	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३०	३०	३०	
२	उत्पादन (के.जी./हेक्टर)	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,०००	१०,०००	१०,०००	
३	विशेष मूल्य प्रति (रु)	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	६६	
४	कुल आवधनी (रु)	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	५९३,०००	५९३,०००	५९३,०००	
५	कुल खर्च जमा रु.	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	१८७,९९१	
६	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	५२५०	०	०	०	०	०	०	२०००	०	२०००		
७	कुल आवधनी (रु)	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	६९३,०००	५९३,०००	५९३,०००	५९३,०००	
८	Discount Factor	०.३६८	०.३४०	०.३१५	०.२९१	०.२७०	०.२५०	०.२३२	०.२१५	०.१९९	०.१७०	०.१५८	०.१४६	०.१३५	
९	Discounted Cost (Rs)	६२,२७७	६२,२७७	५१,९३५	५१,९३०	५१,९३०	५१,९३०	५१,९०९	५१,९०९	५१,९०९	५१,९०९	५१,९०९	५१,९०९	५१,९०९	५१,९०९
१०	Discounted Benefit (Rs)	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	२५४,८१५	
११	Net Cash Flow/NPV (Rs)	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	१८६,६६३	
१२	Cumulative Cash Flow (Rs)	३,२९०,०७६	३,४६३,७६८	३,६६१,२६६	३,७७३,३९६	३,९१४,२२९	४,०४३,७७६	४,२६०,४२९	४,४३०,१०६	४,४३०,१०६	४,४३०,१०६	४,४३०,१०६	४,४३०,१०६	४,४३०,१०६	
१३	Benefit/Cost Ratio	३.६९	३.७०	४.१३	४.१३	४.१३	४.१३	४.१३	४.१३	४.१३	४.१३	३.३१	३.३१	३.३१	

नोट : सुन्तालाको प्रति के.जी. विशेष मूल्य रु. ६६ – राशिखिएको छ ।

घ. ग्रन्ती

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१	उत्पादन (के.जी./घोट)	०	०	२०	३२	४३	४५	४८	५०	५०	५०	५०	५०
२	उत्पादन (के.जी./ हेटर)	०	०	५,०००	१२,९००	१४,४००	१४,४००	१५,०००	१५,०००	१५,०००	१५,०००	१५,०००	१५,०००
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	०	०	२००	०	३२५०	०	०	२०००	०	०
४	कुल आमदारी (रु)	०	०	३९०,०००	६२४,०००	८४०,५००	९३६,०००	१०३९,२५०	१०४५,०००	१०५५,०००	१०७७,०००	१०७९,०००	१०८१,०००
५	कुल खर्च जमा रु.	२६५,९१०	१२४,५१०	१६४,२६७	१२९,६८५	१३९,१६८	१८२,३९८	१५९,८८४	१७८,५९९	१६८,५९९	२१३,५९९	२१५,९१९	२१५,९१९
६	Discount Factor	०.९२६	०.८५७	०.७५४	०.६५५	०.५३०	०.५२३	०.५०	०.५०	०.५०	०.४६३	०.४२९	०.३९७
७	Discounted Cost (Rs)	२४५,५४६	१०६,७४७	१३०,४००	१५५,३२२	१४४,५५५	१३३,०५७	१३३,१४८	१३३,०५७	१३३,०५७	१३३,०५७	१३३,०५७	१३३,०५७
८	Discounted Benefit (Rs)	०	०	३०९,५९५	४५८,८५९	५७०,६६९	५८९,८४७	५८८,७६२	५८८,७६२	५८८,७६२	५८८,७६२	५८८,७६२	५८८,७६२
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	-२४५,५४६	-१०६,७४७	१७९,११४	३६३,३३६	४७४,९५४	४७४,९५४	४७०,३७७	४७०,३७७	४७०,३७७	४७३,४४७	४७३,४४७	४७४,४०७
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	-२४५,५४६	-३५२,२४६	-१७३,०१९	११०,२३७	६६६,१९०	१,१४९,०८९	१,१४९,०८९	१,१४९,०८९	१,१४९,०८९	२,४२७,९३२	२,४२७,९३२	३,२५३,१९८
११	Benefit Cost Ratio	०.००	०.००	२.३७	४.८१	६.०३	७.१३	४.८६	४.८६	४.८६	५.७९	५.७९	५.७९
१२	Internal Rate of Return (%)	६३.५५%	३.६०										
१३	Payback Period (Yrs.)	३.६०											
क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४
१	उत्पादन (के.जी./घोट)	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३०	३०
२	उत्पादन (के.जी./ हेटर)	११,४००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,५००	१०,०००	१०,०००
३	बिक्री मूल्य प्रति (रु)	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५	६५
४	कुल आमदारी (रु)	७४७,०००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८३,५००	६८३,५००	६८३,५००
५	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	५२५०	०	०	०	०	०	०	२०००	०	२०००
६	कुल आमदारी (रु)	७४७,०००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८२,५००	६८३,५००	६८३,५००	६८३,५००
७	कुल खर्च जमा रु.	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	२०३,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९
८	Discount Factor	०.३६८	०.३१०	०.३१५	०.२९०	०.२९२	०.२५०	०.२३२	०.२३२	०.२३२	०.१९९	०.१८८	०.१८८
९	Discounted Cost (Rs)	६९,३९८	६२,४८७	५३,१२४	५७,४०५	४४,५४५	४४,०८८	३९,०८८	३६,१५५	३६,१५५	३२,८४४	३२,८३७	३२,८३७
१०	Discounted Benefit (Rs)	२७२,४६४	२३२,३५५	२१५,१५२	१९९,२१५	१७४,४५९	१७०,७५५	१७०,७५५	१८६,४२९	१८६,४२९	१९६,६३६	१९६,६३६	१९६,६३६
११	Net Cash Flow/NPV (Rs)	२०३,१४६	१६२,०२८	१३९,८१०	१३९,९१३	१२६,७७१	११९,०९६	११९,०९६	११०,२७४	११०,२७४	६५,२५२	६५,२५२	६५,२५२
१२	Cumulative Cash Flow (Rs)	३,४४५,८६४	३,४४५,९४८	३,४४७,१७६	३,४४७,१७६	४,०५५,८९९	४,०५५,८९९	४,०५५,८९९	४,०५५,८९९	४,०५५,८९९	४,०५५,८९९	४,०५५,८९९	४,०५५,८९९
१३	Benefit Cost Ratio	३.९३	३.७२	४.०५	३.३५	४.०५	३.३५	४.०५	३.३५	३.३५	३.१०	३.१०	३.१०

नोट : सुन्तलाको प्रति कें.जी बिक्री मूल्य रु. ६५।- राखिएको छ ।

५.४ कागती खेती

५.४.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा पाइने सुन्तलाजात फलफूलहरूमा सुन्तला पछि कागती खेतीको विस्तार भइरहेको छ । हाल बजारमा कागतीको माग अत्यधिक रहेकाले व्यवसायिक खेती गरी आय आर्जन गर्न सकिने सम्भावनायुक्त फलफूल बालिको रूपमा देखिएको छ । ताप्लेजुङ्ग, तेह्रथुम, धनकुटा, भोजपुर, खोटाड, रसुवा, काभ्रेपलाञ्चोक, तनहुँ, स्याङ्जा, गुल्मी, अर्घाखाँची, दाङ, सुखेत, डडेलधुरा लगायतका जिल्लाहरूमा कागती खेती भईरहेको पाईन्छ । कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयको आ.व. २०७६/७७ को तथ्याङ्क अनुसार कागतीको क्षेत्रफल, उत्पादन प्रदेश नं. १ र उत्पादकत्व गणकी प्रदेशमा बढी रहेको पाइन्छ ।

नेपालमा आ.व. २०७६/७७ मा कागती उत्पादनको तथ्याङ्क

प्रदेश	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादनशिल क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे. टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन./हेक्टर)
प्रदेश नं. १	३३३४	२४५०	२९५९४	८.८१
प्रदेश नं. २	४३	२८	१७४	६.६१
बागमती प्रदेश	१२७७	८१२	६४३४	७.९२
गण्डकी प्रदेश	७४८	४४४	६०९६	१३.७४
लुम्बिनी प्रदेश	२०७२	११५३	७६४९	६.६३
कर्णाली प्रदेश	५४६	२३५	१४१५	६.०३
सुदूरपश्चिम प्रदेश	६२७	३२३	२७५५	८.५२
जम्मा	८५८७	५४४५	४६११८	८.४७

स्रोत : Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2076/77

५.४.२ कागती खेती सम्बन्धी संक्षिप्त प्राविधिक जानकारी

क) जातको नाम : तेह्रथुम स्थानीय, सुनकागती १, सुनकागती २, युरेका लेमन, सिडलेस लेमन

■ मध्यपहाडी क्षेत्र - तेह्रथुम स्थानीय

■ तराई भित्री मधेश- सुनकागती १, सुनकागती २, युरेका

ख) लगाउने उपयुक्त उचाई : ४००-१६०० मिटर

ग) तापक्रम : १८-२८ डिग्री सेन्टिग्रेड (वार्षिक औसत)

घ) जमिनको मोहडा : दक्षिण मोहडा तर सिंचाई सुविधा नभएका ठाउँमा उत्तर पूर्वी मोहडा

ङ) वर्षा : वार्षिक औसत १२५०- १८०० मि.मि. वर्षा

च) माटो : माटोको पि.एच. ५.५-६.५ भएको खुकुलो, प्रशस्त प्राङ्गारिक पदार्थ र कम्तिमा ३० से.मी. सम्म माथिल्लो सतहमा माटो भएको मलिलो र पानी नजान्ने दुमट माटो हुनुपर्दछ ।

छ) सापेक्षित आद्रता : ७०-८० प्रतिशत भएको औषत सापेक्षिक आद्रता

ज) बिरुवा रोपने समय: असार देखि श्रावणसम्म

झ) बिरुवा रोपने दूरी : ४x४ वा ५x५ मिटर (लाईन देखि लाईन x बोट देखि बोट)

ञ) प्रति हेक्टर बिरुवा संख्या : ४००

५.४.३ लाभ लागत विश्लेषण

५.४.३.१ कागती खेतीको औसत लाभ लागत विश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१	उत्पादन (कें.जी. बोट)	०	०	५	७	११	१५	२०	२३	२७	२९	३२	३३
२	उत्पादन (कें.जी. हेक्टर)	०	०	१८००	२६००	४२००	५५०	७८००	१०५०	११४०	१२६००	१३००	१३००
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	०	०	१७००	२५७००	४७७००	५४८००	८०४६००	११३३५०	१२४५००	१२६५००
४	कुल आमदारी (रु.)	०	०	१७८००	२५७६००	४७७७००	५४८४००	८७९२००	८९१२००	१०४९६००	११३३५०	१२४५००	१२६५००
५	कुल खर्च जम्मा (रु.)	४०३४८०	१४९१९९	२१७५७८	१७३०७७	१८५७९८	२३२०९४	२११८५५	२३३४२१	२२३४२१	२२३४१	२३०८१	२३०८१
६	Discount Factor	०.९३	०.८६	०.७९४	०.७३५	०.६८१	०.६३०	०.५८३	०.५४०	०.५००	०.४६३	०.४१९	०.३९७
७	Discounted Cost (Rs)	३७३,५१३	१४७३९३	१७७,७७०	१२७,८२४	१२६,४३८	१४६,२५९	१२६,९१०	१११,७६६	१०३,४८७	११५,१११	११६६२	११६६२
८	Discounted Benefit (Rs)	०	०	१४१,६२०	१८१,३४४	२८१,२८०	३५१,९६९	४५०,९८०	४८१,४८८	५२५,०६९	५२४,०३४	५३५,०७४	५११,००६
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	-३७३,५१३	-१४७,३९३	-३१,१०१	६२,१२०	१५७,८४२	२११,७११	३२७,३६४	४५५,३७८	४९३,२१५	४११,५४३	४११,५४४	४११,५४४
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	-३७३,५१३	-५२०,९८५	-५५२,००८	-४८९,९६७	-३३२,१२५	-११६,७४४	२१०,१५०	१७७,६२३	१५५६,३८८	१५३९,४६७	१५२०,१२३	१५२०,१२३
११	Benefit Cost Ratio (BCR)	०.००	०.००	०.८२	१.४९	२.२५	२.४७	३.६५	३.८२	५.०६	५.०६	५.०६	५.०६
१२	Internal Rate of Return (%)	२५.८२%	२६.८२%	२७.८२%	२८.८२%	२९.८२%	३०.८२%	३१.८२%	३२.८२%	३३.८२%	३४.८२%	३५.८२%	३५.८२%
१३	Payback Period (Yrs.)	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६	६.३६

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
१	उत्पादन (कें.जी. बोट)	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३०
२	उत्पादन (कें.जी. हेक्टर)	१४००	१८००	२३८००	३३८००	४३८००	५३८००	६३८००	७३८००	८३८००	१२२००	११८००	११८००	११८००
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	२२००	०	०	०	१९००	१७५०	१५००	१००	०	४४५०	
४	कुल आमदारी (रु.)	१३८००००	१३८८०००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००	१३८८४००
५	कुल खर्च जम्मा (रु.)	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१	२४३४८१
६	Discount Factor	०.३६८	०.३४०	०.३१५	०.२९२	०.२७०	०.२५०	०.२३२	०.२१५	०.१९९	०.१७०	०.१५८	०.१४६	
७	Discounted Cost (Rs)	८८,५०५	८८,१७३	७०,४३२	७५,४३१	८५,४३१	८५,४३१	८५,४३१	८५,४३१	८५,४३१	४१,७३६	४१,७३६	३४,८१४	३४,८१४
८	Discounted Benefit (Rs)	५०९,६२९	४७१,८७९	४३१,४४०	३९८,८१५	३६९,००८	३४१,९७७	३११,९७७	२८५,९८५	२५१,९८५	२०५,६९०	१८५,९९३	१७१,२७२	१७१,२७२
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	४२०,९२४	३१०,०७६	३६१,००८	३२३,९१२	३०५,९१२	२८४,९७८	२६०,२०८	२४९,२९८	२०२,६३५	१९१,१५४	१८६,२३१	१८६,२३१	१८६,२३१
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	३,६५९,५१०	३,०५०,२९६	३,४११,३०४	३,७११,३०५	४,०४३,६२५	४,३७१,६०२	४,५८८,०१०	४,८२२,०१०	५,०३१,९४३	५,२२२,०११	५,४३२,५४३	५,६४९,००१	
११	Benefit Cost Ratio (BCR)	५.६९	५.८१	६.१३	५.९२	५.२९	५.१२	५.०३	५.०३	५.११	५.१२	५.१२	५.१२	

नोट : कागतीको किंची मूल्य रु. ९५/केजी राखिएको छ।

५.४.३.२ सर्वेक्षण गणितिका जिल्लाहस्को कागती खेती लाभ लागत विश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क. निवेदन

क्र.सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१	उत्तादन (केंजी/ होट)	०	०	४	६	१०	१४	१९	२२	२६	२९	३१	३३
२	उत्तादन (केंजी/ हेक्टर)			१६००	२४००	४०००	५६००	७६००	१०४००	१६००	१२४००	१३२००	
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	०	०	१७००	५००	०	०	०	१२५०	०	०
४	कुल आमदानी (रु.)	०	०	१५६,८००	२३५,२००	३९३,७००	५४४,८००	७४४,३००	८६२,४००	१,०१९,२००	१,१३९,४५०	१,२४५,२००	१,२९३,६००
५	कुल खर्च जम्मा (रु.)	४०६,५८०	१७६,४६९	२१७,१७८	१७०,४८७	१८३,१७९	२०९,४९४	२०९,३५५	२३०,८२१	२२०,८२१	२६५,८१	२२६,२११	
६	Discount Factor	०.९३	०.८६	०.७९४	०.७३५	०.६८१	०.६३०	०.५८३	०.५४०	०.५००	०.४६६	०.४२९	०.३९७
७	Discounted Cost (Rs)	३७५,४६३	१५१,२९४	१७२,४०३	१२५,३९३	१२४,६६९	१२४,६२०	१२२,०९८	११०,४६५	११०,४६५	११४,००६	१००,६३०	
८	Discounted Benefit (Rs)	०	०	१२४,४७३	१७२,८४६	१७२,८७९	१७२,८७९	१७२,८७९	१७२,८७९	१७२,८७९	१७२,८७९	५१३,७०६	
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	-३७६,४६३	-१५१,२९४	-४७,९३०	४७,५६६	१४३,२७७	२०१,२७७	३१२,७७७	३१२,७७७	३१२,२२२	४२५,६४२	४०७,१७२	४२३,०७७
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	-३७६,४६३	-५२७,७५७	-५२७,७५७	-५२७,७५७	-५२७,७५७	-५२७,८२७	१२९,८२७	१२९,८२७	१२९,८२७	१२९,८२७	१०२,५५२	
११	Benefit Cost Ratio (BCR)	०.००	०.००	०.७२	१.३८	२.१५	२.३९	३.५६	३.७४	४.६२	५.१६	५.७	
१२	Internal Rate of Return (%)	२७,४१%	६.५१										
१३	Payback Period (Yr)												
क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४
१	उत्तादन (केंजी/ होट)	३५	३५	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३२	३०	
२	उत्तादन (केंजी/ हेक्टर)	१४००	१४००	१३६०	१३६०	१३६०	१३६०	१३६०	१३६०	१३६०	१२५०	१२००	
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	२२००	०	०	०	१७००	१७००	१७००	५००	०	४९५०
४	कुल आमदानी (रु.)	१,३७२,०००	१,३३५,०००	१,३३३,२००	१,३३३,२००	१,३३३,२००	१,३३३,२००	१,३३४,५००	१,३५४,६५०	१,३५४,८००	१,३५४,९००	१,३५०,९५०	
५	कुल खर्च जम्मा (रु.)	२४०,८११	२४५,८११	२२०,८११	२२०,८११	२२०,८११	२२०,८११	२२०,८११	२४५,८११	२४०,८११	२३८,२११	२३५,८११	
६	Discount Factor	०.३५८	०.३५०	०.३१५	०.३१०	०.३१२	०.३१०	०.३१२	०.३१२	०.३१२	०.३०८	०.३०८	०.३०८
७	Discounted Cost (Rs)	८८,५४९	८०,८८८	६९,६९२	७४,६७१	५९,६८१	५७,९१२	५७,९१२	४७,३७७	४८,४५७	४१,०१५	३७,५६७	३४,४३४
८	Discounted Benefit (Rs)	५०४,४८२	४६७,११३	४२०,८४८	३८९,०३१	३६०,२१४	३३३,४३१	३३३,४३१	३६६,३१५	३८०,९३५	२१३,७१९	१७५,४४४	१४१,७१५
९	Discounted Cash Flow (Rs)	४९५,९११	३८१,२३६	३११,४३०	३००,५३३	२७६,४२०	२५७,६१९	२५७,६१९	२००,६०८	१८८,४४१	१७२,७५३	१४७,८४०	१४१,७११
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	२,९२८,४०९	३,२७५,६५८	३,५१५,६५४	३,८१०,९५८	४,१७०,९५८	४,४२८,६५५	४,६५६,४५५	५,०५६,४४१	५,२२८,९५४	५,४९५,०८७	५,७६५,०८७	
११	Benefit Cost Ratio	५.९०	५.८१	५.८५	५.८५	५.८१	५.८१	५.८१	५.८१	५.८१	५.८१	५.८१	५.८१

नोट : कागतीको बिक्री मूल्य रु. ९८/केजी राखिएको छ ।

ख. नवलपरासी (बद्धाट सुस्ता पूर्व)

क्र.सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२	वर्ष १३
१	उत्पादन (केंजी/ बोट)	०	०	५	७	११	१५	२०	२३	२७	२८	३२	३५	
२	उत्पादन (केंजी/ हेल्पर)		२०००	२८००	४८००	६०००	८०००	१२००	१०५०	१२५०	१२५०	१२५०	१२५०	१२५०
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	०	०	०	१७००	०	५००	०	०	०	२१५०	०	०
४	कुल आमदारी (रु.)	०	०	२००,०००	२८०,०००	४४९,७००	६००,०००	८००,५००	९२०,०००	१,०५०,०००	१,२५०,५५०	१,२८०,०००	१,२८०,०००	१,२८०,०००
५	कुल खर्च जम्मा (रु.)	४००,३८०	९६७,३६९	२१७,९७६	१७५,६८७	१६८,३७९	२३४,६९४	२१४,४५५	२३६,०२१	२२६,०२१	२७५,०२१	२३३,४४१	२४६,०२१	२४६,०२१
६	Discount Factor	०.९३	०.८६	०.७४	०.६३५	०.६८१	०.६३०	०.६३०	०.५८३	०.५४०	०.५००	०.४६३	०.३९७	०.३६८
७	Discounted Cost (Rs)	३७०,७२२	१४३,४९२	१७३,०३८	१२९,१३५	१२५,१३५	१२५,१०८	१२५,१०८	१२७,०८७	१२७,०८७	१२०,२६९	११६,२३६	११६,२३६	११६,२३६
८	Discounted Benefit (Rs)	०	०	१५८,७६६	२०५,८०८	३००,६१४	३७५,१०२	४६७,०८४	४९७,०८७	५४०,२६९	५२०,१४३	५४८,९७०	५०८,३०६	५१८,९७७
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	-३७०,७२२	-१४३,४९२	-१८,२७२	७६,६७३	१७२,४०६	२३०,२०५	३४१,१५२	४२७,२०२	४२७,२०२	४२५,४५२	४२५,४५२	४२४,३९६	४२४,३९६
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	-३७०,७२२	-५१४,२१४	-५२८,४८६	-४५१,८९३	-२१७,४०६	-४१२,२०२	११२,७५०	६६२,२८८	१०८०,१३६	१५००,१३६	१९३३,७६७०	२,७७५,९७९	२,७७५,९७९
११	Benefit Cost Ratio	०.००	०.००	०.९१	१.५४	२.३४	२.५६	३.७३	३.९०	४.७८	४.९७	५.७८	५.६८	५.६८
१२	Internal Rate of Return (%)	३०.२१%												
१३	Payback Period (Yrs)	६.१४												

क्र.सं.	विवरण	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५	जम्मा
१	उत्पादन (केंजी/ बोट)	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३४	३४	३२	३२	२९	२९	
२	उत्पादन (केंजी/ हेल्पर)	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१३६००	१३६००	१२५००	१२५००	११६००	११६००	
३	Book Value of Fixed Assets (Rs)	०	२२००	०	०	०	०	१७००	१७००	१२५०	१२५०	०	४१५०	
४	कुल आमदारी (रु.)	१,४००,०००	१,४०२,२००	१,४००,०००	१,४००,०००	१,४००,०००	१,३६०,०००	१,३६५,७००	१,३६९,२५०	१,३८०,०००	१,३८०,५००	१,३८५,९५०	१,३८५,९५०	
५	कुल खर्च जम्मा (रु.)	२४०,०२१	२२६,०२१	२६५,०२१	२२६,०२१	२३३,४१	२२६,०२१	२२६,०२१	२४१,०२१	२४६,०२१	२४६,०२१	२४६,०२१	२४६,०२१	
६	Discount Factor	०.३४०	०.३९५	०.२९२	०.२७०	०.२५०	०.२३२	०.२१५	०.१९९	०.१८	०.१७०	०.१५८	०.१४६	
७	Discounted Cost (Rs)	८२,०५८	७१,१२१	७६,११०	६९,१०८६	५६,११३	५२,१३७	४८,१४२	४९,१४१	४९,१०१	४९,१०१	३८,१३७	३५,१९३	२५,२०१९४
८	Discounted Benefit (Rs)	४७६,६४४	४४२,०३१	४०८,२०३१	३७५,३७७	३५०,३४८	३१५,११२	३१५,११२	३१५,११२	३१५,११२	३१५,११२	३१५,११२	३१५,११२	
९	Net Cash Flow/NPV (Rs)	३९४,५८७	३३२,४५७	२१७,२१०	२१७,१३५	२६२,७५७	२६२,७५७	२०४,६६१	१९९,२१०	१९९,२१०	१९९,२१०	१९९,२१०	१९९,२१०	
१०	Cumulative Cash Flow (Rs)	३,१७२,१८४	३,५४२,१९४	४,१९२,५७२	४,४८४,४४७	४,७४७,४०४	४,९११,०६१	५,११५,७२२	५,३८७,७५२	५,५४३,५०२	५,८२२,१५६	५,८२२,१५६	५,८२२,१५६	
११	Benefit Cost Ratio	५.८१	६.२०	५.३६	६.१९	६.०२	६.०२	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	५.१०	

नोट : कागतीको प्रति केंजी बिक्री मूल्य रु. १०० राखिएको छ ।

५.५ आँप खेती

५.५.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा खेती गरिने विभिन्न किसिमका फलफूलहरूमध्ये आँप प्रमुख उष्ण प्रदेशीय फलफूल हो । विशेष गरेर तराई क्षेत्र र केही मात्रामा मध्य पहाडका बेंसी तथा खोंच भागहरूमा आँपको खेती गरिएको पाइन्छ । हाल भापा, मोरङ्ग, सुनसरी, उदयपुर, सिराहा, सप्तरी, महोत्तरी, सर्लाही, धनुषा, बारा, पर्सा, रौतहट, धादिङ, नवलपरासी पश्चिम, कपिलवस्तु, रुपन्देही, दाङ, बाँके, बर्दिया, सुखेत, कैलाली, कन्चनपुर लगायतका जिल्लाहरूमा व्यावसायिक रूपमा आँपको खेती भईरहेको छ । कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयको आ. व. २०७७/७८ को तथ्याङ्क अनुसार आँपको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्वमा प्रदेश नं. २ अग्रस्थानमा रहेको पाइन्छ ।

नेपालमा आ. व. २०७६/७७ आँप खेतीको तथ्याङ्क

प्रदेश	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादनशिल क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे. टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन./हेक्टर)
प्रदेश नं. १	५११७	३६०२	३३१४२	९.२०
प्रदेश नं. २	३३६४८	३००८९	३४४१४०	११.४४
बागमती प्रदेश	१५४८	१०१२	१५२५	१.४२
गण्डकी प्रदेश	१२४७	६०४	४२९८	७.१२
लुम्बिनी प्रदेश	५६७६	४६०४	४१४१०	८.९९
कर्णाली प्रदेश	२०३९	१२६	६८७७	७.४३
सुदूरपश्चिम प्रदेश	१८८८	१३६०	१४०२५	१०.३
जम्मा	५११६३	४२१९६	४५३४१६	१०.७५

स्रोत : Statistical Information on Nepalese Agriculture, 2076/77

५.५.२ आँप खेती सम्बन्धी संक्षिप्त प्राविधिक जानकारी

क) जातहरू :

- अगौटे जातहरू : बम्बई ग्रिन, गोपाल भोग, सुकतारा, गुलाबखास आदि
- मध्य जातहरू : दशहरी, मालदह, मलिका, आम्रपाली आदि
- पछौटे जातहरू : चौसा, कलमतिया, सिपिया, अबेहायात आदि ।

ख) लगाउने उपयुक्त उचाई : समुन्द्री सतहबाट २००-६०० मिटर

ग) तापक्रम : २०-३० डिग्री सेन्टिग्रेड (वार्षिक औसत)

घ) जमिनको मोहडा : प्रशस्त मात्रामा घाम लाग्ने पारिलो जग्गा

ड) वर्षा : १५००-१८०० मि.मि. वर्षा (वार्षिक औसत)

च) माटो : ५.५-७ पि.एच. मान भएको खुकुलो, प्रशस्त प्राङ्गारिक पदार्थ भएको र कम्तिमा २ मिटर गहिराईसम्म तुलो र कडा चट्टान नभएको, पानी नजम्ने दुमट माटो हुनुपर्दछ ।

छ) सापेक्षित आद्रता : ७५-८५ प्रतिशत (वार्षिक औसत)

ज) बिरुवा रोप्ने समय : ज्येष्ठ देखि श्रावणसम्म

झ) बिरुवा रोप्ने दुरी : १० X १० मिटर (लाईन देखि लाईन X बोट देखि बोटको दुरी)

ञ) प्रति हेक्टर बिरुवा संख्या : १००

५.५.३.१ नवलपरासी पश्चिम आँप खेतीको लाभ लागत विश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२	वर्ष १३
१	उत्तादन (प्रति हेक्टर)													
२	उत्तादन (१ हे.)													
३	Book Value (Rs)													
४	जम्मा आदानी (रु)	२४५९४०	१०८४३५	१०२३२५	१६८१२०	१२९२००	२०४४३७५	३२७८८५	१५४२७०	१६९२७०	१६९२७०	२४४४६०	१८०४६०	१८६७०
५	जम्मा खर्च (रु)	०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.६३५	०.६८१	०.६३०	०.५८३	०.५४०	०.५०	०.५०	०.४९९	०.३९७	०.३६८
६	Discount Factor													
७	Discounted Cost (Rs)	३०९७९६	१२९६६६	८१२२१	१२३५८१	१२८८३०	१११३१८	१२८८३०	१११३१८	१२४२८७	१२४२८७	१०३९८७	७७४७४	६८५५३
८	Discounted Benefit (Rs)	०	०	०	१७६४१	४९००२	११३३३१	११३३३१	१७६७०	२४३८७१	२४३८७१	३००१४९	३४३७१५	३३०१२८
९	Net Cashflow/NPV (Rs)	-३०९७९६	-९२९६६६	-८१२१२९	-१०५१४४०	-१०५१४४०	-१५४००	-१५४००	-१५४००	१५१७७४४	१५१७७४४	२१५१११	२१५१५५	२६२२७५
१०	Cumulative cashflow (Rs)	-३०९७९६	-३९४७६२	-४७७१९१	-५८१९९१	-५८१९९१	-६२०८६०	-६२०८६०	-६२०८६०	-८९१०१४	-८९१०१४	-२७२४७०	४४२५३०	७०४८०५
११	Benefit Cost Ratio	०.००	०.००	०.१४	०.५६	०.५६	०.१२	०.१२	०.१२	३.६८	३.६८	३.६८	३.०९	४.७९
१२	Internal Rate of Return (%)	१४.८५%												
१३	Payback Period (Yrs)	१०.०१												

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५	जम्मा
१	उत्तादन (प्रति हेक्टर)	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
२	उत्तादन (१ हे.)	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
३	Book Value (Rs)													
४	जम्मा आदानी (रु)	१००००००	१००००००	१०२८५०	१००००००	१००००००	१००३०००	१००३०००	१००३०००	१००००००	१००००००	१००००००	१००००००	१००००००
५	जम्मा खर्च (रु)	१८८४६०	२२५१६०	२५७११०	१८८६६०	२०३९१०	१८९६६०	१८९६६०	१९१७३०	१९१७३०	१९१७३०	१९१०६०	१९१०६०	१९१०६०
६	Discount Factor	०.३४०	०.३१५	०.२९२	०.२७०	०.२५०	०.२३२	०.२१५	०.१९९	०.१८४	०.१७४	०.१६४	०.१५८	०.१५८
७	Discounted Cost (Rs)	६४०६३	७०१८०	७५२८१	४७४६२	४७४६२	४०६९१	४०६९१	३८२९३	३८२९३	३८२९३	३१३११	३१३११	३०५८७
८	Discounted Benefit (Rs)	३०६४१५	२८२२५८	२८४४३८	२८४४३८	२८४४३८	२८४४३८	२८४४३८	२८४४३८	२८४४३८	२८४४३८	१५३२८	१५३२८	१५३२८
९	Net Cashflow/NPV (Rs)	२४२२५८	२४२२५८	२४२२५८	२४२२५८	२४२२५८	२४२२५८	२४२२५८	२४२२५८	२४२२५८	२४२२५८	१०५४१८	१०५४१८	१०५४१८
१०	Cumulative cashflow (Rs)	१४७०५७	१४७०५७	१४७०५७	१४७०५७	१४७०५७	१४७०५७	१४७०५७	१४७०५७	१४७०५७	१४७०५७	२५३३२७०	२५३३२७०	२५३३२७०
११	Benefit Cost Ratio	४.७८	४.००	३.४९	४.७८	४.७८	४.७८	४.७८	४.७८	४.७८	४.७८	४.७८	४.७८	४.७८

नोट : आँपको विक्री मूल्य प्रति कें.जी. रु. ६० राखिएको छ ।

५.६ केरा खेती

५.६.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा खेती गरिने विभिन्न किसिमका फलफूलहरूमध्ये केरा एक महत्वपूर्ण उष्ण प्रदेशीय फलफूल हो । घरायसी प्रयोजनका लागि धेरै पहिलेदेखि नै देशका धेरैजसो भागहरूमा केरा खेती गर्ने गरिएता पनि हाल चितवन, नवलपरासी, बाँके, बर्दिया, सुखेत, कैलाली, कन्चनपुर, भापा, दाङ, रूपन्देही, बारा, सर्लाही, मोरड, सुनसरी लगायतका जिल्लाहरूमा व्यावसायिक रूपमा खेती भईरहेको छ । क्षेत्रफलका हिसाबले आँप र सुन्तलाजात फलफूल पछि केरा तेश्रो स्थानमा पर्दछ भने उत्पादनका हिसाबले आँप पछि दोश्रो स्थानमा पर्दछ । कृषि तथा पशुपन्थी विकास मन्त्रालयको आ. व. २०७६/७७ को तथ्याङ्क अनुसार क्षेत्रफल र उत्पादनका हिसाबले प्रदेश नं. १ अग्रस्थानमा रहेको पाइन्छ भने उत्पादकत्व प्रदेश नं. २ मा उच्च रहेको पाइन्छ ।

नेपालमा आ. व. २०७६/७७ मा केरा उत्पादनको तथ्याङ्क

प्रदेश	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादनशिल क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे. टन.)	उत्पादकत्व (मे.टन./हे.)
प्रदेश नं. १	५६३४	५३६६	८६६६४	१६.१५
प्रदेश नं. २	५३२९	२८४४	५००५६	१७.६०
बागमती प्रदेश	४४१८	३४९८	४०५८५	११.६०
गण्डकी प्रदेश	१९०४	१३३०	१९६९६	१४.८१
लुम्बिनी प्रदेश	२३०२	२०६९	३४१०२	१६.४९
कर्णाली प्रदेश	३८९	३४९	३३०५	९.६९
सुदूरपश्चिम प्रदेश	१७४४	१२५२	१९७५३	१५.७७
जम्मा	२१७२०	१६६९९	२५४९६९	१५.२२

दबास्रोत : Statistical Information on Nepalese Agriculture, २०७६/७७

५.६.२ केरा खेती सम्बन्धि सक्षिप्त प्राविधिक जानकारी

- क) जातको नाम : मालभोग, जी ९, विलीयम हाईब्रीड, चिनी चम्पा आदि ।
- ख) लगाउने उपयुक्त उचाई : ६०-६०० मिटर
- ग) तापक्रम : २५-३० डिग्री सेन्टिग्रेड (वार्षिक औसत)
- घ) जमिनको मोहडा : दक्षिण मोहडा भएको पारिलो जग्गा
- ड) वर्षा : २००-५०० से.मि. वर्षा (वार्षिक औसत)
- च) माटो : पि.एच. ५.५-६.५ भएको खुकुलो, प्रशस्त प्राङ्गारिक पदार्थ भएको ढुङ्गारहित पानी नजम्ने दुमट माटो हुनुपर्दछ ।
- छ) सापेक्षित आद्रता : ७५-८५ प्रतिशत (वार्षिक औसत)
- ज) बिरुवा रोप्ने समय : ज्येष्ठ देखि श्रावणसम्म सिंचाई सुविधा भएमा फागुन चैत्रमा पनि रोप्न सकिने
- झ) बिरुवा रोप्ने दूरी : ३X२ मिटर (लाईन देखि लाईन X बोट देखि बोटको दुरी)
- झ) प्रति हेक्टर बिरुवा संख्या : १६००

५.६.३ लाभ लागत विश्लेषण

हाल नेपालमा गरिने केरा खेतीमा विभिन्न किसिमका आधुनिक खेती प्रविधिको प्रयोगको सुरुवात भईसकेको भएतापनि धेरैजसो कृषकहरूले अझै पनि परमपरागत तरिकाबाट खेती गर्ने गरिरहेका हुदौँ माथि उल्लेख गरे बमोजिमका जातहरू र रोप्ने दुरीलाई आधार मानी यो लाभ लागत विश्लेषण गरिएको छ ।

५.६.३.१ नेपालमा केरा खेतीको लाभ लागत विश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क्र.सं.	विवरण	बर्ष १	बर्ष २	बर्ष ३	बर्ष ४	बर्ष ५	जम्मा
१	उत्पादन के.जी./ बोट	२५	२५	२२	२२	२२	
२	उत्पादन के.जी./ हे.	४००००	४००००	३५२००	३५२००	३५२००	
३	Book Value of Fixed Assets (Rs.)					५६४७५	
४	कुल आमदारी रु.	१००००००	१००००००	८८००००	८८००००	८८००००	
५	कुल खर्च रु.	३२८८२३	३२८८२३	३३५१२३	३२८८२३	३२८८२३	
६	Discount Factor	०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.७३५	०.६८१	
७	Discounted Cost (Rs.)	५५४४८५	२८९९१३	२६१०३१	२४६३२६	२२३७९२	१५६७५४६
८	Discounted Benefit (Rs.)	०	८५७३३८.८२०	७९३८३८.२४१	६४६६२६.२७०	६३७३४९.१४९	२९३५३४६
९०	Net Cashflow/NPV (Rs.)	-५५४४८५	५७५४२५.५८३	५३२८०९.४६६	४९३५५०.४२०	४९३५५०.३३२	१३६७७९९
९१	Cumulative Cashflow (Rs.)	-५५४४८५	२०९४१	५५३७४२.२३४	९५४२४२.६५४	१३६७७९९.९८६	
९२	लाभलागत अनुपात	०	३.०४	३.०४	२.६३	२.८५	१.८७
९३	IRR (%)	८.७०%					
९४	Payback Period (Yr)	१.९६					

नोट : किंकी मूल्य प्रति के.जी. रु. २५ राखिएको छ ।

५.६.३.२ सर्वेक्षण गरिएका जिल्लाहरूमा लाभ लागत बिश्लेषण

क. धारिङ जिल्लामा केरा खेतीको लाभ लागत बिश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण/बर्ष	१	२	३	४	५	जम्मा
१	उत्पादन के.जी./ बोट		१७	१७	१५	१५	
२	उत्पादन के.जी./ हे.		२७२००	२७२००	२४०००	२४०००	
३	Book Value of Fixed Assets (Rs.)					६४३५०	
४	कुल आमदानी (रु.)		१३६००००	१३६००००	१२०००००	१२६४३५०	५१८४३५०
५	जम्मा खर्च (रु.)	५७५२३०	३१८४८०	३१८४८०	३२४५३०	३१८४८०	१८५५२००
६	Discount Factor	०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.७३५	०.६८१	
७	Discounted Cost (Rs.)	५३२६२०	२७३०४५	२५२८२०	२३८५३९	२१६७५२	१५१३७७७
८	Discounted Benefit (Rs.)	०	११६५९८१	१०७९६९२	८८२०३६	८६०४९५	३९८८१२४
९	नाफा/नोकसान (Net cash flow/NPV)	-५३२६२०	८९२९३६	८२६७९२	६४३४९७	६४३७४४३	२४७४३४७
१०	Cumulative cashflow (Rs.)	-५३२६२०	३६०३१५	११८७०७	१८३०६०४	२४७४३४७	
११	Benefit Cost Ratio	०.००	४.२७	४.२७	३.७०	३.९७	२.६३
१२	Internal Rate of Return (%)	१५४.५९%					
१३	Payback Period (Yr)	१.६०					

नोट : बिक्री मूल्य प्रति के.जी. रु. ५० राखिएको छ ।

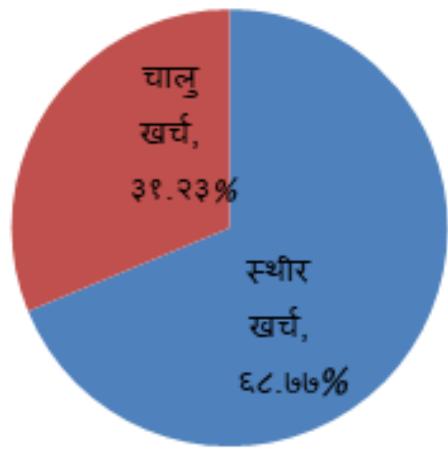
ख. चितवन जिल्लामा केरा खेतीको लाभ लागत बिश्लेषण (प्रति हेक्टर)

क्र.सं.	विवरण	बर्ष १	बर्ष २	बर्ष ३	बर्ष ४	बर्ष ५	जम्मा
१	उत्पादन के.जी./ बोट	०	२५	२५	२२	२२	
२	उत्पादन के.जी./ हे.	०	४००००	४००००	३५२००	३५२००	
३	Book Value of Fixed Assets (Rs.)					५६४७५	
४	कुल आमदानी (रु.)	०	१४०००००	१४०००००	१२३२०००	१२८८४७५	५३२०४७५
५	जम्मा खर्च (रु.)	६२२४५७	३३९१६७२	३३९१६७	३४५७१७२	३३९१६७	१९८५६७६
६	Discount Factor	०.९२६	०.८५७	०.७९४	०.७३५	०.६८१	३.०६७
७	Discounted Cost	५७६३४९	२९०७८१	२६९२४२	२५४११२	२३०८३१	१६२१३१६
८	Discounted Benefit	०	१२००२७४	११११३६५	१०५५५६	८७६९१४	४०९४९९०
९	नाफा/नोकसान/NPV	-५७६३४९	१०९४९३	८४२१२३	६५१४४४	६४६०८३	२४७२७९४
१०	Benefit Cost Ratio (BCR)	०.००	४.९३	४.९३	३.५६	३.८०	२.५३
११	Internal Rate of Return (%)	१४४%					
१२	Payback Period (Yr)	१.५४					

नोट : बिक्री मूल्य प्रति के.जी. रु. ३५ राखिएको छ ।

६. लाभ लागत विश्लेषणबाट प्राप्त सारांश

६ वटा फलफूल बालीहरूको उत्पादन लागतलाई हेर्दा फलफूल बालीमा गरिने कुल खर्चको ६८.७७ प्रतिशत रकम चालु खर्चमा र बाँकी ३१.२३ प्रतिशत रकम स्थीर खर्चमा हुने गरेको पाईयो ।

मुस्ताङ जिल्लामा गरिएको स्याउ खेतीको आधारमा लाभ लागत विश्लेषण गर्दा लाभ लागत अनुपात २.३६ रहेको पाइयो । यसको अर्थ मुस्ताङ जिल्लामा स्याउ खेतीमा गरिएको प्रति रुपैया लगानीबाट २.३६ रुपैया आम्दानी गर्न सकिने देखिन्छ । त्यसै गरी २५ वर्षसम्मको NPV रु. ४६४३०९२/- (रु./हे.) र IRR १६.०६% देखिएको हुँदा । मुस्ताङ जिल्लामा स्याउ खेती फाईदा जनक व्यवसाय हो भन्ने बुभिन्छ ।

रुकुम पूर्वमा ओखर खेतीमा गरिएको लाभ लागत विश्लेषणमा लाभ लागत अनुपात ४.०८ र PBP ९.९६ वर्ष आएको छ भने २५ वर्षसम्मको NPV र IRR ऋमश रु. ७२६४३६१/- (रु./हे.) र २१.४६% रहेको छ । लाभ लागत अनुपात लगभग ४ को हाराहारीमा रहेकाले लगानीको ४ गुणासम्म प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने र NPV \pm ve तथा Discount rate को तुलनामा IRR बढी रहेको लगायतका पक्षको विश्लेषणबाट रुकुम पूर्वमा ओखर व्यवसाय फाईदाजनक रहेको देखिएको छ । परम्परागत तरिकाबाट गरिएको खेतीका लागि यो विश्लेषण गरिएकोमा पनि ओखर खेती धेरै फाईदाजनक देखिएको छ तसर्थ उन्नत जात तथा गुणस्तरीय बिरुवाको प्रयोगका साथ उपयुक्त बर्गेचा व्यवस्थापन प्रविधिहरू अपनाउन सकेमा पक्कै पनि यसले अर्कै राम्रो प्रतिफल दिने देखिन्छ ।

नवलपरासी सुस्ता पूर्वमा औप खेतीको लाभ-लागत अनुपात २.२८, PBP १०.०१ वर्ष, IRR १४.८५% र NPV २६३६७८८/- (रु./हे.) प्राप्त भएको छ । लगानीको २.२८ गुणासम्म आम्दानी लिन सकिने, चाँथो वर्षबाट व्यावसायिक उत्पादन लिन सुरु गरिएकोमा १०.०१ वर्षमा लगानी उठाउन सकिनुका साथसाथै +ve NPV र Discount rate को तुलनामा Internal rate of return धेरै रहेकाले औप खेतीलाई पनि फाईदाजनक व्यवसायका रूपमा अंगाल्न सकिने देखिन्छ ।

धादिङ जिल्लामा गरिएको केरा खेतीको लाभ-लागत विश्लेषणमा लाभ-लागत अनुपात २.६३ र PBP १.६० प्राप्त भएको छ भने ५ वर्षसम्मको NPV २४७४३४७/- (रु./हे.) र IRR १५४.५१% देखिएको छ । त्यस्तै गरेर चितवन जिल्लामा गरिएको विश्लेषणमा लाभ-लागत अनुपात, PBP, NPV र IRR ऋमश २.५३, १.५४, २४७२७९४/- (रु./हे.) र १४४.२६% प्राप्त भएको छ । यी दुई जिल्लाबाट प्राप्त तथ्याङ्क र व्यावसायिक कृषकहरूसँग गरिएको छलफलको आधारमा समग्रमा नेपालमा केरा खेतीको लाभला गत विश्लेषण गर्दा लाभ लागत अनुपात १.८७, PBP १.९६ वर्ष, NPV १३६७८००/- (रु./हे.) र IRR ८७% प्राप्त भएको छ । ठाउँ बिशेषमा खेती गरिने जातहरू, हावापानी तथा बजारीकरण र बजार मूल्य लगायतका पक्षहरूले गर्दा धादिङ र चितवन जिल्लामा गरिएको खेती खर्च तथा आम्दानी फरक फरक रहेको छ । धादिङ जिल्लामा मुख्यतया चिनीचम्पा र मालभोग जातको खेती भईरहेको पाईयो भने चितवन जिल्लामा मुख्यतया जी ९ र मालभोग जातहरूको खेती गर्ने गरिएको पाईन्छ जसले गर्दा प्रति हेक्टर उत्पादन चितवन जिल्लामा बढी देखिएतापनि धादिङ जिल्लाका धेरैजसो कृषकहरूले रोड करिडोरमा आफैले बिक्रीवितरण गर्ने गरेकाले बिक्रीमूल्य चितवनको तुलनामा बढी रहेको पाईयो । तथापी दुवै जिल्ला तथा समग्र नेपालका लागि गरिएको विश्लेषणमा समेत केरा खेतीको लाभ-लागत अनुपात २ भन्दा बढी र खेती गरिएको दोश्रो वर्षमा नै लगानी उठाउन सकिने देखिन्छ भने \pm ve NPV सहित IRR पनि अत्यन्त उच्च रहेको पाईयो ।

सोलुखम्बु, धनकुटा, गोरखा र गुल्मी जिल्लाको तथ्याङ्क विश्लेषणबाट प्राप्त सुन्तला खेतीको लाभ लागत अनुपात (BCR),

IRR र PBP तलको तालिका प्रस्तुत गरिएको छ ।

जिल्ला	लाभ-लागत अनुपात	IRR (%)	PBP (Year)	NPV(Rs)
सोलुखुम्बु	३.१०	४९.६४	४	३८७५९०५
धनकुटा	३.२०	५३.२९	४.०७	४९३४५७१
गोरखा	३.४८	५९.९३	३.८४	४६३३००२
गुल्मी	३.५८	६३.५५	३.६०	४८३२०४१
औसत (National Average)	३.१५	५६	३.९६	४२६९५२४

४ वटा जिल्लाहरूलाई तुलनात्मक रूपमा हेर्दा गुल्मी जिल्लाको BCR र IRR अन्य जिल्लाको तुलनामा बढी र PBP अन्य जिल्लाको तुलनामा कम रहेको पाईयो । सबै जिल्लाहरूको BCR १ भन्दा बढी रहेको, Discount Rate को तुलनामा IRR धेरै रहेको र लगाएको चौथो वर्षमा लगानी उठाउन सकिने देखिएकाले नेपालमा सुन्तला खेतीको फाइदा जनक व्यवसाय हो भन्ने बुझिन्छ ।

चितवन र नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व) को तथ्याङ्क बिश्लेषणबाट प्राप्त कागती खेतीको लाभ लागत अनुपात (BCR), IRR, PBP र NPV तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

जिल्ला	लाभ लागत अनुपात	IRR	PBP	NPV
नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	३.३१	३०.२१	६.५९	५८२२९५६
चितवन	३.२१	२७.४१	६.९४	५५१५०४७
राष्ट्रिय औसत (National Average)	३.२६	२८.८२	६.३६	५६६९००१

तथ्याङ्क संकलन गरिएका दुवै जिल्लाहरूमा लाभ लागत अनुपात ३ भन्दा बढी रहेको र Discount Rate को तुलनामा IRR बढी रहेको पाईयो । साथै कागती खेती व्यवसाय सुरु गरेको सातौ वर्षमा लगानी उठाउन सकिने र NPV पनि ±ve रहेकाले कागती खेती पनि फाईदाजनक व्यवसायका रूपमा फस्टाउन सक्ने प्रशस्त संभावना देखिन्छ ।

फलफूल बालीमा प्रयोग गरिएका बिरुवा (बिजु वा कलमी) को आधारमा त्यसले उत्पादन दिन सुरु गर्ने वर्ष पनि फरक फरक पर्ने गर्दछ । कलमी बिरुवाको हकमा सामान्यतया तेस्रो वर्षबाट उत्पादन सुरु हुन्छ भने बिजु बिरुवाको हकमा ५-७ वर्षमा मात्र व्यावसायिक रूपमा उत्पादन दिन सुरु हुन्छ । बिरुवाको उमेर अनुसार त्यसले दिने उत्पादन तथा लागत खर्च फरक पर्ने भएकाले लाभ लागत अनुपातमा पनि वर्षअनुसार घटबढ देखिएको छ । २५ वर्षसम्म गरेको खर्च र सोबाट प्राप्त आम्दानीलाई आधार मान्दा लाभ लागत अनुपात (BCR) १.८७ (केरा) देखि ४.०८ (दाँते ओखर) सम्म रहेको पाईयो । सबै फलफूलहरूको लाभ लागत अनुपात १ भन्दा बढी रहेको पाईयो । यसले के देखाउँदछ भने यस अध्ययनमा समावेश गरिएका फलफूल बालीहरूको खेती गर्दा लागत खर्चभन्दा लगभग दुई देखि चार गुणासम्म बढी आम्दानी गर्न सकिन्छ ।

Discount rate ८% लिईएकोमा IRR सबैभन्दा कम १४.८५ % (आँप) देखि सबैभन्दा बढी १५४.५९% (केरा, धादिङ) सम्म रहेको पाईयो । फलफूल बाली अनुसार NPV र IRR फरक फरक रहेको छ तर अध्ययनमा संलग्न गरिएका सबै फलफूलमा NPV ±ve र discount rate को तुलनामा IRR बढी रहेको पाईयो ।

त्यसै गरी केरा (चितवन)मा PBP सबैभन्दा कम (१.५४ वर्ष) र आँप (नवलपरासि-बर्दघाट सुस्ता पश्चिम) मा सबै भन्दा बढी (१०.०१ वर्ष) रहेको पाईयो । यसले के देखाउँदछ भने फलफूल बाली अनुसार १.५४ देखि १०.०१ वर्षभित्रमा फलफूल बालीमा गरेको लगानी उठाउन सकिनेछ । केराले रोपेको दोश्रो वर्षमा नै उत्पादन दिन सुरु गर्ने भएकाले लगानी पनि छिटै नै उठाउन सकिन्छ भने अन्य फलफूल बालीहरूले तेस्रो/चौथो वर्षबाट मात्र उत्पादन दिन सुरु गर्ने भएकाले लगानी उठाउन पनि लामो समय लाग्दछ । तर यी फलफूल बालीहरूले लामो समय (३०-४०) वर्षसम्म पनि निरन्तर उत्पादन दिने हुनाले उचित व्यवस्थापन मार्फत दिर्घकालीन आम्दानी लिन सकिन्छ ।

७. निष्कर्ष

फरक फरक किसिमको फलफूलमा मात्र नभएर एउटै फलफूलमा पनि खेती गरिएको स्थान, जात, अपनाईएको खेती प्रविधि, हावापानी, सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था लगायतका पक्षहरूले खेती खर्च र त्यसले दिने प्रतिफलको परिमाणलाई असर गर्दछ भने बजार र बजारीकरण लगायतका कार्यहरूमा हुने विविधताले आम्दानीलाई प्रत्यक्ष प्रभाव पारिरहेका हुन्छन् । यस अध्ययनमा समावेश गरिएका फलफूलहरूलाई समग्रमा हेर्दा सबै फलफूलहरूबाट लगभग २ देखि ४ गुणासम्म आम्दानी प्राप्त गर्न सकिने देखिन्छ । जसको आधारमा फलफूल खेती एक नाफामूलक व्यवसाय हो भन्न सकिन्छ ।

फलफूल खेतीबाट रोजगारी सिर्जना, पोषण, आर्थिक उपार्जन हुनुका सँगसँगै फलफूलहरूको पर्यावरणीय र साँस्कृतिक महत्व पनि उत्तिकै छ भने ठाउँ बिशेष अनुसार फरक फरक किसिम तथा जातहरूको खेती गर्न सकिने प्रकृति प्रद्वत अवसर पनि हामीसँग छैँच । तर पनि स्थान बिशेष अनुसारका उपयुक्त किसिम र जातका गुणस्तरीय बिरुवा लगायत अन्य उत्पादन सामाग्रीहरूको अभाव, आधुनिक खेती प्रविधिसम्बन्धी पर्याप्त ज्ञानको कमी, भौगोलिक विकटताका कारण सिर्जित असहजताहरू, बजार तथा बजारीकरणमा कठीनाई लगायतका विविध समस्याहरूले गर्दा हामीले अझै पनि फलफूल खेतीमार्फत लिनुपर्ने जति फाईदा भने लिन सकेका छैनौ ।

सरकारी फार्म/केन्द्र मार्फत वा निजी नर्सरीबाट सरकारी दरमा गुणस्तरीय तथा स्वस्थ बिरुवाको उपलब्धता र यान्त्रीकरणमा मात्रै जोड दिन सकियो भने पनि उत्पादन लागत कम गर्न सकिने देखिन्छ । यसका साथसाथै अनुसन्धान मार्फत फरक फरक भौगोलिक बनावट र हावापानीमा सुहाउने खालका नयाँ जातको विकास र राम्रा बिशेषता भएका रैथाने जातहरूको संरक्षण र सम्बद्धन गर्न सकियो भने हाल फलफूल खेतीमा आकर्षित भएको युवा वर्गलाई पक्कै पनि फलफूल खेतीलाई मुख्य व्यवसायका रूपमा अङ्गाल्नका लागि प्रेरित गर्न सकिन्छ र यो नै नेपाललाई फलफूलमा आत्मनिर्भर बनाउन सकिने प्रमुख आधार हो । तसर्थ यस अध्ययनको नतिजाका आधारमा आगामी दिनहरूमा सम्बन्धित सम्पूर्ण निकायहरूले स्थान बिशेषमा धेरै फाईदाजनक रहेका बालीहरूलाई ध्यानमा राखी योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ फलफूल बालीको लाभ लागत विश्लेषण अध्ययन प्रश्नावली:

राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र कीर्तिपुरको आ.व. २०७७/७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत प्रमुख ६ बालीको लाभ-लागत अध्ययन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ र सो कार्यक्रम संचालनका लागि यो सर्वे गरिएको हो। सर्वे गरी लिईएको विवरणको औसत तथ्याङ्क मात्र सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन गरिने छ। कृषकको नाम, ठेगाना र व्यक्तिगत विवरण गोप्य नै राखिने छ। तसर्थ सर्वेकर्तालाई यथासक्य वास्तविक र सही विवरण उपलब्ध गराई सहयोग गरिदिनुहुन अनुरोध गरिन्छ।

खण्ड क :- जनसंखिकीय विवरण

- १) ठेगाना: प्रदेश: जिल्ला: गा.पा./न. पा. वार्ड नं. टोल/गाउँ: "
- २) अन्तर्वार्ता दिने कृषकको नाम, थर र दस्तखत :
- ३) लिङ्ग : क) महिला ख) पुरुष ग) अन्य
- ४) के तपाईं घरमूली हो ? क) हो ख) होइन
- ५) यदि होइन भने घरमूलीको नाम थर "....."
- ६) लिङ्ग : क) महिला ख) पुरुष ग) अन्य
- ७) अन्तर्वार्ता दिने व्यक्तिको उमेर :वर्ष
- ८) सम्पर्क नम्बर :
- ९) जाती : क) ब्राह्मण ख) क्षेत्री ग) जनजाती घ) दलित ड) अन्य (यथासम्भव खुलाउने).....
- १०) परिवार सदस्य संख्या:

लिङ्ग/उमेर	१५ वर्ष भन्दा कम	१५ देखि -५९ वर्ष	६० वर्ष वा सो भन्दा माथि	जम्मा सदस्य संख्या	कृषि पेशामा संलग्न सदस्य संख्या
पुरुष					
महिला					

- ११) अन्तर्वार्ता दिने व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था :
- क) निरक्षर ख) साक्षर ग) प्रावि. तह घ) मावि. तह ड) उ. मावि. तह च) विश्वविद्यालय तह
- १०) अन्तर्वार्ता दिने व्यक्तिको मुख्य पेशा :
- क) कृषि ख) व्यापार/व्यवसाय ग) जागिर घ) मजदुरी ड) अन्य भए खुलाउने

११) जग्गाको विवरण

विवरण	परिमाण (कड्डा/रो.)	खेती गरिएको (कड्डा/रो.)	सिंचित (कड्डा/रो.)	बाँझो (कड्डा/रो.)	गत वर्ष लगाएको मूख्य बाली	क्षेत्रफल (कड्डा/रो.)
कुल जग्गा						
बारी (Upland)						
खेत (Lowland)						
भाडामा दिएको		भाडा दर (रु):				
भाडामा लिएको						
जग्गा भाडामा लिएको भए, भाडा दर (रु)						

१२) फलफूल खेतीको किसिम

- क) व्यक्तिगत साना कृषक ख) व्यक्तिगत व्यावसायिक कृषक
- ग) दर्ता भएको फर्म/ संस्था/ कम्पनी (दर्ता भए नाम खुलाउने) घ) दर्ता गरेको वर्ष

ड) कुन संस्थामा दर्ता भएको हो च) अन्य

१३) के तपाईंको घर परिवारको सदस्य फलफूल खेती सम्बन्धी कुनै कृषक समुह वा सहकारीमा संलग्न हुनुहुन्छ? क)
संलग्न छु ख) संलग्न छैन

१४) यदि संलग्न भए समुह वा सहकारीको नाम/ठेगाना:

खण्ड ख:- फलफूल खेती सम्बन्धी विवरण

१) हाल स्याउ/ओखर/आँप/केरा/कागती/सुन्तला बालीले ढाकेको क्षेत्रफल (मुख्य फलफूल बालीसँगै अन्य फलफूल खेती गरिराखेको भए सो पनि खुलाउने)

फलफूलको नाम	जात	बिरुवा लगाएको वर्ष	फलेको बोट संख्या	नफलेका बोट संख्या	जम्मा बोट संख्या	जम्मा क्षेत्रफल (रोपनी/कह्त्ता)	विरुवा रोप्ने दुरी (मिटर)	जग्गाको स्वामित्व
							बोट देखि बोट: लाईनदेखि लाईन:	आफैनै :
								भाडामा लिएको
								:
								भाडामा दिएको:

२) फलफूल खेती गरेको जग्गा कस्तो किसिमको हो ? क) सिंचित ख) असिंचित/वर्षाको भरमा

३) स्याउ/ओखर/आँप/केरा/कागती/सुन्तला खेतीमा आबद्ध हुनुभएको (शुरू गर्नुभएको) कति वर्ष भयो ?

४) फलफूल विरुवाको श्रोत :

क) सरकारी फार्म केन्द्रहरू ख) निजी नर्सरी ग) आफैनै नर्सरी घ) अन्य भए खुलाउने

खण्ड ग :- फलफूल खेतीको खर्च विवरण

क्र. सं.	विवरण	इकाई	पहिलो वर्ष			दोस्रो वर्ष			गत वर्ष खेती गर्दा भएको वार्षिक खर्च रु.		
			परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.	परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.	परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.
१. चालु खर्च											
१.१	श्रमिक खर्च										
क	बगैंचा रेखाङ्कन (ले आउट)	जना									
ख	जमिन तयारी वा जोताईका लागि गोरु/ राँगा	हल									
ग	जोत्न लाग्ने मानिस	जना									
घ	ट्रयाक्टरको खर्च	घण्टा									
ड	खाडल खन्ने	जना									

क्र. सं.	विवरण	इकाई	पहिले वर्ष			दोस्रो वर्ष			गत वर्ष खेती गर्दा भएको वार्षिक खर्च रु.		
			परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.	परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.	परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.
च	मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राख्ने	जना									
छ	बिरुवा रोजे र टेका दिने	जना									
ज	छापो/मल्विंग राख्ने	जना									
झ	कॉट्छाँट र तालिम	जना									
ञ	बाली संरक्षण/स्प्रे	जना									
ट	बोर्डपेट्ट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने	जना									
ठ	गोडमेल गर्ने	जना									
ड	सिंचाई गर्ने	जना									
ढ	फल टिप्पे	जना									
	जम्मा रु										
१.२ बिरुवा/ मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च											
क	बिरुवा	संख्या									
ख	गोबर मल/कम्पोष्ट मल /भर्मि कम्पोष्ट/भेडा, बाखा, कुखुरा आदिको मल	के.जी.									
ग	युरिया	के.जी.									
घ	डी.ए.पी.	के.जी.									
ङ	पोटास	के.जी.									
च	किटनाशक विषादी	एम.एल									
छ	रोगनाशक विषादी	एम.एल									
ज	निलोतुथो/कपर सल्फेट	के.जी.									
झ	चुना	के.जी.									
ञ	सुक्ष्म खाद्यतत्व/बोरेक्स	के.जी.									
ट	छापोको लागि पराल/खर /पात पतिङ्गुर आदी	के.जी.									
	जम्मा रु										
१.३ सुरक्षा सामाग्रीहरू											
क	एप्रोन	सेट									
ख	मास्क	संख्या									
ग	पन्जा	सेट									
घ	ठुलो प्लाष्टिक बाल्टी (ठुलो/सानो)	संख्या									
च	गम्बुट	संख्या									

क्र. सं.	विवरण	इकाई	पहिलो वर्ष			दोस्रो वर्ष			गत वर्ष खेती गर्दा भएको वार्षिक खर्च रु.		
			परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.	परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.	परिमाण	दर रु.	जम्मा खर्च रु.
छ	चश्मा	संख्या									
	जम्मा रु										

२. स्थीर खर्च (यस अन्तर्गत सम्भव भएसम्म औजार उपकरणहरूको एक पटक खरिद गरेपछि खन्ने अवधि (वर्ष) र मर्मत गरेर पनि काम नलाग्ने (कवाडी) मूल्य उल्लेख गर्ने

क्र. सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	खरिद मूल्य (रु)	खन्ने अवधि (वर्ष)	कवाडी मूल्य (रु)
२.१	कृषि औजार/उपकरण					
क	फ्रुट स्प्रेयर /पावर स्प्रेयर	संख्या				
ख	फल टिप्पे अलमुनियम भन्याङ्ग	संख्या				
ग	सिंचाई पाइप (..... मि.मि.)	मिटर				
घ	प्लाष्टिक क्रेट	संख्या				
ङ	कुटो, कोदालो	संख्या				
च	मिनी टिलर/पावर टिलर	संख्या				
छ	भार काट्ने मेसिन (विडर)	संख्या				
ज	पम्पसेट	संख्या				
झ	सिकेचर	संख्या				
ञ	पुनिङ्ग-स	संख्या				
ट	फल टिप्पे उपकरण/भोला	संख्या				
	जम्मा					
२.२	इनार/बोरिङ्ग/सिंचाई पाइप/प्लाष्टिक वा सिमेन्टको पोखरी निर्माण/थोपा सिंचाई आदि					
२.३	जग्गा भाडा (जमिनको करसहित/करबाहेक)					
२.४	कृषि औजार/ उपकरणहरूको हासकट्टी					
२.५	जमिन कर					
	जम्मा रु					
	जम्मा स्थीर खर्च रु					
३.	विविध खर्च					
३.१	कृषि औजार/उपकरण/पोखरी/इनार आदि मर्मत खर्च	पटक				
३.२	सिंचाईको लागि पम्पसेट, इनार, पोखरी, पाइप आदिको प्रयोग गरेको भाडा					
३.३	पानी/बिजुली/इन्घन शुल्क					

क्र. सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	खरिद मूल्य (रु)	खप्ने अवधि (वर्ष)	कवाड़ी मूल्य (रु)
३.४	फर्म/समुह नविकरण शुल्क					
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा भैपरी आउने खर्च पटक					
३.६	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, प्याकिङ, बजारि करण आदि कार्यमा लाग्ने खर्च					
३.७	अन्य केही भए					
३.८	चालु खर्चमा लाग्ने ब्याज %					
	स्थीर खर्च जम्मा रु					
	चालु खर्च जम्मा रु					
	जम्मा खर्च रु					

खण्ड घ:- उत्पादन र आम्दानी

१) उत्पादन

फलफूलको किसिम	उत्पादन प्रति बोट (के.जी.)				जम्मा उत्पादन (के.जी./क्वीन्टल)				घरायसी प्रयोगको लागि खपत हुने (के.जी./ क्वीन्टल)	बोटबाट टिप्पिसकेपछि हुने विभिन्न नोक्सानी (%)	बिक्रि गर्ने (के.जी./ क्वीन्टल)
	पहिलो उत्पादन लिएको वर्ष	दोस्रो वर्ष	गत वर्ष	यो वर्ष	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	गत वर्ष	यो वर्ष			

२) आम्दानी

बजारीकरण कहाँ र कसलाई गर्नुहुन्छ ?

कहाँ/कसलाई		परीमाण (के.जी. / क्वीन्टल)	मूल्य रु.. (प्रति के. जी.)	जम्मा आम्दानी (रु.)
स्थानीय बजार	आफै बिक्री गर्ने			
	खुद्रा व्यापारी			
	मध्यस्थकर्ता			
	थोक बिक्रेता			
जिल्ला बाहिर	आफै बिक्री गर्ने			
	खुद्रा व्यापारी			
	मध्यस्थकर्ता			
	थोक बिक्रेता			

२) बजारीकरण गर्नुभन्दा अगाडी ग्रेडीड, सर्टाइ गर्ने व्यवस्था : क) छ ख) छैन
(छ भने के का आधारमा साइज, कलर, जात, अन्य गुणस्तर आदि ।)

३) स्याउ/ओखर/आँप/केरा/कागती/सुन्तला प्रशोधन कार्य गर्नुभएको छ कि छैन? छ भने

संचालन गरेका प्रश्नोधन कार्यहरू

प्रश्नोधन गर्ने मेसिन वा औजारहरूको संख्या, क्षमता, क्रय मूल्य खुलाउने:.....

के तपाइंले प्रश्नोधन गर्ने औजार उपकरणमा अनुदान प्राप्त गर्नु भएको छ ?

क) पाएको छु ख) पाएको छैन

यदि पाउनु भएको भए क) कुन औजार उपकरण हो?

कति रकम अनुदान पाउनु भयो? रु.....

अनुदान प्रदान गर्ने निकायहरूको नाम;.....

खण्ड ड :- विविध

१) स्याउ/ओखर/आँप/केरा/कागती/सुन्तला खेती गर्नका लागि कहाँबाट प्रेरणा पाउनुभयो ?

२) स्याउ/ओखर/आँप/केरा/कागती/सुन्तला खेती सम्बन्धि तालिम वा अन्य सहयोग कुनै सरकारी वा अन्य निकायबाट प्राप्त गर्नुभएको छ वा छैन ? छ भने खुलाउने ।

३) स्याउ/ओखर/आँप/केरा/कागती/सुन्तला को मूल्य कसरी निर्धारण हुन्छ र यसबारेमा कसरी थाहा पाउनुहुन्छ ?

४) फलफूल खेतीको लागि बीमा गर्नु भएको छ ? क) गरेको छु ख) गरको छैन

५) फलफूल खेती गर्नको लागि ऋण लिनु भएको छ? क) लिएको छु ख) लिएको छैन

६) यदि ऋण लिनु भएको छ भने (क) ऋण रकम रु..... ख) ब्याज दर.....ग) ऋण लिएको निकायको नाम:

७) स्याउ/ओखर/आँप/केरा/कागती/सुन्तला खेती वा व्यवसायमा भोगेका समस्याहरू

रोग:

कीरा:

बजारीकरण:

अन्य

८) स्याउ/ओखर/आँप/केरा/कागती/सुन्तला व्यावसायिकरणका लागि सल्लाह तथा सुझावहरू

सर्भकर्ताको नाम, थर: :.....

दस्तखत :

सम्पर्क नम्बर:

मिति : २०७७/“

अनुसंदी २ : मुस्ताकः जिल्लामा स्थाउ खेती भर्च विश्लेषण (रु प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण/बर्ब	इकाई	दर	परिमाण	जमा खर्च	जमा खर्च	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१. यातु खर्च					रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.
१.१ श्रमिक खर्च																		
क बाँचा रेखांडा (ले आउट)		जना	८००	९०	८०००													
ख जमिन तयारी वा जोताईका लागि गोला/ रङ्गा हल		१०००	५	५००														
ग जोल लाने मानिस		१०००	५	५००														
घ खाइल खाने		१०००	५०	५०००														
छ मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने मल राख्ने		८००	१२	९६००														
च बिरुवा रोपे र टेका दिने		८००	१०	८०००														
छ छापो/मरिदिग राख्ने		८००	८	६४००														
ज कॉटच्छेट र तालिम		८००	३	२४००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
झ बाली सरक्षण/स्प्रे		८००	३	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००
ञ बोर्डपट्ट/सिक्षण बनाउने र प्रयोग गर्ने		८००	३	२४००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
ट गोडमेल तथा मलको प्रयोग		८००	७	५६००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००
ट सिचाई गर्ने		८००	६	४८००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००
उ फल टिज्ञे		८००		१०९६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००	२४६००
ज जमा रु																		
१.२ बिरुवा/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च																		
क बिरुवा		संख्या	१००	३००	३००००	४५००												
ख गोबर मल		सिबन्टल	५००	६	३००००	४५०००	४००००	४५०००	४००००	४५०००	४००००	४५०००	४००००	४५०००	४००००	४५०००	४००००	४५०००
ग युरिया		केंजी.	१२		११८	१४९८	१६५०	२११२	३३०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०
घ ढीएफी.		केंजी.	५०		१६३५	२४००	३३५०	४८७५	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०
ड पोटास		केंजी.	४०		३९६	६०	७९२	११६	१५००	१५९६	१५९६	१५९६	१५९६	१५९६	१५९६	१५९६	१५९६	१५९६
च किटनाशक विषादी		लिटर	३	१	३०००	३०००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	
छ रोगनाशक विषादी		लिटर	३	१	३०००	३०००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	
ज निलेटुथो/कपर सफ्टेट		केंजी.	५५०	१०	५५०	५५०	५५०	५५०	८५०	८५०	८५०	८५०	८५०	८५०	८५०	८५०	८५०	८५०
झ चुना		केंजी.	७४५	१५	८६२५	२६२५	२६२५	२६२५	२६२५	३५००	३५००	३५००	३५००	३५००	३५००	३५००	३५००	३५००
जु सुख्स खाद्यात्म/बोरेक्स		केंजी.	१०००	२	८०००	५०००	५०००	५०००	५०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००

क्र. सं.	विवरण/बर्ष	इकाई	दर	परिमाण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
२	छापेको लागि प्रशल/चर आदी	केंजी.	१३	३००	३९००	५००२५	७०७४४	८०८४४	१०२५१७	१२०८०५	१३००६००	१४३४७६	२११४७६	२५३९७६	२६२६०९	२६२६०९
३	जम्मा रु															
१.३	सुरक्षा सामग्रीहरुक															
क	व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री सेट (मार्क, पन्जा, सेट चश्मा)	सेट	२०००	२	४०००											
ख	प्लाष्टिक बाल्टी	संख्या	३५०	३												
ग	गमधुट	संख्या	७५०	२	१५००											
	जम्मा रु															
	१ को जम्मा रु															
२	स्थीर चर्च															
२.१	कृषि औजार/उपकरण															
क	पावर स्प्रेयर	संख्या	५०००	१	५५०००											
ख	फल टिने अल्पनियम भयाङ्क	संख्या	१०००													
ग	सिंचाइ पाइप	मिटर	८५	६००	५७०००											
घ	प्लाष्टिक नेट	संख्या	१०००	०												
ड	कुटो, कोदालो	संख्या	५००	१०	५०००											
च	सिकेचर	संख्या	२०००	६												
छ	प्रूनिङ-स	संख्या	१०००	६	६०००											
ज	फल टिने उपकरण/फोला	एकमुष्ठ	८०००													
	जम्मा															
२.२	सिंचार्का लागि कुलो लिमाण	एकमुष्ठ	५०००	१	५००००											
२.३	जम्मा भाडा	वट्ठा	२०००	३०	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००
	जम्मा रु															
	जम्मा स्थीर चर्च क (२ को जम्मा)															
३	विविध चर्च															
३.१	मरमत संग्राह चर्च	पटक	१००००		१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००
३.२	पानी/बिजुली/ईन्धन शुल्क	एकमुष्ठ	५०००	१	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.३	अन्य व्यवस्थापन तथा ऐपरी आउने चर्च	पटक	१०००	१२	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००

क्र. सं.	विवरण/बर्ष	इकाई	दर	परिमाण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
क्र. सं.	विवरण/बर्ष	जम्मा खर्च														
३.६	उत्तराधनोपरान्त ग्रेडिड, आक्रिड़, बजारिकण पटक	५००	रु.	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
	आदि कार्यमा लाने खर्च															
	विविध जम्मा (३ को जम्मा)				१७०००	२००००	२००००	२००००	२००००	२००००	२००००	२००००	२००००	२००००	२००००	२००००
	कुल खर्च रु. (१.२ र ३ को जम्मा)				४७९९७५	१८८३४४	१९१९४४	१९१९४४	१९१९४४	१९१९४४	१९१९४४	१९१९४४	१९१९४४	१९१९४४	१९१९४४	१९१९४४
					वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४
					रु.											
१. चालु खर्च																
१.१	श्रमिक खर्च															
	क बैंचा रेखाङ्कन (ले आउट)															
	ख जमिन तथारी वा जोताईका लागि गोरु/ रँगा															
	ग जोल लाने मानिस															
	घ खाडल खन्ने															
	ड मल र माटो मिशाई खाडल पुर्न /मल राख्ने															
	च बिरुवा रोजे र टेका दिने															
	छ छापो/मलिंया राख्ने															
	ज काँटहाँट र तालिम															
	झ बाली संरक्षण/स्क्री															
	ञ बोर्डपट्ट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने															
	ट गोदमेल तथा मलको प्रयोग															
	ठ सिंचाई गर्ने															
	ड फल ठिने															
	ज जम्मा रु															
१.२ विरुवा/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च																
	क बिरुवा															
	ख गोबर मल				११२५००	११२५००	११२५००	११२५००	११२५००	११२५००	११२५००	११२५००	११२५००	११२५००	११२५००	११२५००
	ग युरिया				४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०	४६२०

क्र. सं.	विवरण/बर्ष	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	जम्मा खर्च											
		रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.						
घ. भी.ए.पी.		६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०	६५७०
उ. पेटास		१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६	१५६६
च. किटनाशक बिषादी		६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००
छ. रोगनाशक बिषादी		६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००
ज. निलेत्रथु/कपर सल्फेट		९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००	९०००
फ. चुना		४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५	४३७५
ज. सुख्स खाइटल/बोरेक्स		१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००
द. छापेको लागि पराल/खर आदी		९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९	९६२६०९
जम्मा रु.																			
१.३. सुरक्षा सामग्रीहरु																			
क. व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री सेट (मास्क, पन्जा, चश्मा)		४०००																	
ख. लाइटिंग बॉल्टी		७०१०																	
ग. गम्बुट		१५००																	
जम्मा रु		६५५०																	
१ को खर्च जम्मा रु		२१८८५७	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९	२१८८०९
२. झीर खर्च																			
२.१. कृषि औजार/उपकरण																			
क. पावर स्लेपर																			
ख. फल टिने अल्युनियम भञ्ज्याङ																			
ग. सिंचाई पाइप																			
घ. लाइटिंग ब्रेट																			
ड. कुटो, कोदालो																			
च. सिंकेचर		१२०००																	
छ. प्रूनिहू-स		५०००																	
ज. फल टिने उपकरण/फोला		१००००																	
जम्मा रु.		७५०००	०																
२.२. सिंचाईका लागि कुले निर्माण																			

क्र. सं.	विवरण/बर्फ	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
		जमा खर्च का.												
२.३	जगा भाडा	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००
	जमा का	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००
	जमा स्थार खर्च का (२ को जमा)	₹ ०००००	₹ १२५०००	₹ ०००००	₹ १११०००	₹ ०००००	₹ १११०००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ११६०००	₹ ०००००	₹ १२५०००	₹ ०००००	₹ १२७५०१
३	विविध खर्च													
३.१	मर्मत संभार खर्च	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००	₹ ०००००
३.२	पनी/बिजुली/इच्छन शुल्क	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००	₹ ५०००
३.३	अन्य व्यवस्थापन तथा भैपरी आउने खर्च	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००	₹ १२०००
३.४	उत्पादनेपरान्त प्रेदिह, याकिह, बजारिकण	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००	₹ ९६०००
३.५	आदि कार्यमा लाग्ने खर्च													
	विविध जमा (३ को जमा)	₹ ३३०००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००	₹ ४००००
	कुल खर्च का (१,२ र ३ को जमा)	₹ ३२७३५१	₹ ३९६३०१	₹ ३७६३०१	₹ ३७६३०१	₹ ३७६३०१	₹ ३७६३०१	₹ ३७६३०१	₹ ३७६३०१	₹ ३७६३०१	₹ ३७६३०१	₹ ३७०३०१	₹ ३७०३०१	₹ ३७०३०१

अनुसूची ३ : रक्तम पूर्व जिल्लामा ओबर बेटीको विस्तृत खेती खर्च विश्लेषण (₹ प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	खर्च रु.	खर्च रु.	जम्मा	जम्मा	बर्ष २	बर्ष १	बर्ष ५	बर्ष ४	बर्ष ६	बर्ष ७	बर्ष ८	बर्ष ९	बर्ष ०	बर्ष १०	बर्ष ११	बर्ष १२	
१	चालू खर्च																				
१.१	श्रमिक खर्च																				
क	बाँचा रेखाङ्कन																				
ख	जमिन तयारी वा जोताईका हल लागि गोरु/रँगा																				
ग	जोतन लाग्ने मानिस																				
घ	खाडल खन्ने																				
ड	मल र माटो मिसाई खाडल जना पुर्न /मल राख्ने																				
च	बिरुवा रोप्ने र टेका दिने																				
छ	छापो /मालियां राख्ने																				
ज	कॉटछैट र तालिम																				
झ	बाली सरक्षण /स्पै																				
ञ	बोर्डपेस्ट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने																				
ट	गोडमेल तथा मलको प्रयोग																				
ट	सिंचाई गर्ने																				
उ	फल टिज्ने																				
	जम्मा रु.																				
१.२	बिरुवा/मलचौद/रासायनिक विषादी खरिद खर्च																				
क	बिरुवा																				
ख	गोबर मल																				
ग	युरिया																				
घ	डी.ए.पी.																				
ঢ	পোটাস																				
চ	কিটনাশক विषादी																				
ঢ	রोগনাশক वিষাদী																				

ક. સં.	વિવરણ	દક્ષાઈ	દર રૂ.	બર્ષ ૧	બર્ષ ૨	બર્ષ ૩	બર્ષ ૪	બર્ષ ૫	બર્ષ ૬	બર્ષ ૭	બર્ષ ૮	બર્ષ ૯	બર્ષ ૧૦	બર્ષ ૧૧	બર્ષ ૧૨
જ નિલોતુથો/કપર સટ્ફેટ	પરિમાળા	ખર્ચ રૂ.	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા										
ફ ચુના	કે.ડી. ૫૫૦	૩	૧૬૫૦	૨૨૦૦	૨૨૦૦	૨૨૦૦	૨૨૦૦	૨૨૦૦	૨૨૦૦	૩૩૦૦	૩૩૦૦	૩૩૦૦	૪૪૦૦	૪૪૦૦	૪૪૦૦
જ સુદ્ધમ ખાડ્યાતાવ	કે.ડી. ૧૮૬	૩	૫૫૫	૧૨૫	૧૨૫	૧૨૫	૧૨૫	૧૨૫	૧૨૫	૧૨૯૫	૧૨૯૫	૧૨૯૫	૧૮૫૦	૧૮૫૦	૧૮૫૦
૮ છાપોકો લાગી પરાલ, ખર કે.ડી. આરી	કે.ડી. ૧૦૦૦	૧	૧૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૮૦૦૦	૮૦૦૦	૮૦૦૦
૯.૩ સુરક્ષા સામાગ્રી/હરુ	ક્ર વ્યવિતનાત સુરક્ષા સામાગ્રી સેટ	૨૦૦૦	૨	૪૦૦૦						૪૦૦૦			૪૦૦૦		
ખ પ્લાષ્ટિક બાલ્ટિન	સંખ્યા	૩૫૦	૩	૧૦૫૦						૧૦૫૦			૧૦૫૦		
ગ ગમબુટ	સંખ્યા	૫૦૦	૨	૧૦૦૦						૧૦૦૦			૧૦૦૦		
જ મા રૂ.				૫૦૫૦						૫૦૫૦			૫૦૫૦		
૧ કો જમ્મા રૂ.				૮૮૭૫૫						૮૮૭૯૩			૮૮૭૯૩		
૨. સ્થીર ખર્ચ															
૨.૧ કૃષિ ઔઝાર/ઉપકરણ	ક પાવર સ્ટેયર	સંખ્યા	૭૦૫૦૦	૧	૭૦૫૦૦										
	ખ ફલ ટિન્ને આલ્ફિનિયમ ભર્યાં સંખ્યા	૧૦૦૦૦									૧૦૦૦૦				
	ગ સિંચાઈ પાઈપ	મિટર	૮૦	૬૦૦	૮૮૦૦૦					૮૮૦૦૮			૮૮૦૦૦		
	ઘ પ્લાષ્ટિક કેટ	સંખ્યા	૧૦૦૦								૨૫૦૦૦				
	ડ કુટો, કોદાલો	સંખ્યા	૫૦૦	૧૦	૫૦૦૦						૬૦૦૦			૬૦૦૦	
	ચ સિકેચર	સંખ્યા	૨૦૦૦	૩	૬૦૦૦						૩૦૦૦			૩૦૦૦	
	છ પ્રિન્ટિંગ સ	સંખ્યા	૧૦૦૦	૬	૬૦૦૦										
	જ ફલ ટિન્ને ઉપકરણ/ફોલા	એકમાંચ	૮૦૦૦	૧							૮૦૦૦			૮૦૦૦	
	ઝ મા રૂ.			૧૪૦૦૦૦	૦	૦	૦	૦	૦	૪૮૦૦૦	૪૩૦૦૦	૯૦૦૦	૦	૦	૫૩૦૦૦
૨.૨ સિચાઈકા લાગી કુલો નિર્માણ એકમાંચ	૫૦૦૦૦	૧	૫૦૦૦૦												
૨.૩ જના ભાડા	કટ્ઠા	૨૦૦૦	૩૦	૩૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर का परिमाण	बर्ष १	बर्ष २	बर्ष ३	बर्ष ४	बर्ष ५	बर्ष ६	बर्ष ७	बर्ष ८	बर्ष ९	बर्ष १०	बर्ष ११	बर्ष १२
		जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा
	जम्मा और खर्च का (2 को जम्मा)			२५००००	६०००००	६०००००	३०००००	३०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	३०००००	३०००००	६८००००
३	विविध खर्च														
३.१	कृषि औजार/उपकरण/ कुलों पटक	पटक	८०००	९	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००
	आदी मर्मत खर्च														
३.२	पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क	एकमुख	५०००	१	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.३	अन्य व्यवस्थापन/शेषी आउने पटक	२०००	१२	२४०००	१२	२४०००	१२	२४०००	१२	२४०००	१२	२४०००	१२	२४०००	१२
	खर्च														
३.४	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ/ प्याकिङ/बाजारीकरण आदी कार्यमा लाग्ने खर्च	जना	१००												
	विविध जम्मा रु. (३ को जम्मा)														
	जम्मा चालु खर्च रु. (१ र ३ को जम्मा)														
	कुल खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)														
३.५	विवरण			३७००००	३७००००	३७००००	३७००००	३७००००	३७००००	३७००००	३७००००	३७००००	३७००००	३७००००	३७००००
	जम्मा खर्च रु.	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा
३.६	चालु खर्च														
३.७	श्रमिक खर्च														
३.८	बाँचा रेखांकन														
	जमिन तथारी वा जोताइका लागि गोरु/रङ्गा														
३.९	जोल लाग्ने मानिस														
	आडल खन्ने														
	मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राजने														

क्रमांक.	विवरण	बर्ष १३	बर्ष १४	बर्ष १५	बर्ष १६	बर्ष १७	बर्ष १८	बर्ष १९	बर्ष २०	बर्ष २१	बर्ष २२	बर्ष २३	बर्ष २४	बर्ष २५
	जस्ता खर्च का रुपाली जम्मा													
८	बिल्कुल रोजने र टेका दिने													
९	छापो / मलिना र राख्ने	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००
१०	कॉटचेट र तालिम	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००
११	भ बाली संरक्षण / स्पै													
१२	अ बोर्डप्लॉग्शन बनाउने र प्रयोग गर्ने	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००
१३	ट गोडमेल तथा मलको प्रयोग	११७००	११७००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००
१४	ठ सिंचाई गर्ने	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००
१५	ड फल ठिन्ने	१०८००	१०८००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००
१६	जस्ता रुप.	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००	५१३००
१७	१.२ बिल्कुल/मलखाँद/चासाथानिक विषादी खर्चिए खर्च													
१८	क बिल्कुल													
१९	ख गोबर मल	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००	३००००
२०	ग युरिया	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००
२१	घ डीएपी.	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७	२१०७
२२	ङ पोटास	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४	१२५४
२३	च किटनाशक विषादी	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००
२४	छ रोगनाशक विषादी	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३	३००३
२५	ज निलेटुथो/कपर सफेट	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०
२६	झ चुना	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०
२७	ञ सुखम चाढ्यतरब	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००
२८	८.३ छापेको लागि प्रशाल, खर आर्टी जस्ता रुप.	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७	६९०९७
२९	क व्यवितरण त सुरक्षा सामाग्री सेट	४०००												
३०	ख लाइटिंग बाल्टिन	१०५०												
३१	ग गम्बुट	६०००												
३२	ज जस्ता रुप.	३०५०												
३३	१ को जस्ता रुप.	६६३६१	११२३३११	११२३३११	१२८६८६	१२८६८६	१२२६३६	१२२६३६	१२८६८६	१२८६८६	१२८६८६	१२८६८६	१२८६८६	१२८६८६

क्र.सं.	विवरण	बर्ष १३	बर्ष १४	बर्ष १५	बर्ष १६	बर्ष १७	बर्ष १८	बर्ष १९	बर्ष २०	बर्ष २१	बर्ष २२	बर्ष २३	बर्ष २४	बर्ष २५
२.	स्थीर खर्च	जम्मा												
२.१	कृषि औजार/उपकरण	खर्च रु.												
क	पावर स्ट्रेयर													
ख	फल टिने आलमनियम भयान													
ग	सिंचाई पाइप													
घ	प्लास्टिक केट													
ड	कुटो, कोदालो													
च	सिकेचर													
छ	प्रुनिङ स													
ज	फल टिने उपकरण/फोला													
	जम्मा रु.	०	०	०	०	४८०००	३३०००	०	०	४३००५	०	०	०	०
२.२	सिचाईका लागि कुलो निर्माण													
२.३	जगा भाडा	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००
	जम्मा स्थीर खर्च रु. (२ को जम्मा)	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००	६०००००
३	विविध खर्च													
३.१	कृषि औजार/उपकरण/ कुलो आदी मर्मत खर्च	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००
३.२	पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.३	अन्य व्यवस्थापन/भैपरी आउने खर्च	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००	२४००००
३.४	उत्पादनेपरात्म ग्रेडिङ/प्याकिङ/बजारीकरण	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००
	आदी कार्यमा लाग्ने खर्च													
	विविध जम्मा रु.	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००	४८०००
(३ को जम्मा)														
	जम्मा चालु खर्च रु. (१ र ३ को जम्मा)	१६४४३६१	१५८३११	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३	१६८३६३
	कुल खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)	२२४४३६१	२१८३११	२३७३६३६	२८२६३६	२६१६३६	२८२६३६	२६१६३६	२८२६३६	२६१६३६	२८२६३६	२६१६३६	२८२६३६	२६१६३६

अनुसूची ४ : सन्ताना खेतीको विस्तृत खेती खर्च विश्लेषण-राष्ट्रिय औसत (₹ प्रति हेक्टर)

क्र.सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	बर्ष १		बर्ष २		बर्ष ३		बर्ष ४		बर्ष ५		बर्ष ६		बर्ष ७		बर्ष ८		बर्ष ९		बर्ष १०		बर्ष ११		
					जम्मा	खर्च रु.	जम्मा	खर्च रु.	जम्मा	खर्च रु.																	
१	चालु खर्च																										
१.१	श्रमिक खर्च																										
क	बाँचा रेखाङ्कन	जना	८२५	४	३३००																						
ख	जमिन तयारी वा जोताईका लागि हल	१०००	५	५०००																							
गोल/रङ्गा																											
ग	जोतन लाने मानिस	जना	८७५	५	४३७५																						
घ	खाडल खन्ने	जना	८२५	२०	१६५००																						
ड	मल र माटो सिसाई खाडल पुर्ने जना /मल राङ्जे	८२५	१५	१२३७५																							
च	बिरुवा रोजे र टेका दिने	जना	८२५	१०	८२५०																						
छ	छापो /मलिंगा राङ्जे	जना	८२५	१०	८२५०	४१२५																					
ज	कॉटहॉट र तालिम	जना	८२५	०	४१२५	१६५०																					
झ	बाली संरक्षण /संर्वे	जना	८२५	०	४१२५	३३००																					
ञ	बोर्डपेस्ट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग जना गर्ने	८२५	०	४१२५	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००			
ट	गोडमाल तथा मलको प्रयोग	जना	८२५	५	४१२५	८२५०																					
ट	सिंचाई गर्ने	जना	८२५	५	४१२५	३३००																					
ट	फल टिजे	जना				६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००	६६००		
	जम्मा रु.				६६३००	२८८७५	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०	२१४५०			
१.२	बिरुवा/मलखाँद/रासायनिक विषादी खरिद खर्च																										
क	बिरुवा	संख्या	१५०	३००	४५०००																						
ख	गोबर मल/कम्पोष्ट मल आदी	विष्टल	२५५	७५	१९१२५	३१५००	३१३७५	४७२५०	५५१२५	४६८०२	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५	७०८७५			
ग	युरिया	के.जी.	०	०	१०४०	१२५१	१४४४	१४४४	२८८८	३१७८	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९	५४०९			
घ	डी.ए.पी.	के.जी.	०	०	१५९२	२३६४	३६९	४४२९	६२७३	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०	६२७०			

क्र.सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	बर्ष १		बर्ष २		बर्ष ३		बर्ष ५		बर्ष ६		बर्ष ७		बर्ष ८		बर्ष ९		बर्ष १०		बर्ष ११	
					जम्मा	खर्च रु.	जम्मा	खर्च रु.	जम्मा	खर्च रु.														
डे पोटास	कें.जी.	०	०	३६३	४४४	७२५	९०६	१३७	१६९२	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	१८९३	
च किटनाशक विषादी	एम.एल	४	३१३	१२५०	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	१५०४	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
छ रोगनाशक विषादी	एम.एल	४	३१३	१२५०	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	१५०४	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
ज निलेत्रथो/कपर सफेट	कें.जी.	५९५	४	२३८	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	१२९७०	१२९७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	३८७०	
झ चुना	कें.जी.	२१८	६	१३०५	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	१७४०	
ञ सुक्ष्म खाद्यशत्रुत्व	कें.जी.	२५५	४	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०	१०२०		
ट छापोको लागि पराल, खर आदी	कें.जी.	२३	३००	६७५०	३०९८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
ज जम्मा रु.				१८०८०	४६३३७९	४६२८९	१८०८०	१८०८०	१८०८०	५५७९३	५३६३	७६२९३	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	१८५०८५	

१.३ सुरक्षा सामग्रीहरु		लाभ लागत		लाभ लागत		लाभ लागत		लाभ लागत		लाभ लागत		लाभ लागत		लाभ लागत		लाभ लागत		लाभ लागत		लाभ लागत				
क व्यवित्रगत सुरक्षा सामग्री सेट	सेट	२०००	२	४०००																				
ख लाइटिक बाल्टिन	संख्या	४००	५	२०००																				
ग गम्बुट	संख्या	७००	२	१४००																				
ज जम्मा रु.				७४००																				
१ को जम्मा रु.				१५१७०	७७३९	७७३९	१०५१४३	८६८४३	८६८४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३	१०५१४३		
२. स्थीर खर्च																								
२.१ कृषि औजार/उपकरण																								
२.२ फुट स्प्रेयर/पावर स्प्रेयर	संख्या	२००००	१	२००००																				
२.३ पम्पसेट	संख्या	४५०००	१	४५०००																				
ग फल टिजे आल्युनियम भयांग	संख्या	२००००		२५०००																				
घ सिंचाई पाईप	मिटर	५०	५०	२५०००																				
ङ लाइटिक केट	संख्या	१०००		१५०००																				
च कुटो, कोदालो	संख्या	५००	२०	१००००																				
छ सिकेयर	संख्या	१५००	४	६०००																				
ज प्रुनिंग स	संख्या	१०००	४	४०००																				
झ फल टिजे उपकरण/फोला	संख्या	१५००	६	६०००																				

जम्मा रु.			११००००	०	४४०००	०	२५०००	०	१००००	०	०	४५०००
२२ जग्गा भाडा	कठड़ा	२०००	२०	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००
जम्मा स्थीर खर्च रु. (२ को जम्मा)			१५००००	४००००	८४०००	८००००	५५०००	४००००	५००००	४००००	८५०००	४००००
३ विविध खर्च												
३.१ कृषि औजार/उपकरण/ कुले आदी एकमुष्ट	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
मर्मत खर्च												
३.२ पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क	एकमुष्ट	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.३ अन्य व्यवस्थापन/ भैपरी आउने खर्च	एकमुष्ट	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००
३.४ उत्पादनोपरान्त श्रेडिङ/ घासिङ/ बजारीकरण आदी कार्यमा लाग्ने खर्च	एकमुष्ट	०	०	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
विविध जम्मा रु. (३ को जम्मा)												
जम्मा चालु खर्च रु. (१ २ ३ को जम्मा)												
कुल खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)												
४ विविध जम्मा रु. (३ को जम्मा)												
जम्मा चालु खर्च रु. (१ २ ३ को जम्मा)												
कुल खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)												
५ विवरण												
क. सं.												
६ चालु खर्च												
७ श्रमिक खर्च												
क बाँचा रेखांडकन												
ख जमिन तयारी वा जोताईका लागि गोरु/रङ्गा												
ग जोल लाग्ने मानिस												
घ खाडल खन्ने												
छ मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राख्ने												
च बिरुवा रोजने र टेका दिने												
छ छापो /मलिंगा राख्ने												
ज कॉटल्टॉट र तालिम	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०	१६५०
झ बाली संरक्षण /स्प्रे	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००
ञ बोर्डपेट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००	३३००

9.2 बिकावा/मलखांद/रामायनिक पिषारी खरिद खर्च

क्रमांक	विवरण
१	ख गोबर मल
२	ग युरिया
३	घ डी-ए-पी.
४	ड पोटास
५	च किटनाशक विषादी
६	छ रोगनाशक विषादी
७	ज निलोतुथो/कपर सल्फेट
८	झ चुना
९	ञ सुक्ष्म खाद्यतत्त्व
१०	ट छापेको लगि पराल, खर आदी

क्र. सं.	विवरण	बर्ष १३	बर्ष १४	बर्ष १५	बर्ष १६	बर्ष १७	बर्ष १८	बर्ष १९	बर्ष २०	बर्ष २१	बर्ष २२	बर्ष २३	बर्ष २४	बर्ष २५
		जम्मा खर्च रु.												
ग. सिंचाई पाइप														
घ. प्लास्टिक फेट	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००	१५०००
उ. कुटो, कोवालो														
च. सिकेचर														
छ. प्रुनिङ् स														
ज. फल टिणे उपकरण/फोला														
जम्मा रु.	२०००००	१५००००	०	३५०००	०	०	०	०	०	२५०००	१००००	२०००००	१०००००	१५००००
२.२ जग्गा भाडा	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००
जम्मा स्थीर खर्च रु. (२ को जम्मा)	५०००००	५५००००	५५००००	६५००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००
३. विविध खर्च														
३.१ कृषि औजार/उपकरण/ कुलो आदी मर्मत खर्च	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
३.२ पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.३ अन्य व्यवस्थापन/शैपरी आउडे खर्च	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००
३.४ उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ्/चारिट्रिकरण	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
विविध जम्मा रु. (३ को जम्मा)	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००
जम्मा चालु खर्च रु. (१ र ३ को जम्मा)	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९	१२९९४९
कुल खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)	१८९९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९	१८८९४९

अनुसूची ५ : सोलखुम्बु जिल्लामा सुल्ताना खेतीको विस्तृत खेती खर्च विश्लेषण (रु प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१. खातु खर्च																
१.१ श्रमिक खर्च																
क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)	जना	१००	४	३६००	०											
ख जमिन तयारी वा जोताईका लागे गरु / रागा	हल	१०००	५	५०००	०											
ग जोतन लाग्ने मानिस	जना	१००	५	४५००	०											
घ खाडल खन्ने	जना	१००	२०	१५०००	०											
ड मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राख्ने	जना	१००	१५	१३५००	०											
च बिरुवा रोप्ने र टेका दिने	जना	१००	१०	१०००	०											
छ छापो/मलिंगा राख्ने	जना	१००	१०	१०००	२५५००											
ज काँट्छेट र तालिम	जना	०	४५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
झ बाली संरक्षण/स्ट्रे	जना	०	४५००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००
उ बोर्डपट्ट/सिंश्रुत बनाउने र प्रयोग गर्ने	जना	१००	५	४५००	१०००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००
ट गोडमेल गर्ने	जना	१००	५	४५००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००
ठ सिचाई गर्ने	जना	०	०	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००	७२००
ड फल ठिक्ने	जना	७६००	३१५००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००	२३४००
ज जम्मा रु																
१.२ बिरुवा/मलधाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च																
क बिरुवा	सख्ता	१५०	३००	४५०००	६०००											
ख गोबर मठ/कम्पोस्ट मल	कें.जी.	२.७	७५००	२०२५०	२४३००	३२४००	४०४००	४८६००	५६७००	६४८००	७२९००	७२९००	७२९००	७२९००	७२९००	७२९००
ग शुरिया	कें.जी.	२०	०	१०५०	१३००	१५००	१९२०	३०००	४०००	५६२०	५६२०	५६२०	५६२०	५६२०	५६२०	५६२०
घ डी.ए.पी.	कें.जी.	४९	०	१६७७	२४०९	३६७५	४८०२	६३७०	८८०८	८८०८	८८०८	८८०८	८८०८	८८०८	८८०८	८८०८
ठ पोटास	कें.जी.	३७	०	३७०	५५५	७६०	९२५	१२५	१४०६	१६२८	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०	१८५०
घ किटनाशक विषादी	एम.एल	४	३००	१२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
छ रोगनाशक विषादी	एम.एल	४	३००	१२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
ज निलोतुथो/कपर सल्फेट	कें.जी.	६००	४	२४००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००
झ चुना	कें.जी.	२३३०	६	१३८०	१६८०	१८८०	१९८०	१९८०	१९८०	१९८०	१९८०	१९८०	१९८०	१९८०	१९८०	१९८०
जु सुख आदातत्व/बोरेवस्त	कें.जी.	२६०	४	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
२	छापेको लागि पराल/खर /पात पतिहर आदी	के.जी.	२५	३००	५००	३६००	७९९७०	४७४४७	४७५३६	५६६८५	६६७२७	७७९५६	८९२३८	९७२०	९७२२०
२	जम्मा रु														
१.३	सुखा समाग्रीहरु														
क	PPE (एप्रेन, मास्क, पन्जा, चश्मा) व्यक्तिगत सुखा समग्री रेट सेट		२०००	२	४०००										४०००
ख	तुलो लाइटिक बाल्टी (तुलो/साता)		४००	५	२०००										२०००
ग	गम्बुट		७००	२	१४००										१४००
	जम्मा रु														
	१ को जम्मा खर्च रु														
२	खीर खर्च														
२.१	कृषि औजार/उपकरण														
क	फ्रूट सेयर /पावर सेयर		संख्या	२००००	१	२००००									
ख	फल टिपे अल्ट्रानियम भयाङ्क		संख्या	२००००											
ग	एलाइटिक क्रेट		संख्या	१०००											
घ	कुटो, कोवालो		संख्या	५००	२०	१००००									
ङ	सिकेचर		संख्या	१५००	४	५०००									
च	प्रुनिङ-स		संख्या	१०००	४	१०००									
छ	सिचाई पाईप		मिटर	५०	५००	२५०००									
ज	फल टिपे उपकरण/फोल		संख्या	५५००											
जम्मा रु.				५५००		४४०००	०	०	२५०००	०	१०००००	०	४४०००	०	
२.२	जगा भाज		रोपनी	२०००		४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००
	जम्मा खीर खर्च रु (२ को जम्मा)														
३	विविध खर्च														
३.१	कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च		पटक	२०००		२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.२	सिंचाईको लागि फप्सेट, पोखरी, मोटर आदिको भाडा		पटक	२०००		२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.३	पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क		एकमुट	५०००		५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.४	नविकरण शुल्क		पटक	५००		५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००

सि. नं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १			वर्ष २			वर्ष ३			वर्ष ४			वर्ष ५			वर्ष ६			वर्ष ७			वर्ष ८			वर्ष ९						
				परिमाण	जम्मा	खर्च रु.	जम्मा	खर्च रु.	खर्च रु.	जम्मा																								
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा भौमिकी आउने खर्च	पटक	२०००	१	२,०००	२,०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००				
३.६	उत्तराधानीपरान्त ग्रेडिङ, प्याकिङ, बजारिकरण आदि कार्यमा लाग्ने एकमुष्ट खर्च			२०००			२०००			२०००			२०००			२०००			२०००			२०००			२०००			२०००						
	विविध खर्च जम्मा रु (३ को जम्मा)																																	
	चालु खर्च जम्मा रु (१ र ३ को जम्मा)																																	
	कुल खर्च जम्मा रु. (१, २, र ३ को जम्मा खर्च रु.)																																	
क्र. सं.	विवरण			वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५	वर्ष २६	वर्ष २७	वर्ष २८	वर्ष २९	वर्ष ३०	वर्ष ३१	वर्ष ३२	वर्ष ३३	वर्ष ३४	वर्ष ३५	वर्ष ३६	वर्ष ३७	वर्ष ३८	वर्ष ३९	वर्ष ४०			
				रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.		
१. चालु खर्च																																		
१.१	श्रमिक खर्च																																	
क	बाँचा रेखाङ्कन (ले आउद)																																	
ख	जमिन तयारी लागि गोला/ रङ्गा																																	
ग	जोलन लाग्ने मानिस																																	
घ	खाइल खन्ने																																	
ड	मल र माटो मिसाई खाइल पुर्ने /मल राख्ने																																	
च	बिरुवा रोपने र टेका दिने																																	
छ	छापो/मलिंगा राख्ने																																	
ज	कॉटच्छेट र तालिम																																	
झ	बाली संरक्षण/स्ट्रे																																	
ञ	बोर्डपेट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने																																	
ट	गोडमेल गर्ने																																	
ठ	सिचाई गर्ने																																	
ड	फल ठिक्ने																																	
ज	जम्मा रु																																	
१.२	विरुवा/मलथाइ तथा रासायनिक विषादी जारिद खर्च																																	
क	विरुवा																																	
ख	गोबर मठ/काषोपाट मल आदि																																	

ક્ર. સ.	વિવરણ	વર્ષ ૧૩	વર્ષ ૧૪	વર્ષ ૧૫	વર્ષ ૧૬	વર્ષ ૧૭	વર્ષ ૧૮	વર્ષ ૧૯	વર્ષ ૨૦	વર્ષ ૨૧	વર્ષ ૨૨	વર્ષ ૨૩	વર્ષ ૨૪	વર્ષ ૨૫
		જમ્મા ખર્ચ રૂ.												
ગ શુરીયા		૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦	૫૬૨૦
ઘ કીએ.પી.		૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦	૬૩૭૦
છ પોટાસ		૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦	૧૬૫૦
ચ કિટનાશક વિષાદી		૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦
છ રોગનાશક વિષાદી		૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦	૨૦૦૦
જ નિલોટુથો/કપર સલ્ફેટ		૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦	૩૬૦૦
ફ ચુના		૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦	૧૬૪૦
જ સુદ્ધે ખ્યાદાતાચ/બોરેક્સ્ટ		૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦	૧૦૪૦
દ છાપોકો લાગિ પરાલ/ખર /પાત પટિફૂર આડી														
જ જમ્મા રૂ		૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦	૧૭૨૨૦
૧.૩ સુરક્ષા સામાગ્રીના														
ક PPE (એપ્રોન, માસ્ક, પટ્ઝા, ચશ્મા)														
છ લાઇટિંક બાલ્ટી														
ગ ગમબુટ		૦	૦	૦	૦	૦	૦	૧૪૦૦	૦	૦	૦	૦	૧૪૦૦	૧૪૦૦
જ જમ્મા રૂ		૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦	૧૨૦૬૨૦
૧ કો જમ્મા ખર્ચ રૂ.														
૨ સ્થીર ખર્ચ														
૨૧ કૃતિ ઔજાય/ઉપકરણ														
ક ફ્રુટ સ્ટેયર /પાવર સ્ટેયર		૨૦૦૦૦												
ખ ફલ ટિને અલ્યુનિયમ ભચાઓ														
ગ લાઇટિંક ક્રેટ								૧૫૦૦૦						
ઘ કુટો, કોવાલો								૦						
છ સિકેવર								૬૦૦૦						
ચ મુનિફુસ								૪૦૦૦						
છ સિચાઈ પાઇપ								૨૫૦૦૦						
જ ફલ ટિને ઉપકરણ/ફોલો								૦						
જ જમ્મા		૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦	૧૫૫૦૦
૨.૩ જમ્મા ખર્ચ રૂ. (૨ કો જમ્મા)		૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦	૫૫૦૦૦

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
		जम्मा खर्च रु.												
३.१	विविध खर्च													
३.१	कृषि औजार/उपकरण आदि मर्तन खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.२	स्थिकाईको लागि प्रयोगसेट, माटो, पोखरी, पाइप आदिको भाडा	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.३	पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.४	नवीकरण शुल्क	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा भैपरी आउने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.६	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, याकिङ्ग, बजारिकरण आदि कार्यसा लाग्ने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.७	अन्य केही खर् विविध खर्च जम्मा रु. (३ को जम्मा खर्च)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	चालु खर्च जम्मा रु. (१ र ३ को जम्मा)	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०	१३४९२०
	कुल खर्च जम्मा रु. (१,२ र ३ को जम्मा)	१९४,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०	१८९,९२०

अनुसूची ६ : धनकृता जिल्लामा सुन्तला खेतीको विस्तृत छर्च विवरण (रु. प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१. चालु खर्च																
१.१ श्रमिक खर्च																
क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)					८००	४	३२००	०								
ख जमिनका लागि गोरु/ राँगा					१०००	५	५०००	०								
ग जोल लाने मानिस					८००	५	४०००	०								
घ खाडल खाने					८००	२०	१६०००	०								
ड मल ए माटो मिसाई खाडल					८००	१५	१२०००	०								
पुर्ने /मल राख्ने																
च बिरुवा रोजे र टेका दिने					८००	०	८०००	०								
छ छापो/मरियांग राख्ने					८००	१०	८०००	०								
ज कॉटचॉट र तालिम					८००	०	८०००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	
झ बाली संरक्षण/ स्पे					८००	०	८०००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ञ बोर्डपेट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने					८००	०	८०००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ट गोडमेल गर्ने					८००	५	८०००	८०००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ठ सिंचाई गर्ने					८००	५	८०००	८०००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ड फल हिमे					८००	०	८४००	८४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	
ज जमा रु					६४२००	२८०००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	
१.२ बिरुवा/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च																
क बिरुवा					१५०	३००	४५०००	६०००								
ख गोबर मल/कम्पोष्ट मल आदि					७५०	१८५०	२३४००	३१२००	३१०००	४६८००	५४६००	६२४००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००
ग युरिया					१९	०	१०२६	१२३५	१४२५	१८२४	२८५०	४१०४	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९
घ डी.ए.पी.					४८	०	१५८	२३५२	३६००	४७०४	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०
ङ पोटास					३६	०	३६०	५४०	७२०	१००	१३६८	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००
च किटनाशक बिषादी					४८८	४	३००	१२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
छ रोगनाशक बिषादी					४८८	४	३००	१२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
ज. निलेतुथो/कपर सत्केट	परिमाण	खर्च रु.	जम्मा	जम्मा	जम्मा										
फ. चुना	के.जी.	६००	४	२५००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००
उ. सुक्ष्म खाद्यातत्व/बोरेक्स	के.जी.	२००	६	१२००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
ट. छापेको लागि पराल/खर / पात पतिङ्गर आदी	के.जी.	२४०	४	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०
जम्मा रु				३००	३१५०										
१.३ सुरक्षा सामग्रीहरू				७७६१०	४१७८०	४६६८१	४६६८७	४६६९५	४६६९८	४६६९०४	४६६९१८	४६६९३९	४६६९३९	४६६९३९	४६६९३९
क. व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री (एप्रेन, मास्क, पन्जा, चश्मा)	सेट	२०००	२	४०००											४०००
ख. एलाइक बाल्टी	संख्या	४००	५	२०००											२०००
ग. गम्भुट	संख्या	७००	२	१४००											१४००
जम्मा रु				७७६१०	४१७८०	४६६८१	४६६८७	४६६९५	४६६९८	४६६९०४	४६६९१८	४६६९३९	४६६९३९	४६६९३९	४६६९३९
१ को जम्मा खर्च रु.															
२ रुपये रुपये															
२.१ कृषि औजार/उपकरण															
क. प्रूट स्प्रेयर/पावर स्प्रेयर	संख्या	२०००	१	२०००											
ग. फल टिने अल्पनियम भयाहु	संख्या	२०००		२०००											
घ. एलाइक ट्रैट	संख्या	१०००		१०००											
ड. कुटो, कोदलो	संख्या	५००	२०	१०००											
च. सिकेचर	संख्या	५००	४	५००											
छ. प्रूटिङ्ग म	संख्या	१०००	४	४०००											
ज. सिंचाई पाइप	मिटर	५०	५००	२५००											
झ. फल टिने उपकरण/झोला	संख्या	५००	५	१०००											
जम्मा				६५००	४४००	४४००	४४००	४४००	४४००	४४००	४४००	४४००	४४००	४४००	४४००
२.२ जग्गा भाडा	रेपनी	२०००	२०	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००
जम्मा रुपये खर्च रु (२ को जम्मा)				१०५०१	४२४०१	४६६८७	४६६९५	४६६९८	४६६९१	४६६९३९	४६६९३९	४६६९३९	४६६९३९	४६६९३९	४६६९३९
३ विविध खर्च															

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२	
३.१	कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च पटक	२०००	१	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
३.२	सिंचाइको लागि पम्पसेट, इनार, पेप्हरी, पटक	२०००	१	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
३.३	पाइप आदि मर्मत खर्च	५०००	१	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	
३.४	अन्य व्यवस्थापन तथा भैपरी आउने पटक खर्च	२५००	१	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	
३.५	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, याकिङ, बजारि एकमुष्ट करण आदि कार्यमा लाने खर्च	२०००															
३.६	विविध खर्च जमा रु (३ को जमा रु)				११,५००	११,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	
	कुल खर्च जमा रु. (१.२ र ३ को जमा)				२६५,७९०	२६५,६८०	१६५,९८७	१६५,८०५	१६५,९८७	१६५,८०५	१६५,९८७	१६५,८०५	१६५,९८७	१६५,८०५	१६५,९८७	१६५,८०५	१६५,९८७
क्र. सं.	विवरण				वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	
१.	चालु खर्च				जमा खर्च												
१.१	श्रमिक खर्च				रु.												
क	बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)																
ख	जमिन तयारीका लागि गोल/ रङ्गा																
ग	जोतन लाने मानिस																
घ	खाइल खनन																
ঠ	মল র মাঠে মিসাই খাইল পুর্ণ /মল রাখে																
চ	বিরুণা রোপনে র টেকা দিনে																
ছ	ছাপে/মাল্টিগ রাখ্বে																
জ	কাঁটাছাঁট র তালিম				१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	
ঝ	গালী সঞ্চারণ/স্প্রে				३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ঝ	বোর্ডপেস্ট/স্পিশণ বনাউনে র প্রয়োগ গর্ন				३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२০০	३২০০	৩২০০	৩২০০	৩২০০	
ঢ	গোড়মেল গর্ন				३२००	३२००	३२००	३२০০	৩২০০	৩২০০	৩২০০	৩২০০	৩২০০	৩২০০	৩২০০	৩২০০	

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
		जम्मा खर्च												
३ सिंचाई गर्ने	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००
४ फल टिप्पे	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००
५ जम्मा रु	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००
१.२ विरुद्ध/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च														
१ क विरुद्ध														
२ गोबर मल/कम्पोष्ट मल आदि	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००
३ युरिया	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९
४ डीएफी	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०
५ पोटास	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००
६ किटनाशक विषादी	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
७ रोगनाशक विषादी	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
८ निलेट्युथो कपर सल्फेट	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००
९ चुना	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००
१० सुख्स खाद्यातत्व/बोरेक्स	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०	१६०
११ छापेको लागि प्राल/खर/पात पतिकूर आदी														
१२ जम्मा रु	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९	९४९३९
१.३ सुरक्षा सामग्रीहरू														
१ क PPE (एपोन, मास्क, पत्ता, चश्मा)													१०००	
२ तुलो लाइसिक बल्टी (तुलो/सानो)										२०००				२०००
३ गम्भुट	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१४००				१४००
४ जम्मा रु	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९	११५७३९
५ १ को जम्मा खर्च रु.													०	

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
	जम्मा खर्च	रु.												
२	स्थीर खर्च													
२.१	कृषि औजार/उपकरण													
	क फ्रूट स्टोर /पावर स्टोर	२००००												
	ख मिनी टिलर/पावर टिलर													
	ग फल टिंबे अल्युनियम भयान्क	१५०००												
	घ प्लास्टिक फ्रेट													
	ड कुटो, कोदालो	०												
	च सिकेचर	६०००												
	छ ट्रैनिङ्स	४०००												
	ज सिचाई पाइप	२५०००												
	झ फल टिंबे उपकरण/झोला	२००००	१५०००	०	३५०००	०	०	०	०	२५०००	१००००	२००००	१००००	१५०००
२.२	जम्मा भाडा	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००
	जम्मा स्थीर खर्च रु (२ को जम्मा)	६००००	५५०००	४००००	३५०००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००
३	विविध खर्च													
३.१	कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.२	सिंचाईको लागि फप्सेट, पोखरी, मोटर आदिको भाडा	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.३	पानी/बिजली/इन्धन शुल्क	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.४	नविकरण शुल्क	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा ऐपरी आउने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.६	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, चाकिङ, बजारिकरण आदि कार्यमा लाग्ने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	विविध खर्च जम्मा रु (३ को जम्मा)	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००
	कुल खर्च जम्मा रु. (१.२ र ३ को जम्मा)	१८९,२३९	१८४,२३९	१८६,२३९	१८४,२३९	१८६,२३९	१८४,२३९	१८६,२३९	१८४,२३९	१८६,२३९	१८४,२३९	१८६,२३९	१८६,२३९	१८६,२३९

अनुसूची ७ : गोरखा जिल्लामा सुन्तला खेतीको विस्तृत खेती खर्च विश्लेषण (रु. प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	खर्च रु.	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१. यालु खर्च																	
१.१	श्रमिक खर्च																
क	बाँचा रेखाझुन (ले आउट)	जना	८००	४	३२००	०											
छ	जमिन तयारी वा जोताईका लागि गोल/ रङ्गा हल	१०००	५	५०००	०												
ग	जोल लाने मानिस	१०००	५	५०००	०												
घ	याडल खाने	८००	२०	१६०००	०												
ड	मल र माटो मिसाई खाडल पुर्न /मल राख्ने	८००	१५	१२०००	०												
च	बिरुवा रोप्ने र टेका दिने	८००	१०	८०००	०												
छ	छापो/महिंगा राख्ने	८००	१०	८०००	१०००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	
ज	कॉटचाट र तालिम	८००	०	४०००	०												
झ	बाली सरक्खण/स्प्रे	८००	०	४०००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ज	बोर्डपट्ट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने	८००	०	४०००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ट	गोडमेल गर्ने	८००	५	४०००	५०००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ठ	सिंचाई गर्ने	८००	५	४०००	४०००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
ड	फल टिक्ने	८००	०	४०००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	
जम्मा रु				६५२००	२५००००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	२०५०००	
१.२ बिरुवा/मलाखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च																	
क	बिरुवा	१५०	३००	४५०००	४०००												
छ	गोबर मल/कम्पोट मल आदिको मल	२.५	७५००	१८७५०	२३४००	३१२००	३१२००	३१२००	३१२००	३१२००	३१२००	३१२००	३१२००	३१२००	३१२००	३१२००	
ग	युसिया	१९	०	१०२६	१२३५	१४२५	१५२८	१५२८	१५२८	१५२८	१५२८	१५२८	१५२८	१५२८	१५२८	१५२८	
घ	डीएपी.	४८	०	१५८	२३५२	३६००	४७०४	४७०४	४७०४	४७०४	४७०४	४७०४	४७०४	४७०४	४७०४	४७०४	
ड	पोटास	३६	०	३६०	५४०	७३०	१००	१००	१३६६	१३६६	१३६६	१३६६	१३६६	१३६६	१३६६	१३६६	
च	फिटनशक विषादी	४	३५०	१४००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
छ	रेपनशक विषादी	४	३५०	१४००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
ज	निलेत्रथोकप्र सफ्टकेट	५८	४	२३२०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	३४८०	
झ	चुना	१९०	६	११४०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	
ज	सुक्ष्म खाद्यातत्व/बोरेक्स	२६०	४	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
८	छापेको लागि प्राल/खर /पात पतिकूर आदी केजी.	२२	३००	६६००	३३००	६६००	३३००	६६००	३३००	६६००	३३००	६६००	३३००	२०००	२०००
९	जम्मा रु			७७५५०	४५७००	४५८६७	५४७८५	६४२६५	५४२६५	६४२६५	५४२६५	६४२६५	५४२६५	१३५९८	१३५९८
१.३	सुरक्षा सामग्रीहरु														
क	PPE (एपोन, मास्क, पज्जा, चश्मा)	सेट	२०००	२	४०००										४०००
ख	तुले लाइटिक बाल्टी	संख्या	४००	५	२०००										२०००
ग	गम्बुट	संख्या	७००	२	१४००										१४००
	जम्मा रु					७४००	०	०	०	७४००	०	०	०	७४००	७४००
	१ को जम्मा खर्च रु					१५०२५०	३७७०	६६१६७	६६१६८	१०३२९८	१०३२९८	१०३२९८	१०३२९८	१०३२९८	१०३२९८
१.३	सुरक्षा सामग्रीहरु														
२	स्थीर खर्च														
२.१	कृषि औजार/उपकरण														
क	फ्रूट स्प्रेयर /पावर स्प्रेयर	संख्या	२००००	१	२००००										
ख	फल टिने अल्पनियम भन्याङ्ग	संख्या	२००००			२००००									
ग	एलाइटिक क्रेट	संख्या	१००			१५००									
घ	कुटो, कोदालो	संख्या	५०	२०	१००००										
ङ	सिकेचर	संख्या	१५०	४	६०००										
च	प्रॅनिफ्स-स	संख्या	१००	४	४०००										
छ	सिचाई पाईप	मिटर	५०	५०	२५००										
ज	फल टिने उपकरण/फोला	संख्या	१५०			६००									
जम्मा						५५०००	०	०	२५०००	०	१०००००	०	१०००००	०	४५०००
२.२	जम्मा भाडा	रोपनी	२००	२०	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००
	जम्मा स्थीर खर्च रु (२ को जम्मा)					१०५००	४०००	८००००	८००००	८००००	८००००	८००००	८००००	८००००	८००००
३	विविध खर्च														
३.१	कृषि औजार/उपकरण	आदि मर्मत खर्च	पटक	२०००	१	२,०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.२	सिंचाईको लागि पम्पसेट, इनार, पोखरी, एकमुट	२०००	१	२,०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
आदिको भाडा															
३.३	पानी/बिजुली/इधन शुल्क	एकमुट	५०००	१	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००
३.४	नविकरण शुल्क	पटक	५००	१	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १		वर्ष २		वर्ष ३		वर्ष ४		वर्ष ५		वर्ष ६		वर्ष ७		वर्ष ८		वर्ष ९		वर्ष १०		वर्ष ११			
				परिणाम	जम्मा खर्च	जम्मा	जम्मा खर्च																				
३.६	उत्तादनोपरान्त ग्रेडिंग, घाकिङ्ग, बजारि एकमुष्ट	२०००				२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००		
	करण आदि कार्यमा लाने खर्च																										
	विविध खर्च जम्मा रु. (३ को जम्मा)					११,५००	११,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	
	कुल खर्च जम्मा रु. (१.२ र ३ को जम्मा)					२६६,७५०	२२५,२१०	१६३,६६६७	१२९,०८५	१३८,५६८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	१८९,१९८	
क्र. सं.	विवरण			वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५											
				जम्मा खर्च																							
				रु.	रु.																						
१. चालु खर्च																											
१.१	श्रमिक खर्च																										
	कर्मचा रेखाफून (ले आएट)																										
	ख जमिन तथारी वा जोताइका लागि गोरु/ रँगा																										
	ग जोल लाग्ने मानिस																										
	घ आडल खाने																										
	ड मल र माटो मिशाई खाडल पुर्न /मल राख्ने																										
	च बिरुवा रेख्ने र टेका दिने																										
	छ छापो/महिना राख्ने																										
	ज काँटाउंट र तालिम					१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	१६००	
	झ बाली सरक्षण/स्ट्रे					३२००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	
	ञ बोर्डपैट/सिंश्रा बनाउने र प्रयोग गर्ने					३२००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	३१००	
	ट गोडमेल गर्ने					३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	३२००	
	ठ सिंचाई गर्ने					६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	
	ड फल टिने					२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००		
	जम्मा रु					२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००		
१.२	बिरुवा/मलखाद तथा रासायनिक विणादी खरिद खर्च																										
	क बिरुवा																										
	ख गोबर मल/कम्पोष्ट मल आदिको मल					७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००		
	ग युरिया					५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९		
	घ डीएपी.					६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०		

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च	जम्मा खर्च
उ	पोटास	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
च	फिटनाशक बिषदी	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
छ	रोगनाशक बिषदी	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
ज	निलेतुथो/कपर सलफेट	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०	३४५०
झ	चुना	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०	१५२०
अ	सुख्म खाद्यातत्व/बोरेक्स	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०
ट	छापेको लागि प्लाट/चार /पात पलिङ्गुर आदी	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९	१९३५१९
	जम्मा रु													
१.३	सुरक्षा सामग्रीहक्क													
क	PPE (एग्रेन, मार्क, पचा, चशा)								४०००			४०००		
ख	फ्लाइक बाट्टी								२०००			२०००		
ग	गमधुट								१४००			१४००		
	जम्मा रु	०	०	०	०	०	०	०	७४००	०	०	७४००	०	७४००
	१ को जम्मा खर्च	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१	१९४४९१
२	स्थीर खर्च													
२.१	कृषि औजार/उपकरण													
क	फ्रूट सेपर /पावर सेपर	२००००							२००००			२००००		
ख	फल टिंजे अल्ट्रानियम भयाङ्क													
ग	फ्लाइक ट्रैट	१५०००										१५०००		
घ	कुटो, कोदालो	०										१००००		
ड	सिकेनर											३०००		
च	ट्रूनिङ्स											४०००		
छ	सिचाई पाईप											४०००		
ज	फल टिंजे उपकरण/झोला											२५०००		
	जम्मा	२००००	१५०००	०	३५०००	०	०	०	२५०००	१००००	०	२००००	१५०००	१५०००
२.२	जम्मा भाडा	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००
जम्मा खर्च छर्च क (२ को जम्मा)	५००००	५५०००	४४०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००
३	विविध खर्च													

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
		जम्मा खर्च रु.												
३.१	कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.२	स्थिरांको लागि पम्पसेट, इनार, पेक्षरी, पाइप आदि भाडा	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.३	पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.४	नविकरण शुल्क	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा भैफरी आउने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.६	उत्पादनोपयोग ग्रहिड, याकिङ्ग, बजारिकरण आदि कार्यमा लाने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.७	अन्य केही भए	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	विविध खर्च जम्मा रु	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००
	चालु खर्च जम्मा रु (१ र ३ को जम्मा)	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९	११४,४९९
	कुल खर्च जम्मा रु. (१, २ र ३ को जम्मा)	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९	१८७,९९९

अनुसूची ८ : गुल्मी जिल्लामा सुन्तला खेतीको विस्तृत खर्च विश्लेषण (रुप्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
		परिमाण	जम्मा	जम्मा	जम्मा										
१. चालू खर्च															
१.१ श्रमिक खर्च															
क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)	जना	८००	४	३२००	०										
ख जमिन तयारी वा जोताईका लागि गोरु/हल रङ्गा	जना	१०००	५	५०००	०										
ग जोल्न लाग्ने मानिस	जना	८००	५	४०००	०										
घ खाडल खन्ने	जना	८००	२०	१६०००	०										
ड मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राख्ने जना	जना	८००	१५	१२०००	०										
च विरुद्धा रोने र टेका दिने	जना	८००	१०	८०००	०										
छ छपो/मलिंया राख्ने	जना	८००	१०	८०००	४०००										
ज काँटचाँट र तालिम	जना	८००	०	४०००	१६००										
झ बाली संरक्षण/स्ट्रे	जना	८००	०	४०००	३२००										
ञ बोर्डपेप्ट मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने	जना	८००	०	४०००	३२००										
८ गोडमेल गर्ने	जना	८००	५	४०००	८०००										
ठ सिंचाई गर्ने	जना	८००	५	४०००	४०००										
८ फल ठिक्के	जना	८००	०	४०००	४०००										
जम्मा रु				६४२००	२८०००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००	२०८००
१.२ विरुद्धा/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च															
क बिरुद्धा	संख्या	१५०	३००	४५०००	६०००										
ख गोबर मल/कम्पोष्ट मल आदि	के.जी.	२.५	५५००	१८५५०	२३४००	३१२००	४६५००	५४६००	६२४००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००
ग युरिया	के.जी.	१९.	०	१०२६	१२३५	१४२५	१८२४	२१५०	४१०४	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९
घ डी.ए.पी.	के.जी.	४८	०	१५८	२३५२	३६००	४७०४	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०
उ पेटास	के.जी.	३६	०	३६०	५४०	७२०	९००	१३६६	१३६६	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००	१८००
च किटनाथक विषादी	एम.एल	४	३००	१२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
छ रोगनाथक विषादी	एम.एल	४	३००	१२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
ज निलेतुथो/कपर सलफेट	के.जी.	६००	४	२४००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
फ	बुना	परिमाण	जम्मा खर्च रु.												
ग	सुक्ष्म खाद्यतत्व/बोरेक्स	के.जी.	२५०	५५०	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
ट	छापेको लागि पराल/खर/पात पतिहर आदी के.जी.	के.जी.	२६०	४	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०
	जम्मा रु			३००	६०००	२०००									
१.३	सुरक्षा सामग्रीहरु														
क	व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री सेट (एशेन, मास्क, पन्जा, चश्मा)			२०००	२	४०००									
ख	लाइसिक बाल्टी			४००	५	२०००									
ग	गम्बुट			७००	२	१४००									
	जम्मा रु					७४००	०	०	०	०	७४००	०	०	०	७४००
	१ को जम्मा रु.					१४८६९०	७३०९०	६६७७७	७६१८५	८५६६८	१०५९८	१०५९८	११५०९९	११५०९९	१२२४९९
२	स्थीर खर्च														
२.१	कृषि औजार/उपकरण														
क	फ्रूट सेयर /पावर सेयर			संख्या	२०००००	९	२०००००								
ख	फल टिंबे अल्युनियन भयाङ्क			संख्या	२००००										
ग	लाइसिक क्रेट			संख्या	१०००										
घ	कुटो, कोदालो			संख्या	५००	२०	१००००								
ड	सिकेचर			संख्या	१५००	४	५०००								
च	मूनिङ्ग-स			संख्या	१०००	४	४०००								
छ	सिंचाई पाईप			मिटर	५०	५००	२५०००								
ज	फल टिंबे उपकरण/झोला			संख्या	१५००	६	१०००								
	जम्मा					६५०००	४४००००	०	०	२५००००	०	०	४५००००	०	
२.३	जग्गा भाडा			रोपनी	२०००	२०	४००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००
	जम्मा स्थीर खर्च रु (२ को जम्मा)					१०५०००	१०००००	८०००००	८०००००	८०००००	६५००००	४०००००	४०००००	८५००००	४०००००
३	विविध खर्च														
३.१	कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च			पटक	२०००	१	२,०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १		वर्ष २		वर्ष ३		वर्ष ४		वर्ष ५		वर्ष ६		वर्ष ७		वर्ष ८		वर्ष ९		वर्ष १०		वर्ष ११					
				परिमाण	खर्च रु.	जम्मा	जम्मा	खर्च रु.	खर्च रु.	जम्मा	जम्मा	खर्च रु.	खर्च रु.	जम्मा	जम्मा	खर्च रु.	खर्च रु.	जम्मा	जम्मा	खर्च रु.	खर्च रु.	जम्मा	जम्मा	खर्च रु.	खर्च रु.	जम्मा	जम्मा		
३.२	स्ट्रिंगाईको लागि पम्पसेट, इनार, पोखरी, एकमुष्ट	२०००	१	२,०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००			
३.३	पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क	एकमुष्ट	५०००	१	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००	५,०००		
३.४	नविकरण शुल्क	पटक	५००	१	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा भैपरी आउने खर्च	पटक	२०००	१	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००	
३.६	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, थाकिङ, बजारि एकमुष्ट	२०००																											
३.७	करण आदि कार्यपा लाग्ने खर्च																												
३.८	विविध खर्च जम्मा रु (३को जम्मा रु)																												
	कुल खर्च जम्मा रु. (१.२ र ३ को जम्मा रु)																												
क्र. सं.	विवरण			वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५													
				जम्मा खर्च																									
१.	चालु खर्च																												
१.१	श्रमिक खर्च																												
१.२	बाँचा रेखाफून (ले आउट)																												
१.३	जमिन तयारी वा जोताईका लागि गोरु / रँगा																												
१.४	जोल लाग्ने मानिस																												
१.५	खाडल खाने																												
१.६	मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राख्ने																												
१.७	बिरुवा रोने र ठेका दिने																												
१.८	छापो/मलिंय राख्ने																												
१.९	काँटाउँट र तालिम																												
१.१०	बाली संक्षण/स्ट्रे																												
१.११	बोर्डप्रिप/मिश्न बनाउने र प्रयोग गर्ने																												
१.१२	गोडमेल गर्ने																												
१.१३	सिचाई गर्ने																												

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
जम्मा रु.	जम्मा खर्च	रु.												
उ फल टिके	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००	६४००
जम्मा रु	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००	२०५००
१.२ विरुद्ध/मलबाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च														
क विरुद्ध														
ख गोबर मल/कम्पोट मल आदि	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००	७०२००
ग शुरिया	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९	५३३९
घ डीएफी	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०	६२४०
ड पोटास	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
च किट्टनशक विषादी	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
छ रोगनशक विषादी	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
ज निलेटुथो/कपर सल्फेट	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००	३६००
झ चुना	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
ञ सुक्ष्म खाद्यतत्व/बोरेक्स	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०	१०४०
ट छापेको लागि पराल/खर/पात पतिहार आदी														
जम्मा रु	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९	१४२९९
१.३ सुरक्षा सामग्रीहरू														
क PPFE (एप्रोन, मास्क, पन्जा, चप्सा)									४०००				४०००	
ख तुलो फ्लास्टिक बाटी (तुलो/सानो)									२०००				२०००	
ग गम्बुट									१४००				१४००	
जम्मा रु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१ को जम्मा रु.	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९	११५०९९
२ खटीर खर्च														
२.१ कृषि औजार/उपकरण														
क फ्रूट स्लोप /पावर स्लोप													२००००	
ख फल टिके अल्पनिधि भयाङ्क														
ग लाइटिक फ्रेट									१५०००				१५०००	

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
	जम्मा खर्च	रु.												
१. घ. कुटो, कोवालो				०										
२. उ. सिकेवर				५०००										
३. च. प्रनिष्ठ-स				४०००										
४. च. सिंचाई पाईप				२५०००										
५. ज. फल टिणे उपकरण/फोला		२००००	१५००००	०	३५०००	०	०	०	०	२५०००	१०००००	१०००००	१०००००	१५००००
६. जम्मा आजग		१००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००
७. जम्मा रु		४००००	४५००००	४०००००	४५००००	४०००००	४५००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००
८. जम्मा खर्च रु (२ को जम्मा)		४००००	४५००००	४०००००	४५००००	४०००००	४५००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००
९. विविध खर्च														
३.१. कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च		२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.२. सिंचाइको लागि पम्पसेट, इनार, पोखरी, पाइप आदि प्रयोग		२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.३. गांठो भाजा														
३.४. पानी/बिजली/इधन शुल्क		५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.५. नविकरण शुल्क		५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.६. अन्य व्यवस्थापन तथा भैपरी आउने खर्च		२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.७. उत्तादनोपरान्त ग्रेडिङ, याकिंक, बजारिकण आदि		२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.८. कर्तुमा लाग्ने खर्च														
३.९. विविध खर्च जम्मा रु (३ को जम्मा)		१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००
३.१०. कुल खर्च जम्मा रु (१.२ र ३ को जम्मा)		१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९	१८८,५१९

अनुसंधी ९ : कागडी खेतीको विस्तृत खर्च विश्लेषण-राष्ट्रिय औसत (रु./हे.)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
					जम्मा	जम्मा	जम्मा									
१. चालु खर्च																
१.१ श्रमिक खर्च					३०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)					५००	३	२५००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ख जमिन तयारी वा जोताईका लागि गोरु/ हल					५००	३	२५००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ग जोतन लाग्ने मानिस रङ्गा					५००	३	२५००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ द्रुगवटको खर्च					१००	३	५४००	२७००	०	०	०	०	०	०	०	०
ड खाडल खन्ने					१०००	५०	५००००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
च मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राख्ने जना					१६	१२०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
छ बिरुवा रोप्ने र टेका दिने					५	६००	३५०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ज छापो/मलिखा राख्ने					५	५००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
झ काउँच्यौट र तालिम					०	०	१५००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००
ञ बाली संरक्षण/स्पै					४	३०००	३०००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००
ट बोर्डपेट्र/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने					०	०	३०००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००
ठ गोडमेल तथा मल प्रयोग गर्ने					१०	७५००	१५०००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००
ड सिंचाई गर्ने					४	३०००	३०००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००
ढ फल हिमे					०	०	२१००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००	४५००
ज जम्मा रु					१००९००	३०४५०	२७६००	१५६००	१५६००	१५६००	१५६००	१५६००	१५६००	१५६००	१५६००	१५६००
१.२ बिरुवा/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च																
क बिरुवा					४५०	४००	६००००	१००००	०	०	०	०	०	०	०	०
ख गोबर मलं/कम्पोट मल आदि					१००००	२५००	३००००	५००००	७००००	८००००	९००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००
ग युरिया					१८	०	१२९६	१५४८	१५००	२३०४	३६००	५१६६	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२
घ डी.ए.पी.					४६	०	११७८	२१९१०	४००२	५१९८	८००४	८००४	८००४	८००४	८००४	८००४
ड पोटास					३५	०	४४५	७००	१४४५	१७५०	२३४४	२३४४	२३४४	२३४४	२३४४	२३४४
च किटनाशक विषादी					३००	१००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	
छ रोगनाशक विषादी					३००	१००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	
ज निलेतुथो/कपर सल्फेट					५००	४	२०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
इकाई	दर रु.	परिमाण	जम्मा	जम्मा	जम्मा								
फँ चुना	कें.जी. १८०	६	१०५०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०
उ. सुक्ष्म खाद्यतत्व/बोरेक्स	कें.जी. २००	४	८००	८००	८००	८००	८००	८००	८००	८००	८००	८००	८००
८ छापेको लागि पराल/खर /पात पतिफूर कें.जी.	२०	४००	८०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
९ जम्मा रु			९८६६०	५४९६७५	५७४७५	६८९८७	८१६७९	९५५१४	१०७७५	११९३३७	११९३३७	११९३३७	११९३३७
१.३ सुरक्षा सामग्रीहरु													
क PPE (एंप्रेन, मास्क, पर्ट्स, चश्मा)	सेट	२०००	२	४०००	०	०	०	०	४०००	०	०	०	४०००
ख टुलो प्लास्टिक बाल्टी (टुलो/सानो)	संख्या	४००	५	२०००	०	०	०	०	२०००	०	०	०	२०००
ग गम्बुट	संख्या	७००	२	१४००	०	०	०	०	१४००	०	०	०	१४००
जम्मा रु			७४००	०	०	०	०	०	७४००	०	०	०	७४००
१ को जम्मा रु			२०६९८०	८५०७८	८५०७८	८५०७८	९७२७९	१०८१४	१२३५५	१३४९२१	१३४९२१	१३४९२१	१४२३७
२. स्थीर खर्च													
२.१ कृषि औजार/उपकरण													
क फ्रुट स्प्रेयर /पावर स्प्रेयर	संख्या	२००००	१	२००००	०	०	०	०	१००००	०	०	०	१००००
ख पम्पसेट	संख्या	४५०००	१	४५०००	०	०	०	०	२००००	०	०	०	२००००
ग फल टिने अल्युनियम भ-चाङ्ग	संख्या	२००००	०	२००००	०	०	०	०	१५०००	०	०	०	१५०००
घ प्लास्टिक क्रेट	संख्या	१०००	०	१०००	०	०	०	०	१०००	०	०	०	१०००
ड कुटो, कोदालो	संख्या	५०	२०	१०००	०	०	०	०	१०००	०	०	०	१०००
च सिकेचर	संख्या	१५००	४	६०००	०	०	०	०	६०००	०	०	०	६०००
छ मुनिहङ्ग	संख्या	१०००	४	४०००	०	०	०	०	४०००	०	०	०	४०००
ज सिंचाई पाइप	मिटर	५०	५०	२५०००	०	०	०	०	२५०००	०	०	०	२५०००
झ फल टिने उपकरण/फोला	संख्या	१५००	०	१०००	०	०	०	०	१०००	०	०	०	१०००
जम्मा			११०००	४४०००	४४०००	४४०००	४४०००	४४०००	४४०००	४४०००	४४०००	४४०००	४४०००
२.३ जग्गा भाडा	करता	२५००	३०	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००
जम्मा स्थीर खर्च रु (२ को जम्मा)			१८५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००	७५०००
३ विविध खर्च													
३.१ कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च पटक	१	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
				परिमाण	जम्मा										
३.२	स्ट्रिचाईको लागि पम्पसेट, इनार, पोखरी, पाइप आदि समृद्ध खर्च		२०००	१	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.३	पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क		५०००	१	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.४	नविकरण शुल्क		५००	१	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.५	अन्य व्यावस्थापन तथा ऐपरी आउने खर्च		२०००	१	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.६	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, याकिङ, बजारि एक करण आदि कार्यपा लाग्ने खर्च		२०००		०	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.७	विविध खर्च जम्मा रु. (३ को जम्मा)				११५००	११५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००
	कुल खर्च जम्मा रु (१.२ र ३ को जम्मा)				४०३४६०	१७१९९९	२१७५७६	२३२०५७	२५४७६	२३२०१४	२१७५५	२३२०११	२२३४२१	२२३४२१	२२३४२१
	विवरण			जम्मा											
	१. चालु खर्च			खर्च रु.											
	१.१ श्रमिक खर्च				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	क बाँचा रेखडून (ले आउट)				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ख जमिन तथारी वा जोलाईका लागि गोल/ रँगा				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ग जोल लाग्ने मानिस				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	घ द्रयावरको खर्च				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ड खाडल खाले				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	च मल र माटो मिसाई खाडल पुर्न /मल राख्ने				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	छ बिरुवा रोने र टेका हिने				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ज छापो/महिन्दा राख्ने				०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	झ कैटर्पिल र लालिम				१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	
	ञ बाली संरक्षण/स्प्रे				२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	
	ट बोर्डप्रिण्ट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने				२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	
	ठ गोडमल तथा मल प्रयोग गर्ने				२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	
	ड स्ट्रिचाई गर्ने				२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	२४००	

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	जम्मा	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५										
		खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.	खर्च रु.
२.	स्थीर खर्च																				
२.१	कृषि औजार/उपकरण																				
क	फ्रूट स्टोर /पावर स्टेचर	२००००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२००००	०	०
ख	पम्पसेट	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ग	फल टिंबे अल्पनियम भयाकू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ	प्लास्टिक ट्रैट	१५०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५०००	०	०
ड	कुटो, कोवालो	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१००००	०	०
च	सिकेवर	०	०	०	०	४०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४०००	०	०
छ	प्रुनिङ-स	०	०	०	०	४०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४०००	०	०
ज	सिचाई पार्ट्य	०	०	०	०	२५०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२५०००	०	०	०
झ	फल टिंबे उपकरण/झोला	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४०००	०	०
जम्मा		२००००	१५००००	०	३५००००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२५००००	१००००००	१५०००००	१५०००००
२.३	जम्मा खर्च रु (२ को जम्मा)	१५०००	१०००००	७५०००	७५००००	११०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	४०००००	१००००००	१५०००००	१५०००००	१५०००००
३	विविध खर्च																				
३.१	कृषि औजार/उपकरण	आदि मर्मत खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.२	सिंचाईको लागि पम्पसेट, इनार, पोखरी, पाइप आदि मर्मत खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.३	पानी/बिजुली/ईच्छन शुल्क	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.४	नविकरण शुल्क	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा भैंपरी आउने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.६	उत्पादनोपरान्त श्रेडिङ, याकिङ, बजारिकरण आदि कार्यमा लाग्ने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	विविध खर्च जम्मा रु. (३ को जम्मा)	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००
	कुल खर्च जम्मा रु. (१, २ र ३ को जम्मा)	२४३६७९	२३८८२१	२२३८२१	२५८४२१	२३०८१	२२३८१	२३०८१	२२३८१	२३०८१	२२३८१	२३०८१	२२३८१	२३०८१	२२३८१	२३०८१	२१४४२१	२१४४२१	२१४४२१	२१४४२१	२१४४२१

अनुसूची १०: चित्रवन जिल्लामा कागारी खेतीको विस्तृत खेती भर्चु विश्लेषण (रु./हे.)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	जम्मा	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२	
१. खालु खर्च																		
१.१ श्रमिक खर्च																		
क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)																		
ख द्रयाक्टरको खर्च				घटा	१५००	६	१०५००	५४००										
ग खाडल खन्ने					१०००	५०	५००००	०										
घ मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने जना				८००	९६	१२८००	०											
/मल राख्ने																		
ङ बिरुवा रोजे र टेका दिने				जना	८००	८	३२००	०										
च छापे/मलिंगा राख्ने				जना	८००	८	४४००	१६००										
छ कॉटचॉट र तालिम				जना	८००	०	१६००	१६००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	
ज बाली संरक्षण/स्पे				जना	८००	४	३२००	३२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
झ बोडीपेट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग जना				जना	८००	४	३२००	३२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
ञ गोडमेल तथा मल प्रयोग गर्ने				जना	८००	१०	८०००	१६०००	१६०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
ट सिंचाई गर्ने				जना	८००	४	३२००	३२००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
ठ फल टिने				जना	८००	०	०	०	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
ज जमा रु							१०४०००	३५००००	२७२०००	१३००००	१३००००	१३००००	१३००००	१३००००	१३००००	१३००००	१३००००	
१.२ विरुद्ध/मलथाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च																		
क बिरुवा				सप्त्या	१५०	४००	६००००	९०००										
ख गोबर मल/कम्पोष्ट मल आदि				कें.जी.	२.५	१००००	२५०००	३००००	५००००	६००००	७००००	८००००	९००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	
ग युरिया				कें.जी.	१८	०	१२९६	१५४८	१५००	२३०४	३६००	५१६६	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	
घ डी.ए.पी.				कें.जी.	४६	०	१९७८	२१९०	४००२	५१८०	८००४	८००४	८००४	८००४	८००४	८००४	८००४	
ङ पोटास				कें.जी.	३५	०	४५५	७००	९४५	१७५०	१७५०	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	
च किटनाशक विषादी				एम.एल	३	३००	१००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	
छ रोगनाशक विषादी				एम.एल	३	३००	१००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	
ज निलेतुथो/कपर सल्फेट				कें.जी.	५००	४	२०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	
झ चुना				कें.जी.	१५०	६	१०८०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	

क्र. सं.	विवरण	इकाई दर रु.	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
१.३	परिमाण	जम्मा परिमाण	जम्मा जम्मा जम्मा	जम्मा खर्च रु. खर्च रु. खर्च रु.										
२	जम्मा रु.		१००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३	सुरक्षा सामग्रीहरु													
४	PPE (एप्रोन, मास्क, पन्जा, चश्मा)	सेट	२००००	२००००										४००००
५	खुलो प्लास्टिक बाली (तुले/सानो)	संख्या	४००	५										२००००
६	गमधुट	संख्या	७००	२										१४०००
७	जम्मा रु.													७४०००
८	१ को जम्मा रु.													०
९	स्थीर खर्च													०
१०.१	कृषि औजार/उपकरण													
१०.२	क. फ्रूट स्ट्रेयर /पावर स्ट्रेयर	संख्या	२०००	१										
१०.३	ख. पम्पसेट	संख्या	४५०००	१										
१०.४	ग. फल टिंपे अल्टनियम भयाङ्ग	संख्या	२००००											
१०.५	घ. प्लास्टिक क्रेट	संख्या	१०००											
१०.६	ड. कुटो, कोदालो	संख्या	५००	२०										
१०.७	च. सिकेवर	संख्या	१५००	४										
१०.८	छ. प्रुनिङ्ग-स	संख्या	१०००	४										
१०.९	ज. सिचाई पाइप	मिटर	५०	५००										
१०.१०	झ. फल टिंपे उपकरण/फोल	संख्या												
१०.११	जम्मा रु.													
१०.१२	जम्मा भाजा	कटठा	२५००	३०										
१०.१३	जम्मा स्थीर खर्च रु. (२ को जम्मा)													
११	विविध खर्च													
११.१	कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च	पटक	२०००	१										
११.२	जम्मा स्थीर खर्च रु. (२ को जम्मा)	पटक	२०००	१										
११.३	पर्सी/बिजुली/इच्छन शुल्क	एकमुट	५०००	१										

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १		वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
				जम्मा	परिमाण											
३.४	नविकरण शुल्क	पटक	५००	१	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा भैपरी आउने खर्च	पटक	२०००	१	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.६	उत्पादनोपरान गेडिङ, प्लाफिङ, बाजारिकण आदि कार्यमा लाग्ने खर्च	पटक	२०००	१	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	विविध खर्च जम्मा रु (३ को जम्मा)					११,५००	११,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००	१३,५००
	कुल खर्च जम्मा रु (१, २ र ३ को जम्मा)					४०६,५८०	१७६,४६९	२१७,१७८	१७०,८५७	१८३,१७९	२२९,४९४	२०९,२५५	२३०,८८१	२२०,८८१	२२५,८८१	२२५,८८१
	विवरण			वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
क्र. सं.				रु.												
	१. चालु खर्च															
	१.१ श्रमिक खर्च															
	क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)															
	ख ट्रयावटरको खर्च															
	ग खाडल खाले															
	घ मल र माटो मिसाई खाइल चुन्न /मल राख्ने															
	ङ बिरुवा रोने र टेका लिने															
	च छापो/महिंदा राख्ने															
	छ कैटचेट र तालिम			१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००
	ज बाली संरक्षण/स्प्रे			२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	झ बोर्डप्रिंट/प्रिंश्रा बनाउने र प्रयोग गर्ने			२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	ञ गोडमेल तथा मल प्रयोग गर्ने			२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	ट सिचाई गर्ने			२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	ठ फल टिप्ने			४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
	ज जम्मा रु			१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००	१३०००
	१.२ बिरुवा/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च															
	क बिरुवा															
	ख गोबर मल/कृष्णोष्ट मल आदि			१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
		जम्मा खर्च												
ग युरिया		६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२
घ डीएफी.		५००४	५००४	५००४	५००४	५००४	५००४	५००४	५००४	५००४	५००४	५००४	५००४	५००४
ङ पोटास		२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५
च किटनाशक बिषादी		१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
छ रोगनाशक बिषादी		१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
ज निलेटुथो/कपर सल्फेट		३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००
झ चुना		१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०
ञ सुख्ख आदात्व/बेरेवस्त		५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
ट छापेको लागि प्रशल/च्वर आदी		४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
ज जम्मा रु		११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१	११९३२१
१.३ सुख्खा समाग्रीहरू														
क (एप्रेन, मास्फ, पन्जा, यश्मा)														४०००
ख तुलो लाइटिक बाट्टी (तुलो/सानो)														२०००
ग गम्बुज		०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१४००
ज जम्मा रु		१ को जम्मा	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१	१३२३२१
२ स्थीर खर्च														
२.१ कृषि औजार/उपकरण														२०००००
क फ्रूट स्टेपर /पावर स्टेपर		२००००												
ख प्राप्तेट														
ग फल हिँडे अल्पनियम भयाङ्क														
घ प्लाइटिक फ्रेट		१५०००												
ड कुटो, कोचालो		०												
च सिकेचर			५०००											
छ प्रिन्ट-स			४०००											
ज सिचाई पाइप			२५०००											
झ फल हिँडे उपकरण/फोला		२००००	१५०००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५०००
ज जम्मा														

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
		जम्मा खर्च												
२.३	जम्मा भाडा	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
	जम्मा स्थिर खर्च का (२ को जम्मा)	९५०००	९००००	९५०००	९००००	९०००००	९५००००	९५००००	९५००००	९००००००	९५०००००	९५०००००	९५०००००	९५०००००
३	विविध खर्च													
३.१	कृषि औजार/उपकरण आदि मर्मत खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.२	सिंचाईसामग्री मर्मत खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.३	पानी/बिजुली/इधन शुल्क	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.४	नविकरण शुल्क	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
३.५	अन्य व्यवस्थापन तथा भैपरी आडने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
३.६	उत्तादनोपरान्त ग्रेडिड, याकिल, बजारिकण आदि कार्यमा लगाने खर्च	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	विविध खर्च जम्मा का (३ को जम्मा)	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००
	कुल खर्च जम्मा का (१,२ र ३ को जम्मा)	२४०५२१	२३५८२१	२२०८२१	२४५८२१	२२०८२१	२२०८२१	२२०८२१	२२०८२१	२२०८२१	२३०८२१	२४५८२१	२३०८२१	२४५८२१

अनुसूची ११ : नवलपरासी (बर्दिशट सुस्ता पूर्व) जिल्लामा कागती खेतीको विस्तृत छेत्री भर्चु विश्लेषण (रु./हे.)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर	परिमाण	जम्मा	बर्चु १	बर्चु २	बर्चु ३	बर्चु ४	बर्चु ५	बर्चु ६	बर्चु ७	बर्चु ८	बर्चु ९	बर्चु १०	बर्चु ११	बर्चु १२	
१.	चालु खर्च																	
१.१	श्रमिक खर्च																	
क	बाँचा रेखाड्करन	जना	७००	४	२८००													
ख	जमिन तथारी वा जोताईका लागि हल्ला गोरु/रङ्गा		१०००	५	५०००													
ग	जोल्ल लाग्ने मानिस	जना	१००	५	५०००													
घ	खाडल खन्ने	जना	१००	५०	५०००													
ड	मल र माटो मिसाई खाडल पुने जना /मल गर्ख्ने	जना	७००	९६	११२००													
च	बिरुवा रोजने र टेका दिने	जना	७००	८	५६००	७००												
छ	छापो /मलिच्चा राख्ने	जना	७००	८	५६००	१४००												
ज	काँटछैट र तालिम	जना	७००	०	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	१४००	
झ	बाली संरक्षण /स्पै	जना	७००	४	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	
ञ	बोर्डपट्ट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग जना गर्ने	जना	७००	०	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	
ट	गोडमेल तथा मलको प्रयोग	जना	७००	१०	७०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	१४०००	
ट	सिंचाई गर्ने	जना	७००	४	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	
ड	फल दिने	जना																
	जम्मा रु.				११७००	२८१००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००	११७२००
१.२	बिरुवा/मलखेद/रासायनिक विषादी खरिद खर्च																	
क	बिरुवा	संख्या	१५०	४००	६००००	९०००												
ख	गोबर मल/कम्पोष्ट मलआदी	कें.जी.	२.५	१००००	२५०००	३००००	४००००	५००००	६००००	७००००	८००००	९००००	१०००००	११००००	१२००००	१३००००	१४००००	
ग	युरिया	कें.जी.	१८	०	०	१२१६	१५४८	१८००	२३०४	३६००	५१६६	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	
घ	डी.ए.पी.	कें.जी.	४५	०	०	११७	२४४०	४००२	५५८०	८००४	१००४	२००४	२००४	२००४	२००४	२००४	२००४	
ड	पोटास	कें.जी.	३५	०	०	४५५	७००	९४५	११५५	१२४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	
च	किटनाशक विषादी	लिटर	३	३००	१००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	

ક્ર. સ.	વિવરણ	દકાઈ	દર	બર્ષ ૧	બર્ષ ૨	બર્ષ ૩	બર્ષ ૪	બર્ષ ૫	બર્ષ ૬	બર્ષ ૭	બર્ષ ૮	બર્ષ ૯	બર્ષ ૧૦	બર્ષ ૧૧	બર્ષ ૧૨
૪	પરિસાળ ખર્ચ રૂ. જમ્મા	પરિસાળ	ખર્ચ રૂ. જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા	જમ્મા
૫	લિટર	૩	૩૦૦	૧૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૧૫૦૦
૬	કે.ડી.	૫૦૦	૪	૨૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦	૩૦૦૦
૭	કે.ડી.	૧૮૦	૫	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦	૧૪૪૦
૮	કે.ડી.	૨૦૦	૪	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦	૮૦૦
૯	કે.ડી.	૨૦	૪૦૦	૮૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦
૧૦	જમ્મા રૂ.			૧૮૬૫૦	૫૪૯૯૬૯	૫૪૯૯૮૮	૫૪૯૯૮૭	૫૪૯૯૮૭	૫૪૯૯૮૭	૫૪૯૯૮૭	૫૪૯૯૮૭	૫૪૯૯૮૭	૫૪૯૯૮૭	૫૪૯૯૮૭	૫૪૯૯૮૭
૧૧	૧૩ સુરક્ષા સામગ્રી/હાનુ														
૧૨	ક વ્યવિતાત સુરક્ષા સામગ્રી સેટ	સેટ		૨૦૦૦	૨	૪૦૦૦							૪૦૦૦		
૧૩	છ લાલ્ટિક બાલ્ટિન	સંખ્યા	૪૦૦	૫		૨૦૦૦							૨૦૦૦		
૧૪	ગ ગમબુટ	સંખ્યા	૭૦૦	૨		૧૪૦૦							૧૪૦૦		
૧૫	જમ્મા રૂ.					૭૪૦૦							૭૪૦૦		
૧૬	૧ કો જમ્મા રૂ.					૨૦૩૮૮૦	૮૦૮૬૯	૮૪૪૭૯	૮૭૧૮૭	૯૯૮૭૯	૧૨૨૧૯૪	૧૨૫૯૫૫	૧૩૭૫૨૭	૧૩૭૫૨૭	૧૩૭૫૨૭
૧૭	૨. સ્થીર ખર્ચ														
૧૮	૨.૧ કૃષિ ઔઝાર/ઉપકરણ														
૧૯	ક ફૂટ સ્પેયર/પાવર સ્પેયર	સંખ્યા	૨૦૦૦૦	૧	૨૦૦૦૦										
૨૦	ખ પમ્પસેટ	સંખ્યા	૪૫૦૦૦	૧	૪૫૦૦૦										
૨૧	ગ ફલ ટિંઝે આલ્ફનિયમ ભયાંગ	સંખ્યા	૨૦૦૦૦			૨૦૦૦૦									
૨૨	ઘ સ્િંચાઈ પાઈપ	મિટર	૫૦	૫૦૦	૨૫૦૦૦					૨૫૦૦૦					
૨૩	છ લાલ્ટિક ફેટ	સંખ્યા	૧૦૦૦			૧૫૦૦૦									
૨૪	ચ કુટો, કોદાલો	સંખ્યા	૫૦૦	૨૦	૧૦૦૦૦								૧૦૦૦૦		
૨૫	છ સિફેયર	સંખ્યા	૧૫૦	૪	૫૦૦૦								૫૦૦૦		
૨૬	જ પ્રુનિઝ્ સ	સંખ્યા	૧૦૦	૪	૪૦૦૦								૪૦૦૦		
૨૭	ખ ફલ ટિંઝે ઉપકરણ/ફોલા	સંખ્યા	૧૫૦	૬		૧૦૦૦									
૨૮	જમ્મા રૂ.					૧૧૦૦૦૦	૦	૪૫૦૦૦	૦	૧૦૦૦૦	૦	૧૦૦૦૦	૦	૪૫૦૦૦	૦
૨૯	૨.૨ જમા ભાડા	કટઠા	૨૫૦	૩૦	૭૫૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦	૭૫૦૦૦
૩૦	૪ જમ્મા સ્થીર ખર્ચ રૂ. (૨ કો જમ્મા)					૧૮૫૦૦૦	૭૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦૦
૩૧	૩ વિવિધ ખર્ચ														

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर	परिमाण	जम्मा	बर्ष २	बर्ष ३	बर्ष ४	बर्ष ५	बर्ष ६	बर्ष ७	बर्ष ८	बर्ष ९	बर्ष १०	बर्ष ११	बर्ष १२	
३.१	कृषि औजार/उपकरण/ मर्मत खर्च	कुलो आदी	एकमुक्त	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	
३.२	पानी/बिजुली/इधन शुल्क	एकमुक्त	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	
३.३	अन्य व्यवस्थापन/भैपरी आडने खर्च/नवीकरण शुल्क	एकमुक्त	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	
३.४	उत्पादनोपरान्त ग्राहिक/आकिल/ बजारीकरण आदीको खर्च	एकमुक्त	२०००	०	०	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	
	विविध जम्मा				११५००	११५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	
	जम्मा चालु खर्च रु. (१ र ३ को जम्मा)				२१५३८०	१२३६९	१८९७८	१००६८७	११३३७९	१३४४४४	१३४४४४	१६६०२१	१५१०२१	१५१०२१	१५१०२१	१५१०२१	१५१०२१
	कुल खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)				४००३०	१६६०२१	२१५७९७९	१०७५६८७	१८८३०९	२३४६९४	२१४४५४	२३६०२१	२२६०२१	२७१०२१	२७१०२१	२३३४२१	२३३४२१

क्र. सं.	विवरण	बर्ष १३	बर्ष १४	बर्ष १५	बर्ष १६	बर्ष १७	बर्ष १८	बर्ष १९	बर्ष २०	बर्ष २१	बर्ष २२	बर्ष २३	बर्ष २४	बर्ष २५
		जम्मा												
फँ बाली संरक्षण /स्पैगेटी/प्रयोग बनाउने र बोर्डपट्टि/मिश्रण गर्ने	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००
ट गोडमेल तथा मलको प्रयोग	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००
ठ सिंचाइ गर्ने	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००	२८००
उ फल हिजे	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००
ज जम्मा रुप.	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००	१८२००
१.२ बिरुवा/मलखेँद/रासायनिक विषादी खरिद खर्च														
क बिरुवा														
ख गोबर मल	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००
ग युरिया	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२	६७३२
घ डीएपी	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८	८००८
ङ पोटास	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५	२३४५
च किटनाशक विषादी	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
छ रोगनाशक विषादी	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००	१५००
ज निलोतुथो/कपर सल्फेट	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००
झ तुना	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०	१४४०
ञ सुक्ष्म खाद्यतत्व	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०	८०
ट छापेको लागि पराल, खर आदी	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
ज जम्मा रु.	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९	११९३२९
१.३ सुरक्षा सामाग्रीहरु														
क व्यवितरण सुरक्षा सामाग्री सेट														
ख प्लास्टिक बाल्टन														
ग गम्बुट														
ज जम्मा रु.														
१ को जम्मा रु.	१३७५२१	१३७५२१	१३७५२१	१३७५२१	१३७५२१	१४४९२१	१३७५२१	१३७५२१	१३७५२१	१३७५२१	१४४९२१	१३७५२१	१३७५२१	१३७५२१
२ रथीर खर्च														

क्र. सं.	विवरण	बर्ष १३	बर्ष १४	बर्ष १५	बर्ष १६	बर्ष १७	बर्ष १८	बर्ष १९	बर्ष २०	बर्ष २१	बर्ष २२	बर्ष २३	बर्ष २४	बर्ष २५
		जम्मा												
२.१	कृषि औजार/उपकरण													
क	पावर स्ट्रेयर	२००००												
ख	फल हिन्दे आलूनियम भर्यांग													
ग	सिंचाई पाइप		२५०००											
घ	प्लाष्टिक केट	१५०००												
ड	कुटों, कोदालो													
च	सिंकेवर			५००										
छ	सुनिहृ स			४००										
ज	फल हिन्दे उपकरण/फोला													
	जम्मा रु.	२००००	१५००००	०	३५००००	०	०	०	०	२५००००	१०००००	२०००००	१०००००	१५००००
२.२	जग्गा भाड़ा	७५०००	७५०००	७५०००	७५००००	७५००००	७५००००	७५००००	७५००००	७५००००	७५००००	७५००००	७५००००	७५००००
	जम्मा स्थीर खर्च रु. (२ को जम्मा)	९५०००	९००००	९५००००	११००००	११००००	११००००	११००००	११००००	११००००	१४००००	१४००००	१४००००	१४००००
३.	विविध खर्च													
३.१	कृषि औजार/उपकरण/ कुलों आदी	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
	मर्मत खर्च													
३.२	पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.३	अन्य व्यवस्थापन/भैपरी आउने खर्च	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००	२५००
३.४	उतारदानोपरान्त ग्रेडिङ/याकिङ/बजार २०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००
	फिरण आदी कार्यालाने खर्च													
	विविध जम्मा रु. (३ को जम्मा)	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००	१३५००
	जम्मा चालु खर्च रु. (१ र ३ को जम्मा)	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९	१५५०२९
	कुल खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९	२४६०२९

अनुसूची १२ : नवलपरासी (बर्दिघाट सूता पश्चिम) जिल्लामा औंप छेत्रीको विस्तृत खेती खर्च विश्लेषण (क परहेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	वर्ष १		वर्ष २		वर्ष ३		वर्ष ४		वर्ष ५		वर्ष ६		वर्ष ७		वर्ष ८		वर्ष ९		वर्ष १०		वर्ष ११		वर्ष १२	
					जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा																				
१. चालु खर्च																												
१.१ श्रमिक खर्च																												
क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)		जना	७००	४	२५००																							
ख ट्रयावटरको खर्च		घण्टा	१८००	५	९०००																							
ग खाडल खन्ने		जना	१०००	१४	१४०००																							
घ मल र माटो मिशाई आडल पुर्ने /मल राख्ने		जना	७००	३	२१००																							
ङ बिरुवा रोने र टेका दिने		जना	७००	२	१४००																							
च छापो/मल्टिप्रिंट राख्ने		जना	७००	३	२१००																							
छ कॉटचॉट र तालिम		जना	७००	२	१४००																							
ज बाली सरक्षणाल्स्ट्रे		जना	७००	२	११००																							
झ बोर्डप्रिंट/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने		जना	७००	३	२१००																							
ञ गोडमैल तथा मल प्रयोग		जना	७००	५	३५००																							
ट सिंचाई गर्ने		जना	७००	२	१४००																							
ठ फल टिप्पे		जना	७००	०																								
ज जम्मा रु					४१२००	११२००	११२००	१६१००	१६१००	१६१००	२३१००	२४४००	२४४००	२६६००	२६६००	२८७००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००			
१.२ बिरुवा/मल्टिप्रिंट तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च																												
क बिरुवा		संख्या	१००	१००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००	१०००००			
ख गोबर मल/कम्पोष्ट मल /भर्मि कम्पोष्ट/ भेडा, बाख्या, कुखुरा आदिको मल		के.जी.	३	२५००	६२५०	५५००	१०००००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००	१२५०००			
ग युरिया		के.जी.	१८																									
घ डी.ए.पी.		के.जी.	४६																									
ङ पोटास		के.जी.	३५																									
च किटनाशक विषादी		एम.एल	३	७००	२१००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००			
छ रोगनाशक विषादी		एम.एल	३	७००	२१००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००				
ज निलोउथो/कपर सल्फेट		के.जी.	५००	३	१५००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००			
झ चुना		के.जी.	१८०	३	५४०	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००			
ञ सुक्ष्मतत्व		के.जी.	५००	२	१०००	२०००	२०००	२०००	२०००	२०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००			

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १		वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२			
				परिमाण	जम्मा														
८	छापेको लागि पराल/खर /पात पतिफूर के.जी.	२०	१००	२०००	३०००	खर्च रु.													
८.१	आदी																		
८.२	जम्मा रु																		
९.३	सुरक्षा सामग्रीहरु																		
९.३.१	क व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री (मास्क, पन्जा, सेट चश्मा, एंग्रेन)			२०००	२	४०००				४०००					४०००				
९.३.२	ख ढुले लाइसिक बाल्टी (ढुलो/सानो)			३५०	३					१०५०					१०५०				
९.३.३	ग गम्बुट			६००	२					१२००					१२००				
९.३.४	जम्मा रु									६२५०	०	०	६२५०	०	०	०			
९.३.५	१ को जम्मा रु.									७२८४०	३४४३५	३३३२५	४७३३०	५११२००	५८७७०	६६४७०	७८७६०	१११६०	१११५०
१०	२. स्थीर खर्च																		
१०.१	२.१ कृषि औजार/उपकरण																		
१०.१.१	क पावर स्ट्रेयर			६००००	१	६००००													
१०.१.२	ख फल टिने अल्पनियम भयाङ्क			१००००						१००००									
१०.१.३	ग सिंचाई पाईप			५००		४२०००									४२०००				
१०.१.४	घ लाइसिक फ्रेट			६००							३९८००								
१०.१.५	ड कुटो, कोवालो			५००	१०	५००									५००				
१०.१.६	घ पम्पसेट			६००००	६	६००००													
१०.१.७	च सिफेचर			२००००	४	२००००									१०००००				
१०.१.८	ज प्रूनिङ-स			१००००	४	१००००									५०००				
१०.१.९	झ फल टिने उपकरण/फ्रिला			५०००						५०००					५००				
१०.१.१०	जम्मा					१७९०००				४९८००					५०००				
१०.१.११	१०.२ जग्गा भाडा			१५००	३०	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००			
१०.१.१२	जम्मा स्थीर खर्च रु (२ को जम्मा रु)					२२४०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	१४८००	१०२०००	४५०००	५३०००	४५०००	५०००			
१०.१.१३	३ विविध खर्च																		
१०.१.१४	क सर्वत संभार खर्च			३०००	१	३०००	३०००	३०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००			
१०.१.१५	ख गोडमेलका लागि मिनीट्रायक्टरको भाडा			५००	५	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००			
१०.१.१६	ग पानी/बिजुली/इच्छन शुल्क			१००००	१	१००००	१००००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००			

क्र. सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	वर्ष १		वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	वर्ष ११	वर्ष १२
				जम्मा	परिमाण											
३	फर्म/समुह नविकरण शुल्क	१०००	१	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००
४	अन्य खरपत्वान्तर आउने खर्च पटक	१०००	१२	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००
८	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, प्लाकिङ, बजारि पटक करण आदि कार्यमा लाग्ने खर्च	७००								७००	७५००	७५००	७५००	७५००	७५००	७५००
	विविध जम्मा रु. (३ को जम्मा)			२१०००	२१०००	२४०००	२६०००	३३०००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००
	स्थीर खर्च जम्मा रु. (२ को जम्मा)			२२४०००	४५०००	४५०००	४८५००	६५०००	१०२०००	१०२०००	१४०००	१४०००	१४०००	१०७०००	१०७०००	४५०००
	चालु खर्च जम्मा रु (१ र ३ को जम्मा)			१०९१४०	५३४३५	५७३२५	७३३३०	८४२००	१०२४३५	१०२५८५	१०२५८५	१०२५८५	१०२५८५	१०२५८५	१०२५८५	१०२५८५
	जम्मा खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)			३२५१४०	१०५४३५	१०२३२५	१०२३२५	१०२३१३०	१०२२००	१०२१४३८	१०२१७८५	१५४२०१	१५४२०१	१५४२०१	१५४२०१	१५४२०१
	विवरण			वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	
क्र. सं.				जम्मा												
	९. चालु खर्च			खर्च रु.												
१.१	श्रमिक खर्च															
	क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)															
	ख ट्रयाएटरको खर्च															
	ग खाडल खने															
	घ मल र माटो मिसाई खाडल पुर्न /मल राख्ने															
	छ बिरुवा रोने र टेका दिने															
	च छापो/मलिवा राख्ने															
	छ कॉटहॉट र तालिम			४२००	४२००	४२००	४२००	४२००	४२००	४२००	४२००	४२००	४२००	४२००	४२००	
	ज बाली संरक्षण/स्प्रे			५६००	५६००	५६००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	
	झ बोर्डपेट्र/मिश्रण बनाउने र प्रयोग गर्ने			५६००	५६००	५६००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	७०००	
	ञ गोबर्मेल तथा मल प्रयोग			७०००	७०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००	
	ट सिंचाई गर्ने			११००	११००	११००	११००	११००	११००	११००	११००	११००	११००	११००	११००	
	ट फल टिने			१०५००	१०५००	१०५००	१२५००	१२५००	१२५००	१२५००	१२५००	१२५००	१२५००	१२५००	१२५००	
	जम्मा रु			३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	३५०००	
९	बिरुवा/मलाखाद तथा रासायनिक विषाक्ती घरिद खर्च															

ક્ર. સં.	વિભાગ	વર્ષ ૧૩	વર્ષ ૧૪	વર્ષ ૧૫	વર્ષ ૧૬	વર્ષ ૧૭	વર્ષ ૧૮	વર્ષ ૧૯	વર્ષ ૨૦	વર્ષ ૨૧	વર્ષ ૨૨	વર્ષ ૨૩	વર્ષ ૨૪	વર્ષ ૨૫
		જમ્મા ખર્ચ રૂ.												
ક	બિલવા													
ખ	ગોબર મલ/કમ્પોષ મલ /ખર્ચિ કમ્પોષ/ખર્ચિ, બાખા, કુર્ઝુરા આડિકો મલ	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
ગ	યુદ્ધિયા	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦	૨૫,૨૦
ઘ	ડીએપી.	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦	૪૭૪૦
છ	પોટાસ	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦	૩૫૦૦
ચ	કિટનાશક વિષાદી	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦
છ	રોગનાશક વિષાદી	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦
જ	નિલેટુથો/કાપર સલ્ફેટ	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦
ફ	વૃના	૧૫૦૦	૧૫૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦	૨૭૦૦
	સુખ્યતાચ	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦
દ	છાપોકો લાણિ પરાલ/ખર /પાત પટિફૂર આડી													
	જમ્મા રૂ	૫૬૯૬૦	૫૬૯૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦	૫૯૫૬૦
૧	સુરક્ષા સામગ્રી/હાલ													
ક	વ્યક્તિગત સુરક્ષા સામગ્રી (માસ્ક, પણા, ચરશા, એટ્રોન)	૪૦૦૦		૪૦૦૦		૪૦૦૦		૪૦૦૦		૪૦૦૦		૪૦૦૦		
ખ	લાટિક બાલ્ટી	૧૦૫૦		૧૦૫૦		૧૦૫૦		૧૦૫૦		૧૦૫૦		૧૦૫૦		
ગ	ગમબુટ	૧૨૦૦		૧૨૦૦		૧૨૦૦		૧૨૦૦		૧૨૦૦		૧૨૦૦		
	જમ્મા રૂ	૬૨૫૦	૦	૦	૦	૬૨૫૦	૦	૦	૬૨૫૦	૦	૦	૬૨૫૦	૦	૦
૧	કો જમ્મા રૂ	૧૯૨૧૦	૧૯૧૬૦	૧૯૮૬૦	૧૯૮૬૦	૧૦૭૪૧૦	૧૦૭૪૧૦	૧૦૭૪૧૦	૧૦૭૪૧૦	૧૦૭૪૧૦	૧૦૭૪૧૦	૧૦૨૫૬૦	૧૦૨૫૬૦	૧૦૨૫૬૦
	૨. ખેણ ખર્ચ													
૨.૧	કૃતિ ઔજાર/ઉપકરણ													
ક	પાવર લ્યેનર													
છ	ફલ ટિને અલ્યુનિયમ ભાન્ડ્યુ													
ગ	સિંચાઈ પાઇપ													
ખ	લાટિક ટ્રેન્ટ	૩૧૮૦૦												
છ	કુટો, કોડાલો													
જ	પસસેટ													
ફ	સિફેચર													
ઝ	પ્રેન્નિઝ-સ													

क्र. सं.	विवरण	वर्ष १३	वर्ष १४	वर्ष १५	वर्ष १६	वर्ष १७	वर्ष १८	वर्ष १९	वर्ष २०	वर्ष २१	वर्ष २२	वर्ष २३	वर्ष २४	वर्ष २५
		जम्मा												
२	फल टिने उपकरण/फोला	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
२.१	जम्मा रु	०	५०००	४९५००	५००००	५००००	५५०००	५५०००	५५०००	५५०००	५५०००	५५०००	५५०००	५५०००
२.२	जग्गा भाडा	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००	४५०००
	जम्मा स्थीर खर्च रु (२ को जम्मा रु)	४५०००	४३०००	४३०००	४६५००	४६५००	१०७०००	१०७०००	१०७०००	१०७०००	१०७०००	१०७०००	१०७०००	१०७०००
३	विविध खर्च	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.१	मर्मत संभार खर्च	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००	३०००
३.२	गोडेलका लागि मिनीयवर भाडा	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
३.३	पनी/बिजुली/इच्छन शुल्क	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००
३.४	फर्म/समुह नविकरण शुल्क	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००	१०००
४	अन्य व्यवस्थापन तथा भैंपरी आउने खर्च	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००
४	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, याकिङ्ग, बजारिकरण आदि कार्यालय लाग्ने खर्च	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००	१७५००
४	विविध जम्मा रु (३ को जम्मा)	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००	४३५००
४.१	स्थीर खर्च जम्मा रु. (२ को जम्मा)	४४७९०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०	४४८४६०
४.२	चालु खर्च जम्मा रु. (१ र ३ को जम्मा)	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०
	जम्मा खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०	१८६७९०

अनुसूची १३ : केरा खेतीको विस्तृत खेती खर्च विश्लेषण - राष्ट्रिय औसत (₹. प्रति हेक्टर)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	तार्ष ४	वर्ष ५
१. चालु खर्च								
१	श्रमिक खर्च							
१	श्रमिक खर्च							
क	बाँचा रेखाङ्कन (लें आउट)			जना ६	७२००			
ख	द्रयावटको खर्च			घण्टा ७	१०००			
ग	खाडल खन्ने			जना ४४	४००००			
घ	मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राख्ने			जना १८	१४०००			
ड	बिरुवा रोने			जना १८	१४०००			
च	छापो/मलिंग राख्ने			जना १८	१४०००	०		
छ	बाँचा सरसफाई, गोडमेल र मलको प्रयोग			जना २८	२२०००	३६००००	३६००००	३६००००
ज	बाली संरक्षण/स्पे			जना ५	४०००	८०००	८०००	८०००
झ	सिंचाई गर्ने			जना ६	४८००	४८००	४८००	४८००
ञ	फल टिप्पे			जना		२४८००	२४८००	२४८००
	जम्मा रु				१२९०००	७३६००	७३६००	७३६००
१	बिरुवा/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च			संख्या १७३०	६२२५०	०	०	०
क	बिरुवा							
ख	गोबर मल/कम्पोट मल आदि			किवन्टल २६४	५२८००	८००००	८००००	८००००
ग	युरिया			के.जी. ५४६	१०९१२	१०९१२	१०९१२	१०९१२
घ	डी.ए.पी.			के.जी. ३८२	१८५४६	१८५४६	१८५४६	१८५४६
ड	पोटास			के.जी. ६६६	१९६३५	१९६३५	१९६३५	१९६३५
च	किटनाशक विषादी			एम.एल १५००	४५००	५४००	५४००	५४००
छ	रोगनाशक विषादी			एम.एल १२५०	३७५०	४१००	४१००	४१००
ज	चुना / कलोरोपाईरिफस			के.जी. ३२	५२००	४०८०	४०८०	४०८०
झ	सुक्ष्म खाद्यातत्त्व/बोरेक्स			एकमुट १	६२५०	७५००	७५००	७५००

क्र. सं.	विवरण	इकाई	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५
		परिमाण	जम्मा खर्च रु.				
न	छापेको लागि पराल/खर	९६००	२००००				
जम्मा रु							
१	सुरक्षा सामग्रीहरु		२०३८४४	१५०९७४	१५०९७४	१५०९७४	१५०९७४
क	व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री सेट (मास्क, पन्जा, चश्मा)	सेट	२	४०००			
ख	प्लाष्टिक बाल्टी	संख्या	३	१०५०			
ग	गम्बुट	सेट	३	१२५०			
जम्मा रु.				६३००			
१	१ को जम्मा रु		३३९१४४	२२४५७४	२२४५७४	२३०८७४	२२४५७४
२	स्थीर खर्च						
२.१	कृषि औजार/उपकरण						
क	फ्रुट स्पेयर	संख्या	१	२००००			
ख	सिचाई पाइप	मिटर	५००	३६२५०			
ग	प्लास्टिक क्रेट	संख्या	५०	५००००			
घ	कुटो, कोदालो	संख्या	१०	६०००			
ड	पम्पसेट	संख्या	१	५००००			
च	सिकेचर/हस्तिया	संख्या	५	४०००			
जम्मा				१६६२५०			
२.२	जग्गा भाडा	कट्ठा	३०	६७५००	६७५००	६७५००	६७५००
जम्मा रु (२ को जम्मा)				२३३७५०	६७५००	६७५००	६७५००
३	विविध खर्च						
३.१	मर्मत समार खर्च	पटक	१	४०००	४०००	४०००	४०००
३.२	गोडमेलका लागि मिनिटिलर को भाडा	घण्टा	६	४९५०	२२५०	२२५०	२२५०
३.३	पानी/बिजुली/इन्घन शुल्क	एकमुट	१	५०००	५०००	५०००	५०००
३.४	अन्य व्यवस्थापन तथा ऐपरी आउने खर्च	पटक	१२	१२०००	१३५००	१३५००	१३५००
३.५	उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, आदि कार्यमा लाग्ने खर्च	एकमुट			१२०००	१२०००	१२०००
विविध जम्मा रु. (३ को जम्मा)					२५९५०	३६७५०	३६७५०
जम्मा खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)					५९८८४४	३२८८२४	३३५१२४

अनुसूची १४ : चितवन जिल्लामा केरा खेतीको विस्तृत छेत्रीखर्च विश्लेषण (रु./हे.)

क्र.सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	परिमाण	बर्ष १	बर्ष २	बर्ष ३	बर्ष ४	बर्ष ५
१	चालु खर्च								
१.१	श्रमिक खर्च								
क	बाँचा रेखाङ्कन	जना	८००	८	६५००				
ख	जामिन तथारीका लागि ट्रयावटरको खर्च	घण्टा	९८००	६	७०८००				
ग	खाडल खन्ने	जना	८००	४०	३२०००				
घ	मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने /मल राख्ने	जना	८००	१५	१२०००				
ड	बिरुवा रोज्ने	जना	८००	१५	१२०००				
च	छापो /मल्तिगा राख्ने	जना	८००	१५	१२०००				
छ	बाँचा सरसफर्मई, गोडमेल र मलको प्रयोग	जना	८००	३५	३२०००	३२०००	३२०००	३२०००	३२०००
ज	बाली संरक्षण /स्मृ	जना	८००	५	४०००	६०००	६०००	६०००	६०००
झ	सिंचाई गर्ने	जना	८००	५	४०००	४०००	४०००	४०००	४०००
ञ	फल टिप्ने	जना	८००	०	२२४००	२२४००	२२४००	२२४००	२२४००
	जम्मा रु.				१२१२००	५५४००	५५४००	५५४००	५५४००
१.२	बिरुवा/ मलाछाद र रासायनिक विषदी खर्च	संख्या	३५	१७६०	५१६००				
क	बिरुवा								
ख	गोबर मल	वर्षीच्छल	२००	२८८	५७६००	८००००	८००००	८००००	८००००
ग	युरिया	के.जी.	९८	५४५	९८२१	१८२१	१८२१	१८२१	१८२१
घ	डी.प.पी.	के.जी.	५६	३८२	१७५१०	१७५१०	१७५१०	१७५१०	१७५१०
ङ	पोटास	के.जी.	३५	६६६	२३२९६	२३२९६	२३२९६	२३२९६	२३२९६
च	किटनाशक विषादी	एम.एल.	३	२०००	६०००	६०००	६०००	६०००	६०००
छ	रोगनाशक विषादी	एम.एल.	३	१५००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
ज	चुना/कलोरोपाइरिफ्स	के.जी.	१५०	३२	४८००	२५६०	२५६०	२५६०	२५६०
झ	सुख्स खाद्यतत्व	के.जी.	१००००	१	१००००	१००००	१००००	१००००	१००००
ञ	छापेको लागि पराल, खर आदी	के.जी.	१५	१६००	३४०००				
	जम्मा रु.				२१९२०७	५५४००	५५४००	५५४००	५५४००
१.३	सुख्स सामाग्रीहरू								
क	व्यक्तिगत सुरक्षा सामाग्री सेट	सेट	२०००	२	४०००				

क्र.सं.	विवरण	इकाई	दर रु.	बर्ष १	परिमाण	जम्मा खर्च रु.	बर्ष २	जम्मा खर्च रु.	बर्ष ३	जम्मा खर्च रु.	बर्ष ४	बर्ष ५
ख	एलेक्ट्रिक बलिटन	संख्या	३५०	३	१०५०					१०५०		
ग	गम्बुट	संख्या	५००	३	१५००					१५००		
	जम्मा रु.				५५००					६५००		
१	को जम्मा रु.				३४६४५७		२२०६६७		२२७२१७	२२०६६७		
२.	स्थीर खर्च											
२.१	कृषि औजार तथा उपकरणहरू	संख्या	२००००	१	२००००					२००००		
क	फुट/पावर स्ट्रेयर	मिटर	७०	५००	३५०००							
ख	सिंचाई पाइप	संख्या	१०००	५०	५००००							
ग	एलेक्ट्रिक केंट	संख्या	७००	१०	७००००							
घ	कुटों, कोदालो	संख्या	७००	१०	७००००							
ड	पम्पसेट/सिंचाई मोटर	संख्या	६००००	१	६०००००							
च	सिकेचर/हसिंचा	संख्या	८००	५	४०००							
	जम्मा रु.				१७६०००							
२.२	जग्गा भाडा	कठडा	२५००	३०	७५०००					७५०००		
	जम्मा स्थीर खर्च रु. (२ को जम्मा)				२५१०००					७५०००		
३.	विविध खर्च											
३.१	कृषि औजार/उपकरण/ कुलों /इनार आदी मर्मत पटक खर्च	३०००	१	३०००	३०००					३०००		
३.२	गोलमेलका लागि मिनीटिलरको भाडा	घण्टा	१००	५	४५००					४५००		
३.३	पानी/बिजुली/ईधनशुल्क	एकमुच्च	५०००	१	५०००					५०००		
३.४	अन्य व्यवस्थापन/सैपरी आउने खर्च	पटक	१०००	१२	१२०००					१२०००		
३.५	उत्पादनोपरान्त शेडिङ/याकिङ/बजारिकरण आदीको खर्च	पटक	०	१६०००	१६०००					१६०००		
	विविध जम्मा रु.(३ को जम्मा)				२४५५००					४३५००		
	जम्मा चालु खर्च रु. (१ र ३ को जम्मा)				३०७१४५७		२६४१९६७		२७००७१७	२६४१९६७		
	कुल खर्च रु. (१, २ र ३ को जम्मा)				६२२४५७		३३९१९६७		३४५०७१७	३३९१९६७		

अनुसंधि १५. धादिङ जिल्लामा केरा खेतीको विस्तृत खेती खर्च विश्लेषण (₹./हें)

क्र. सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौ वर्ष
१. चालु खर्च								
१.१ शास्त्रीक खर्च								
क बाँचा रेखाङ्कन (ले आउट)	जना	९०	८०००	जम्मा खर्च रु.				
ख जमिन तयारीका लागि ट्रायाक्टर	घण्टा	८	७२००					
ग खाडल खन्ने								
घ मल र माटो मिसाई खाडल पुर्ने	जना	४८	४८०००					
ङ बिल्वा रोपने	जना	२०	१६०००					
च छापो/मलिंग राख्ने	जना	२०	१६०००					
छ बाँचा सरसफाई, गोडमेल र मल प्रयोग गर्ने	जना	२०	१६०००	४००००	४००००	४००००	४००००	४००००
ज बाली सरक्खण/स्ट्र	जना	५	४०००	८०००	८०००	८०००	८०००	८०००
झ सिंचाई गर्ने	जना	७	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००
ञ फल हार्मिटिङ	जना	०	२७२००	२७२००	२७२००	२७२००	२७२००	२७२००
जम्मा रु			१३६८००	८०८००	८०८००	८०८००	८०८००	८०८००
१.२ बिल्वा/मलखाद तथा रासायनिक विषादी खरिद खर्च								
क बिल्वा	संख्या	१७००	६२९००					
ख गोबर मल	के.जी.	२४०	४८०००	८००००	८००००	८००००	८००००	८००००
ग युरिया	के.जी.	५४६	१२००३	१२००३	१२००३	१२००३	१२००३	१२००३
घ डी.ए.पी.	के.जी.	३६२	१९५०२	१९५०२	१९५०२	१९५०२	१९५०२	१९५०२
ङ पोटास	के.जी.	६६६	१५९७४	१५९७४	१५९७४	१५९७४	१५९७४	१५९७४
च किटनाशक विषादी	एमएल	१०००	३०००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००
छ रोगनाशक विषादी	एमएल	१०००	३०००	४८००	४८००	४८००	४८००	४८००
ज चुना	के.जी.	३२	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००	५६००
झ सुख्स चाहातात्व/बोरेक्स	के.जी.	१	२५००	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
ञ छापेको लागि पराल/खर /पात पतिङ्कर आदी	के.जी.	१६००	१६०००	१५४६८८०	१५४६८८०	१५४६८८०	१५४६८८०	१५४६८८०
जम्मा रु	संख्या	३	१०५०					१०५०
१.३ सुरक्षा सामग्रीहरु								
क व्यक्तिगत सुरक्षा सामानी सेट (मास्क, पन्जा, चश्मा)	सेट	२	४०००					४०००
ख ठुलो प्लास्टिक बाट्टी (ठुलो/सानो)	संख्या	३	१०५०					१०५०

क्र. सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	पहिले वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचवो वर्ष
		जम्मा	खर्च रु.	जम्मा खर्च रु.				
ग	गमडुट	संख्या	२	१०००				१०००
	जम्मा रु		६०५०				६०५०	
	चालु खर्च जम्मा रु		३३१३३०	२२८४८०	२२८४८०	२३४५३०	२२८४८०	
२.	स्थिर खर्च							
२.१	कृषि औजार/उपकरण							
	क फ्रुट स्टोर /पावर स्टोर	संख्या	१	२००००				
	छ सिंचाई पाईप (..... मि.मि.)	मिटर	५००	३७५००				
	ग लाइटिंग क्रेट	संख्या	५०	५००००				
	घ कुटी, कोदालो	संख्या	१०	५०००				
	छ सिंचाई मोटर	संख्या	१	४००००				
	च हवांधा	संख्या	५	४०००				
	जम्मा		१५६५००					
२.२	जम्मा भाडा	कड़ा	३०	६००००	६००००	६००००	६००००	६००००
	जम्मा स्थिर खर्च रु			२१६५००	६००००	६००००	६००००	६००००
३	विविध खर्च							
३.१	कृषि औजार/उपकरण/पोखरी /इनार आदि मर्मत खर्च	पटक	१	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
	३.२ गोडमेलका लागि मिनीटिलरको प्रयोग	घन्टा	६	५४८०				
	३.३ पानी/बिजुली/ईन्थन शुल्क	एकमुष्ठ	१	५०००	५०००	५०००	५०००	५०००
	३.४ अन्य व्यवस्थापन तथा ऐपरी आउने खर्च	पटक	१२	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००	१२०००
	३.५ उत्पादनोपरान्त ग्रेडिङ, प्याकिङ, बजारिकरण आदि कार्यमा पटक			८०००	८०००	८०००	८०००	८०००
	लाग्ने खर्च							
	विविध जम्मा रु.			२७४८००	३००००	३००००	३००००	३००००
	जम्मा खर्च रु			५७५२३०	३१८४८०	३१८४८०	३२४५३०	३१८४८०

धादि जिल्लामा केरा खेतिको लाभ लागत अध्ययन सम्बन्धि तथ्याङ्क संकलनका क्रममा
राष्ट्रिय फलफूल विकास केन्द्र कीर्तिपुरको टोलि

धादि जिल्लामा सडक आसपासमा केराको बजारीकरण